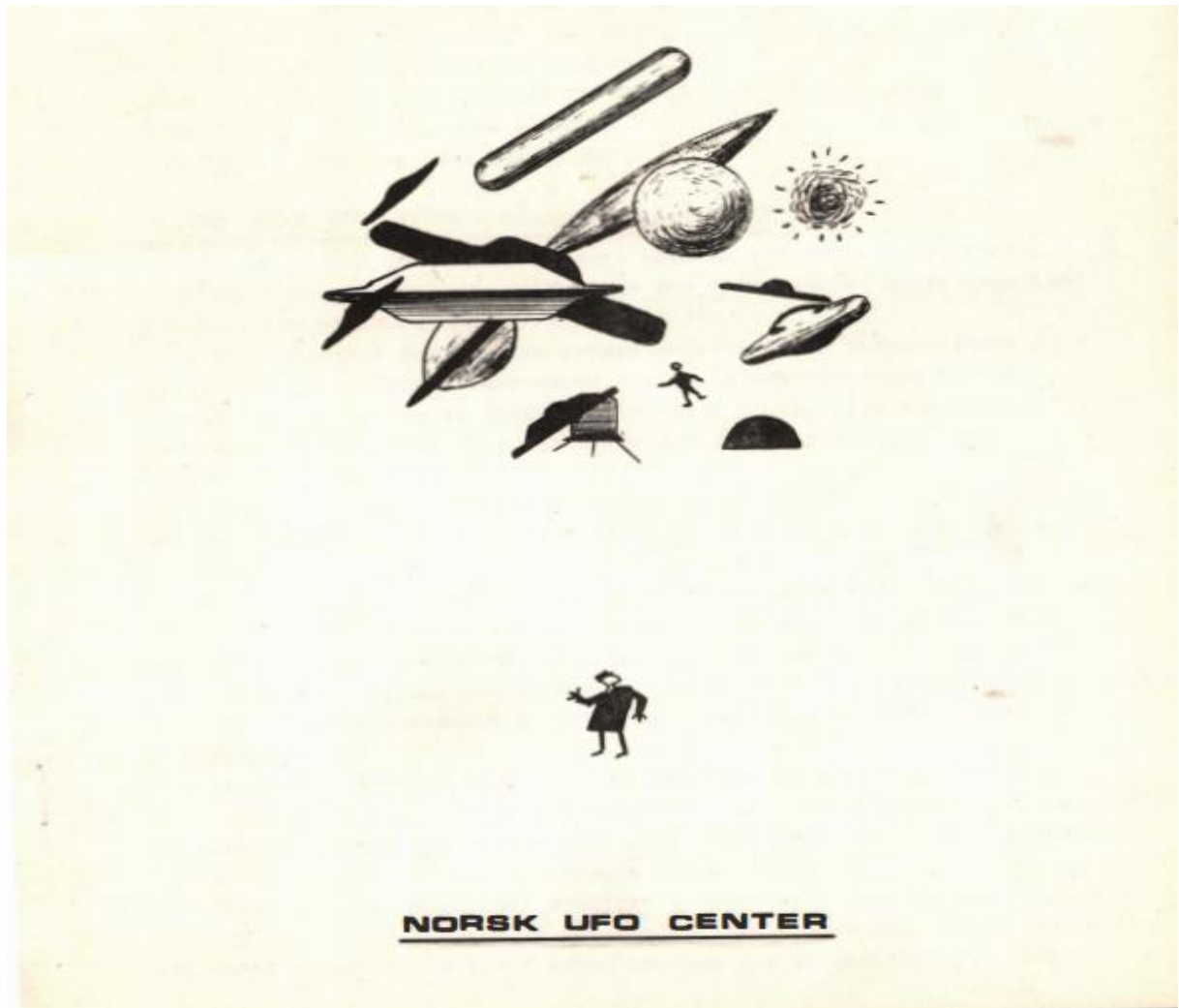

UFO-er i Norge

UFO-kulturen i Norge mellom 1970 og 1982 med fokus på Norsk UFO Center.

Masteroppgave i historiedidaktikk

Jens-Arne Aanby

Vår 2022

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

MASTEROPPGAVE

Studieprogram: Historie og historiedidaktikk
– masterstudium

vårsemesteret, 2022

Åpen

Forfatter: Jens-Arne Aanby

.....
(signatur forfatter)

Veileder: Peder William Chellew Roberts

Tittel på masteroppgaven: UFO-er i Norge
UFO-kulturen i Norge mellom 1970 og 1982 med fokus på Norsk UFO Center

Engelsk tittel: UFOs in Norway
The UFO-Culture in Norway between 1970 and 1982 with a focus on Norsk UFO Center

Emneord:
Norsk UFO Center
Kulturhistorie
Vitenskapshistorie
1970-1982
UFO-kultur
UFO-fenomenet

Antall ord: 40 333
+ vedlegg/annet:

Stavanger, 17.05.2022
dato/år

Da jeg startet på bachelor i historie ved Universitetet i Stavanger virket en masteroppgave uopnåelig, men etter det som har følt ut som et uendelig antall timer med glede, frustrasjon og håpløshet så ble jeg ferdig med min masteroppgave.

Jeg hadde aldri klart denne oppgaven og disse årene på universitetet alene.

En enorm takk går til min veileder

Peder William Chellew Roberts.

Han har introdusert meg for et spennende tema og vært til stor hjelp med litteratur, diskusjoner og oppmuntrende ord.

Takk til Mikal Håland og Simen Jørgen Orlin for 5 gode år på UIS sammen.

Tusen takk til Norsk Ufosenter

Berit Oftedal og Ole Brønne har vært utrolig hjelpsom med å skaffe kilder og UFO relatert informasjon.

Den største takken går til min familie.

Spesielt til min far Jens-Arne og søster Gerd-Ragnhild som har lest korrektur gjennom skolegangen.

Til slutt vil jeg takke min kjæreste

Miriam Kildedal som har vært en stor motivasjon det siste året og lest korrektur.

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1 Introduksjon	5
1.1 Introduksjon og problemstilling	5
1.1.1 Problemstilling	7
1.2 Kildematerialet	7
1.3 Historiografi	10
1.3.1 Norske akademiske verk	11
1.3.2 Internasjonal ufo-forskning	13
1.4 Teori, Metode og struktur	17
1.4.1 Kulturhistorie	17
1.4.2 Brian Regal – Searching for Sasquatch	18
1.5 Metode	19
1.6 Struktur	21
Kapittel 2 Norsk UFO Center	22
2.1 UFO-gruppene: en oversikt	22
2.1.1 UFO-Infoimasjon Norge	22
2.1.2 Norsk UFO Center	23
2.1.3 UFO-Norge	23
2.1.4 NETI	24
2.1.5 Norsk Ufosenter	24
2.2 Veien mot Norsk UFO Center	25
2.3 Hvem er Norsk UFO Center og hva stod de for	29
2.4 Norsk UFO Center vokser	33
2.5 Året 1977	49
2.5.1 Landsmøtet i 1977	49
2.5.2 Granskning av rapportrutiner	52
2.5.3 Alf Thommassen presenterer Norsk UFO Center Sørlandet	53
2.5.4 Administrativt 1977	55
2.6 Året 1978	55
2.6.1 Det nordiske Møtet	56
2.6.2 UFO-tidsskriftene og SEMIC	60
2.6.3 Landsmøtet i 1978	61
2.6.4 ID-kort	63
2.6.5 Administrativt 1978	64
2.7 Året 1979	66
2.7.1 Administrativt	66
2.7.2 Interne Intriger	67
2.7.3 UFO-Kongress	68
2.7.4 UFO-Rama og hovedkassen	69
2.8 Året 1980	70
2.8.1 Medlemstall	70
2.8.2 Administrativt	71
2.8.3 Polarnytt	72
2.9 1981	72
2.9.1 Norsk UFO Center på vei mot oppløsning	74
2.9.2 2000-tallet	80

Kapittel 3 UFO forumene og innholdet.	80
3.1 Generelt om Tidsskriftene.....	81
3.2 UFO-forumene	83
3.3 Leserinnlegg.....	83
3.4 UFO Forum	84
3.4 Rapportnytt.....	85
3.5 Litteratur.....	86
Kapittel 4 Norsk UFO Centers UFO-forskning og utviklingen innen teknologien.	87
4.1 Teknologien Norsk UFO Center tar i bruk.....	88
4.2 UFO-landing i Hønefoss	89
4.3 Kornsrinkel	91
4.4 Namsfjorden.....	92
Kapittel 5 Norsk UFO Centers samarbeid og det internasjonale UFO-samfunnet.....	98
5.1 Norsk UFO Center og Forsvaret	98
5.2 Skandinavia.....	100
5.3 URD.....	101
5.4 USA.....	104
Kapittel 6 Avslutning	106
Kapittel 7 Litteraturliste.....	110

Kapittel 1 Introduksjon

1.1 Introduksjon og problemstilling

UFO-fenomenet har eksistert i over 70 år og startpunktet til fenomenet var i 1947 da Kenneth Arnold så ni objekter som fløy i en stor hastighet over Washington. Dette var en av de aller første UFO-observasjonen i Amerika. UFO-fenomenet har blitt kontinuerlig studert siden de første observasjonene. Det amerikanske luftforsvaret opprettet ulike grupper for å forske på UFO-fenomenet, i 1948 startet de Project Sign som ble til Grudge i 1949. I 1952 startet de Project Blue Book som varte frem til 1969, som er en av de største statsstøttete forskningene på UFO-fenomenet. USAF og Universitet i Colorado jobbet sammen i Project Blue Book med å undersøke UFO-observasjonene og de kom frem til tre punkter. Første punktet er at ingen av UFO-observasjonene viser indikasjon på å være en fare for den nasjonale sikkerheten, andre punkt er at det ikke finnes bevis på at observasjonene er av gjenstander som er mer utviklet en dagens teknologi og det siste punktet er at det ikke er tegn til at UFO-observasjonene er

utenomjordiske gjenstander.¹ UFO-begrepet har gjennomgått en navneendring fra Unknown flying objekt (UFO) til UAP som står for Unidentified Aerial Phenomena. Dette kan skyldes at UFO-begrepet har fått en viss stigma rundt seg og kan bli knyttet til pop-kultur og overtro. Å endre navn på fenomenet kan være med på å endre stigmaet. Jeg vil likevel bruke UFO-begrepet i denne oppgaven ettersom dette var det gjeldende begrepet i tiden oppgaven min omhandler. I 2021 kom det en rapport fra det Amerikanske Direktoratet for Nasjonal Etterretning, i rapporten står det at UAP utgjør en risiko for både flysikkerheten og den nasjonale sikkerheten.²

Gjennom årene har forskningen på UFO-fenomenet vært i utvikling, det er ikke bare fokus på selve observasjonen og hva som har blitt sett. Forskningsfelt som antropologi, religionstudie, sosiologi og psykologi setter menneskene i fokus og prøver å svare på UFO-spørsmålet gjennom vitnene. UFO-fenomenet er ikke bare forankret i vitenskap, det har også en lang historie innen populærkulturen ettersom det skrevet en rekke bøker, filmer og serier som omhandler UFO. Det finnes en mengde amerikansk forskning på UFO-fenomenet og amerikanske grupper driver aktivt med forskning uten offentlig støtte fra staten. Eksempler på slike grupper er MUFON, International UFO Congress og Center for UFO studies.

Når jeg startet å lese om ufologi til masteroppgaven merket jeg fort at fenomenet og UFO-kulturen i Norge ikke har hatt en særlig høy prioritet innen den akademiske historieforskningen. Selv om den Norske UFO-kulturen har flere av de samme trekkene som den amerikanske, er det mangel på historisk undersøkelse av UFO-fenomenet i Norge. Jeg synes at det er på tide å få et fokus tilbake på UFO-fenomenet i Norge og håper at denne masteroppgaven vil være med på å øke den akademiske interessen innad i landet. Ufologien i Norge har hovedsakelig blitt sett på gjennom religiøse studium som tar for seg UFO-er som noe nærmest overtroisk. I Norge lever UFO-kulturen enda. Norsk Ufosenter driver aktivt med UFO-forskning i 2022, en gruppe som er etterkommeren av Norsk UFO Center på 1970-tallet som denne masteroppgaven hovedsakelig skal handle om.

¹ archive.ph. «Official Site of the U.S. Air Force - Fact Sheet (Printable) : UNIDEN...», 19. juli 2012. <https://archive.ph/jHrb>.

² Office of the director of national intelligence. «Preliminary Assessment: Unifentified Aerial Phenomena». Office of the director of national intelligence, 25. juni 2021. <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/Preliminary-Assessment-UAP-20210625.pdf>.

1.1.1 Problemstilling

Denne masteroppgaven vil ha en veldig enkelt formulert problemstilling, med fire underproblemstillinger som skal være med på å besvare hovedproblemstillingen.

Hvordan og hvorfor har den norske UFO-kulturen utviklet seg mellom 1970 til 1982 med et fokus på Norsk UFO Center og deres UFO-forum.

Jeg tenkt ut fire punkter som kan være med på å besvare denne problemstillingen. De fire punktene ville være sentrale for å se på utviklingen gjennom årene.

1. Hvordan har kulturen og organisasjonene utviklet seg mellom 1970 og 1982.
2. Hvilken rolle har teknologien hatt innen forskningen på UFO-fenomenet i Norge, og hvordan har teknologien blitt brukt i UFO-forskning.
3. Hvorfor var det viktig for det norske UFO-miljøet å koble seg til det internasjonale UFO-forskningsmiljøet, og hvordan gjorde de det.
4. I hvilken grad har oppbygging av nettverk vært viktig for Norsk UFO Center.

1.2 Kildematerialet

Kildematerialet jeg har bestemt meg for å bruke består i hovedsak av tre forskjellige UFO-forum som er utgitt av Norsk UFO Center mellom 1970 og 1981. Navnene på forumene er UFO Forum, Intern UFO Avis og Rapportnytt. Forumene er skrevet av Norsk UFO Center og deres medlemmer i et ønske om å opplyse det norske folk om UFO-problemet. Jeg mener at kildene jeg har valgt kan bidra til å svare på problemstillingen og de fire underspørsmålene på en god måte. Det er flere årsaker til at de utvalgte kildene kan være med på å besvare spørsmålene mine. Kildene er relativt ubrukt innen akademisk historieskriving og valget kan dermed bli en ny tilføring til Norges historie. En annen grunn er at Norsk UFO Center skrev forumene med leseren i fokus, i håp om å om å skape en endring i den norske UFO-kulturen slik at fenomenet ville bli tatt på alvor. Derfor har artiklene som har blitt skrevet eller er hentet inn fra andre kilder en bestemt vinkling. I tillegg forteller kildene om utviklingen til Norsk UFO Center og de andre UFO-organisasjonene som eksisterte på 1970-tallet.

Forumene kan også si noe om det internasjonale aspektet ettersom forumene har et fokus på både norsk og internasjonal UFO-kultur med rapporter og artikler fra hele verden som kan være med på å besvare om det finnes noe særnorsk. En kan analysere forumene for å se på hvordan UFO-kulturen har endret seg i løpet av årene med tanke på formulering, innhold og

vitenskapelig fokus, men også hvordan gruppene har endret grensene mellom seg selv og andre.

De tre forskjellige tidsskriftene som Norsk UFO Center utga var UFO Forum som ble utgitt fem ganger i året fra 1973 til 1978, Rapportnytt som også ble utgitt fem ganger i året fra 1974 til 1981 og Intern Avis for NUFOC som ble utgitt første gang i 1977 med ti utgaver på ett år, elleve utgaver i 1978. I 1979 endret Intern Avis for NUFOC navnet til Internt UFO Forum og ble gitt ut seks ganger i året mellom 1979 og 1981. Dette er blader som kategoriseres som tidsskrifter fordi de kom med regelmessige publikasjoner, men ble kalt UFO-forum fordi Norsk UFO Center ønsket at leserne av forumene skulle sende inn spørsmål, tanker og bidrag til UFO-diskusjonen. UFO-forumene er ofte uoversiktlig i form av at ikke alle innleggene er publisert med forfatternavn samt at enkelte er merket som anonym. Jeg har referert til forfatteren av innlegget hvor det er oppgitt. Dersom dette ikke er tilfellet har jeg referert til redaktøren av forumet så langt det lar seg gjøre. Redaktørene er i hovedsak Kolbjørn Stenødegård for UFO Forum, Finn W. Kalvik for Rapportnytt og Terje Hansen for Intern Avis. Jeg har valgt å referere til redaktøren dersom det ikke er et annet navn oppgitt fordi redaktøren er ansvarlig for innholdet i forumet.

Forumene kan finnes på ulike nettsider. Det første arkivet som sitter på empirien til oppgaven min er Archives for the Unexplained (AFU). AFU er et stort arkiv som befinner seg i Norrköping i Sverige og ble etablert i 1973 i Södertälje. I dag er AFU et av verdens største arkiv innen UFO-tematikken og andre uforklarlige fenomener.³ På nettsiden skriver AFU selv

Our current holdings represent more than 1,5 kilometers on our shelves (with some reserve for future donations), including for instance a 20.000+ title reference library, more than 50.000 magazine issues, some half-a-million clippings and more than 50.000 original European UFO reports.⁴

Mange av kildene mine er hentet fra AFU sine nettarkiver. Norsk Ufosenter er i dag også i et samarbeid med AFU-arkivet. AFU har samlet arkivmaterieell gjennom årene, har fått tilsendt UFO-materieell fra andre UFO-organisasjoner og har frivillige som jobber med å samle inn avisklipp og annen UFO-relatert informasjon. I 2022 har AFU en norsk representant i styret

³ AFU «About AFU : Archives For the Unexplained». Åpnet 14. mars 2022 http://www.afu.se/afu2/?page_id=98.

⁴ AFU «About AFU».

som heter Ole Brønne, han sitter også som nestleder i Norsk Ufosenter per 2021. Ole Brønne vært til stor hjelp for meg ved å skaffe tilgang til de forskjellige UFO-tidsskriftene. Det andre arkivet som sitter på empirien til oppgaven er Norsk Ufosenter sitt arkiv som en finner på Norsk Ufosenter sin hjemmeside <https://norskufosenter.no/internt-ufo-forum/>. Her ligger Norsk UFO Center sitt Internt UFO Forum fra 1979 frem til 1981.

Jeg vil hovedsakelig bruke de tre forumene til Norsk UFO Center i oppgaven, men jeg vil også bruke de første tidsskriftene til Norsk Institutt for Vitenskapelig Forskning og Opplysning (NIVFO) ved navn NIVFO-Bulletin. NIVFO var en organisasjon som ble startet i 1981 av Gunnar Bertelsen og Kolbjørn Stenødegård. Forumet ble utgitt frem til 1995. En kan finne forumet i AFU sitt arkiv <https://files.afu.se/Downloads/?dir=Magazines%2FNorway%2FNIVFO-Bulletin>. Jeg vil også ta i bruk noen av utgavene til UFO-Norge Nytt som er navnet på forumet som Riksorganisasjonen UFO Norge ga ut fra 1979 til 1981. Årsaken til jeg i hovedsak velger forumene til Norsk UFO Center som kilder i min oppgave er at medlemsbladene ble publisert kontinuerlig. Det første forumbladet til Norsk UFO Center, UFO Forum ble publisert i 1973 men jeg vil også bruke forumet til Trondheim UFO Forening (TUFOF) da denne foreningen var grunnlaget til Norsk UFO Center. TUFOF startet med en tidsskrift kalt Norsk UFO Tidsskrift som var et prosjekt sammen med UFO-Informasjon Oslo. Prosjektet ble avsluttet etter fire utgaver når det ble fastslått at de økonomiske kostnadene ikke veiet opp for utbyttet av arbeidet.⁵ Siden Norsk UFO Center sitt forum videreførte det TUFOF sin tidsskrift startet og fordi begge hadde Kolbjørn Stenødegård som redaktør, blir det naturlig for meg å se på UFO Forum som en videreføring av Norsk UFO Tidsskrift. Forumene ble utgitt over en lengre tidsperiode. Selv om det kan virke som flere av personene som jobbet med tidsskriftene var tilhenger av UFO-fenomenet så jobbet de likevel for å fremstille UFO som en vitenskap og ikke bare overtro. Norsk UFO Center ønsket at forumene skulle fremstå som en informasjonskilde om UFO-fenomenet basert på et nøytralt og vitenskapelig grunnlag. Ettersom det var viktig for Norsk UFO Center å skape et godt rykte om at organisasjonen drev med vitenskapelig forskning var det viktig at informasjonen var fremstilt på en objektiv måte.

⁵ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 4 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%204.pdf>. Side 1

Jeg har valgt å bruke forumene som mine primærkilder fordi de kan være med på å besvare problemstillingen på en god måte. Ved å gå kronologisk gjennom kildene kan en få en god indikasjon på hvordan Norsk UFO Center utviklet seg gjennom 1970-tallet. Forumene kan også fortelle om menneskene i gruppen, og belyse intriger og uenigheter som omhandlet driften av gruppen og hvordan UFO-forskningen burde utvikle seg i Norge. Å se på hva redaktørene valgte å ha som innhold i forumet kan si noe om hvordan Norsk UFO Center ville fremstille seg som organisasjon og hvordan forumene ble brukt til å skape et bilde av viktigheten ved å forske på UFO-fenomenet i Norge. Selv om Norsk UFO Center ønsket å være en organisasjon som jobbet objektivt med UFO-fenomenet ville forumene uansett være påvirket av målet til organisasjonen. Det ene målet til organisasjonen var å skape en endring i det norske samfunnet hvor UFO-fenomenet skulle bli tatt mer på alvor. Derfor ville redaktørene i UFO-forumene være selektive når det gjaldt hvilke artikler som ble valgt til å ha med og gjerne velge artiklene som underbygget deres grunnholdning. Det kildene jeg har tatt for meg til dels mangler er en forklaring på organisasjonens interne problemer som oppstår gjennom 1970-tallet. Intrigene blir nevnt i forumene uten at leseren får en dypere forklaring på hvorfor de interne intrigene oppstod. For å skape en helhetlig forståelse blir en nødt til lese flere årganger av UFO-forumene til Norsk UFO Center, en bør også se på de første forumene til Riksorganisasjonen UFO-Norge og NIVFO som er organisasjonene som oppstår når Norsk UFO Center splittes. Det viktigste jeg kan understreke er at jeg bruker kildene til å belyse en gruppe mennesker som forsker på UFO-fenomenet på 70-tallet i Norge, og hvordan de prøver å fremstille seg som å være en vitenskapelig organisasjon. Jeg skal altså ikke forsøke å svare på UFO-er eksisterer eller om vitnene forteller sannheten om sine observasjoner.

1.3 Historiografi

For at masteroppgaven skal ha en betydning og relevans for det større bildet samt være et akademisk bidrag er det viktig at en kan plassere oppgaven inn i allerede etablert vitenskap rundt forskningen om ufologi. Etter min mening er det dessverre gjort alt for lite forskning på ufologien i Norge. Dersom en bruker søkemotorer som Oria, Google Scholar, eller Brage kommer det kun opp en håndfull norske avhandlinger rundt tematikken UFO. Paolo Toselli har laget en liste som viser en oversikt over 283 mastergrader og doktorgradsavhandlinger fra 1948 til 2016 hvor kun 8 på listen er fra Norge.⁶ Listen kan du finne her:

⁶ Paolo Toselli. «University UFO theses & dissertations, 1948-2016». 2016. Åpnet 4. desember 2021. http://www.cisu.org/wp-content/uploads/2017/01/UFOTheses_by_Paolo_Toselli_updated_20170101a.pdf

http://www.cisu.org/wp-content/uploads/2017/01/UFOTheses_by_Paolo_Toselli_updated_20170101a.pdf

Jeg skal først se litt på doktorgradsavhandlinger og masteroppgaver som har blitt skrevet i Norge da det ikke finnes mye annet vitenskapelig forskningsmateriale innen ufologi-tematikken som er knyttet til Norge. Videre skal jeg løfte blikket over på det internasjonale og se hva forskere i Amerika har skrevet om temaet.

1.3.1 Norske akademiske verk

Tomas Åndheim skrev i 2013 en masteroppgave med tittelen *Lysene over Hessdalen. En studie av diskursive spenninger i fortellinger om mystiske lys i en sørtrøndersk fjellbygd*.⁷ Oppgaven ligger dessverre ikke publisert på UIO sine nettsider etter eget ønske fra forfatter men jeg har vært i kontakt med Åndheim via telefon og fått tilsendt oppgaven over mail. Bidraget til Åndheim er viktig innen den akademiske forskningen på UFO-fenomenet spesielt ettersom det er et av de få akademiske verkene som omhandler temaet i Norge. I sammendraget av masteroppgaven skriver Åndheim:

Masteroppgaven studerte dermed forskjellige fortellinger om lysene i Hessdalen og hvordan forskjellige aktører forsøkte å gi mening til lysene ved å trekke på forskjellige diskursive felter. Dette ble blant annet forstått som diskursive kamper om definisjonsmakt.⁸

Selv om Åndheim hovedsakelig ser på diskursen rundt lysene i Hessdalen så finnes det en tematikk i oppgaven som jeg tenker er viktig i UFO-forskning og for min oppgave, nemlig måten de forskjellige UFO-gruppene definerer sin jobb og setter grenser mellom seg selv og andre grupper. Grensene i UFO-miljøet er noe Åndheim skriver om i kapittel 4: *Lysene i Hessdalen mellom religion og naturvitenskap*. Her viser han at det er en konflikt mellom UFO-Norge og NIVFO. NIVFO hadde et klart formål: avmystifisere lysene i Hessdalen, og fjerne spekulasjonene om UFO.⁹ NIVFO mente at lysene i Hessdalen allerede kunne forklares med teknologien som fantes på starten av 1980-tallet mens UFO-Norge mente på sin side at fenomenet ikke kunne forklares med datidens vitenskap og kunnskap¹⁰ Masteroppgaven min handler om UFO-kulturen, derfor vil den bygge en del på teamet Tomas har i kapittel 4 av sin

⁷ Tomas Åndheim. «Lysene over Hessdalen». Masteroppgave. Universitetet i Oslo. 2013

⁸ Tomas Åndheim. «Sammendrag av Lysene over Hessdalen». Masteroppgave. Universitetet i Oslo. 2013.

⁹ Åndheim, «Lysene over Hessdalen». Side 45

¹⁰ Åndheim, Side 45

oppgave hvor det blir vist at det finnes en klar konflikt i den norske UFO-kulturen fordi de ulike organisasjonene ønsker å sette klare grenser mellom hverandre.

Avhandlinger og masteroppgaver som er skrevet i Norge om temaet ufologi finner en i ulike vitenskapssjangere slik som folkloristikk og psykisk helsearbeid, men de fleste ligger innenfor religionsvitenskap og religionshistorie hvor UFO-bevegelsen sees på som en religiøs bevegelse. Selv om oppgaven min er forankret i kulturhistorie så kan en ikke se bort fra det religiøse aspektet da flere mennesker som jobber med UFO-spørsmålet er overbevist om at fenomenet er ekte og det finnes en forklaring som går utenfor hva naturvitenskapen kan forklare. En kan da spørre seg hvorfor det var viktig for Norsk UFO Center å uttrykke seg på en vitenskapelig måte, og skille seg fra nyreligiøsitet. Jeg skal ikke avvise viktigheten med å se på ufologi i et religiøst perspektiv da det gir en annen innfallsvinkel på samme tema.

Det akademiske verket som er gjort i Norge og som vil ha størst betydning på min oppgave er doktorgradsavhandlingen til Jan Bertil Heilund. I 2005 ble Heilund ferdig med sin doktorgradsavhandling i religionstudie kalt *Spenninger, syntese og spiritualitet i norsk UFO-bevegelse, særlig eksemplifisert i organisasjonen NETIs forestillingsunivers*.¹¹ Avhandlingen kan lånes på biblioteket til Universitet i Bergen eller søkes om tilgang til for studenter på nasjonalbiblioteket. Heilund var svært hjelpsom og sendte oppgaven til meg som PDF-fil. Heilund beskriver sitt mål for avhandlingen slik:

Denne undersøkelsen overordnede målsetting er å undersøke/kartlegge norsk UFO-bevegelse innen rammen av den internasjonale UFO-bevegelsen, med spesiell fokus på religiøse eller spirituelle delen av denne bevegelsen.¹²

Innholdet i min masteroppgave har en del likhetstrekk med Heilund sin avhandling da vi begge ønsker å kartlegge den norske UFO-bevegelsen. Heilund har tatt for seg UFO-Norge og NETI som et hovedfokus, mens min oppgave vil gå litt lengre tilbake i tid og ta for seg Norsk UFO Center som var forløperen til UFO-Norge. Selv om min oppgave er forankret i kulturhistorie og jeg hovedsakelig fokuserer på menneskene som driver med vitenskapelig

¹¹ UiB. «Norsk UFO-bevegelse mellom religion og vitenskap.» 2005. åpnet 14. mars 2022, <https://ka.uib.no/doktorgrader/2005/HeilundJonBertil.htm>.

¹² Jan Bertil Heilund. «Spenninger, syntese og spiritualitet i norsk UFO-bevegelse, særlig eksemplifisert i organisasjonen NETIs forestillingsunivers». Doktorgrad. Universitetet i Bergen. 2005. Side 28

forskning, kan jeg ikke forkaste alt som har med religiøsitet å gjøre. Det fantes også mennesker i UFO-kulturen som har en mer religiøs tilnærming til fenomenet og i større grad var åpen for romvesen-teorier innen ufologi. Begge disse retningene innen ufologien var med på å forme utviklingen av kulturen i Norge.

1.3.2 Internasjonal ufo-forskning

Flytter vi blikket fra Norge og ut i verden, ser vi at mengden med vitenskapelig forskning økes betraktelig. Om blikket går over til Amerika så blir jeg ikke overasket om dette er det landet i verden som har gjort mest forskning på fenomenet. Etter andre verdenskrig befant Amerika seg i et romkappløp mot Sovjetunionen og en bølge av krigsfrykt. Kenneth Arnold så i 1947 en gruppe på ni av det som i etterkant ble kalt UFO-er, flyvende i Washington. Observasjonene av Arnold var starten av UFO-kulturen som vi kjenner den i dag. Hendelsen var grunnlaget for at det ble opprettet en rekke Amerikanske forskningskomiteer under forsvarsdepartementet og at private aktører som akademikere og amatører startet å engasjere seg i UFO-spørsmålet. Dette er noe vi kommer tilbake til senere i oppgaven, videre skal vi se på amerikansk historiografi om UFO-vitenskap.

I 2019 publiserte Kate Dorsch sin doktorgradsavhandling med tittelen *Reliable Witnesses, Crackpot Science: Ufo Investigations In Cold War America, 1947-1977*. Selv om jeg hovedsakelig fokuserer på Norge og Dorsch fokuserer på USA, har hun samme oppfatning som meg om at UFO-fenomenet har fått for liten plass innen den akademiske forskningen. ”For being so ubiquitous an object, the UFO has received surprisingly little attention in scholarly research.”¹³ Videre skriver hun at forskningen rundt UFO-fenomenet for lenge har vært bygget på naturvitenskap, og at det er på tide å sette et større fokus på vitner, til tross for at det kan medføre et problem med objektiviteten ettersom et vitne vil ha en subjektiv forståelse av slike hendelser.¹⁴ Målet med avhandlingen til Dorsch er å fortelle en historie som er basert på vitenskap og ikke den subjektive meningen til forfatterne i tidligere forskning slik at en får et mer nøyaktig bilde av tiden hun forsket på.¹⁵ Det Dorsch videre ønsker å gjøre i avhandlingen var å balansere kildene slik at alle parter som var en del av UFO-kulturen i Amerika var likestilt i historien hun ønsket å fortelle. Årsaken til at hun gjorde det slik var at hun ønsket å se hvordan vitenskapen og den sosiale enigheten om UFO-

¹³ Kate Dorsch. «Reliable Witnesses, Crackpot Science: Ufo Investigations In Cold War America, 1947-1977». Doktorgrad. University of Pennsylvania. 2019. Side 6

¹⁴ Dorsch. Side 7

¹⁵ Dorsch. Side 9

fenomenet var bygget opp, opprettholdt og utfordret. Hun så også på forholdene mellom de forskjellige sidene av forskere som tror og ikke tror på UFO-fenomenet. Det er ikke bare forskerne som er en del av teamet i avhandlingen, forholdet mellom vitenskapen og det offentlige ble også diskutert.¹⁶ Avhandlingen til Dorsch kan sammenlignes med boken av Brian Regal kalt *Searching for Sasquatch* som tar for seg konflikten som oppstår i det vitenskapelige miljøet når forskere starter å se seriøst på Sasquatch-fenomenet hvor en gruppe jobber med amatørerne for å svare på gåten, mens andre forskere forkaster fenomenet som overtroisk tull. Måten Dorsch har bygget opp sin avhandling på har vært til stor nytte i prosessen med å skrive min egen oppgave ettersom hun likestilte alle involverte parter i den amerikanske UFO-kulturen. Hun skrev ikke bare om de store UFO-forskerne mellom 1947-1977 som Dr. Hynek eller Condon, men satt disse på lik linje med mindre UFO-grupper og eller vitner som hadde sitt UFO-er. Dette gjorde at Dorsch skapte et mer helhetlig bilde av UFO-fenomenet mellom 1947 og 1977 i Amerika.

En annen vitenskapsmann som tok for seg UFO-kulturen er Daniel Patrick Thurs. Thurs tok sin doktorgrad ved Universitetet i Wisconsin innen vitenskapshistorie og i 2007 publiserte han boken *Science talk: changing notions of science in American Culture*. Boken omhandler i kort om hvordan menneskets forhold til vitenskapen i Amerika har forandret seg gjennom tidene. Han legger vekt på hvordan media har et større fokus på underholdning enn å formidle vitenskapelig forskning, og hvordan religion, politiske ekstremisme og overtro er med på å undergrave eller forvri synet på vitenskapen.¹⁷ Kapittel fire i boken til Thurs, *UFOs: in the Shadow of science* omhandler starten på UFO-observasjoner men viktigst utviklingen innen vitenskapen. Jeg mener Thurs har to viktige punkt som kan overføres og brukes til en sammenligning. Første punktet er hvordan det finnes et splittelse innen UFO-forskningen i Amerika. Denne splittelsen i det akademiske miljøet kan sammenlignes med innholdet i boken til Regal som tar for seg menneskene som jakter etter svar på om Sashquatch eksisterer eller er en myte. Både i ufologi og kryptozoologi er det tre hovedparter som ønsker å fremme sin sak, vitenskapsmennene som tror på fenomenet, forskerne som aviser fenomenene og selvlærte amatører som jobber for å bevise eksistensen av fenomenet som jobber uten en akademisk bakgrunn. Punkt to vil være forsvarets rolle i etterforskningen av UFO-fenomenet. I Amerika var det først det amerikanske forsvaret som jobbet med å hente inn mennesker med

¹⁶ Dorsch. Side 10

¹⁷ Daniel Patrick Thurs. *Science Talk: changing Notions of Science in American Culture*. New Jersey: Rutgers University Press, 2007. <https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.uis.no/lib/uisbib/detail.action?docID=328096>. Side: 2

en vitenskapelig bakgrunn for å ta del i etterforskningen. I USA startet det amerikanske flyvåpenet etterforskning av UFO-observasjoner og ønsket at universiteter og akademikere skulle ta del en del i forskningen. Til slutt gikk universitetet i Colorado med på å delta i forskningsprosjektet.¹⁸ I Norge var prosessen motsatt ved at det var Norsk UFO Center som tok kontakt med forsvaret på 70-tallet.

Jodi Dean er en professor i politisk vitenskap og jobber ved Hobart and William Smith Colleges. Hun har en doktorgrad fra Columbia University. Dean har skrevet en bok som heter *Aliens in America* tilbake i 1998. Boken tar for seg hvordan UFO-kulturen har blitt en del av det daglige livet i samfunnet i Amerika. Med dette menes utviklingen fra å være en fenomen som hovedsakelig ble forsket på, til å bli en stor del av pop-kulturen innen filmer og blader. Ulike bedrifter har brukt romvesen og UFOer til å selge sine produkter som i form av en reklame i media eller å lage produkter som ser ut som romvesen. Et annet poeng hun ønsker å få frem er hvordan UFO-kulturen i Amerika har vært med på å bygge opp en frykt, paranoia og mistillit til det politiske systemet i USA med konspirasjonsteorier og frykt for framtiden.¹⁹ UFO-kulturen i Norge var preget av amerikansk innflytelse. Bøker og artikler fra amerikanske forskere ble godt mottatt i Norsk UFO Center, spesielt blir filmen *Close encounters of the third kind* av Steven Spielberg et stort tema i UFO-forumet til Norsk UFO Center.

Brenda Denzler tok sin doktorgrad i religionstudier ved Duke University.

I 2003 ble boken hennes *Lure of the Edge* publisert. Boken omhandler UFO-bevegelsen som et kulturelt fenomen med en religionvitenskaplig vinkling. Hun ser på hvordan UFO-observasjoner ble til en kulturell myte i det amerikanske samfunnet og videre hvordan historiene om mennesker som blir kidnappet av romvesen som et fenomen som befinner seg mellom et religiøst perspektiv men også et vitenskapelig.²⁰ I 1999 skrev George M. Rønnevig en masteroppgave ved Universitetet i Oslo hvor han studerte religionshistorie, han tok for seg dette fenomenet med mennesker som ble bortført av romvesen i oppgaven sin som het *Alien abduction: historiske og sosiokulturelle tilnærminger til forestillinger om å ha vært bortført*

¹⁸ Thurs. Side 129

¹⁹ Jodi Dean. *Aliens in America: Conspiracy Cultures from Outerspace to Cyberspace*. New York: Cornell University press, 1998.

²⁰ Brenda Denzler. *Lure of the Edge: Scientific passions, religious beliefs and the Pursuit of UFOs*. California: University of California press, 2003.

av UFO. Målet med oppgaven til Rønnevig er å prøve å forstå hvordan fortellinger om bortføringer blir til.²¹

Christopher F. Roth skrev en artikkel ved navnet "Ufology as Anthropology" og tar for seg ufologiens historie fra en antropologisk synsvinkel. Antropologi er et veldig bredt begrep som har blitt delt inn i flere underkategorier for å en mer håndterbar forskning. Blant kategoriene finner vi fysiske/biologiske, kulturelle, sosiologiske, etnografi, etnologi og enda flere. Kulturanthropologi er det som kan forbindes med min oppgave, for det tar for seg det menneskeskapte i vår verden. Roth ser på utviklingen innenfor ufologi i Amerika og viderefører den fysiske antropologien til det utenomjordiske. Store Norske leksikon skriver at "Fysisk antropologi er studiet av mennesker og menneskelig variasjon, særlig i fysisk forstand."²² Etter år 2000 brukes begrepet biologisk antropologi i større grad med en litt annen betydning. "Biologisk antropologi er læren om menneskets evolusjonshistorie, individets utvikling og vekst, og den anatomiske og fysiologiske variasjon innen de enkelte etniske grupper i tid og rom."²³ Det Roth gjør videre er å se på hvordan den utenomjordiske endrer sin fysiske karakter i forhold til historiens ulike tidsånder og hvordan folketankene som bygget opp av den politiske, sosiale og populærkulturen er med på å endre det utenomjordiske biologiske form.

Jeg tror at Roths artikkel kan brukes til å utforske om Norge har sin egen tolkning av utenomjordiske fysiske form basert på norsk samfunn, kultur og historisk arv, og om Norge har en annen utvikling enn andre land fordi ufologi er et kulturfenomen og for å kunne forstå fenomenet er viktig å se på utviklingen av ufologien i forhold til utviklingen av samfunnet rundt. Selv om UFO-fenomenet har blitt skrevet om i ulike akademiske sjangere så er det ett tema som er gjennomgående. Det gjennomgående temaet er et fokus på kulturen som oppstår enten det er ved å se på de forskjellige menneskene som tolker UFO-fenomenet forskjellig eller hvordan UFO-kulturen blir tatt opp i samfunnet og av populærkulturen.

²¹ Georg M Rønnevig. «Alien abductions. Historiske og sosiokulturelle tilnærminger til forestillinger om å ha vært bortført av UFO». Masteroppgave. Universitetet i Oslo. 1999.

²² Siverts Henning, Jon Schackt, og Bjørn Enge Bertelsen, «fysisk antropologi», i *Store norske leksikon*, 28. desember 2021, http://snl.no/fysisk_antropologi.

²³ Per Holck,; biologisk antropologi i *Store norske leksikon* på snl.no. Hentet 8. desember 2021 fra https://snl.no/biologisk_antropologi

1.4 Teori, Metode og struktur.

1.4.1 Kulturhistorie

Oppgaven vil være en form for kulturhistorisk analyse innen vitenskapshistorie.

Store Norske Leksikon gir en kort forklaring på hva kulturhistorie er:

Den moderne fagretningen kulturhistorie studerer menneskers handlinger og tanker i fortid og nåtid, og forbindelsen mellom den materielle kulturen og menneskenes fortolkning av virkeligheten. En kulturhistoriker undersøker kulturelle og historiske prosesser som tradisjon, endring, innovasjon og spredning av for eksempel gjenstander, handlinger og fortellinger.²⁴

Knut Kjeldstadli tar for seg kultur i fem punkter i boken *Fortida er ikke hva den en gang var*.

1. ”Kultur angår mening. Kultur er tankemessig og følelsesmessig «raster» i vår bevissthet som vi nyter når vi skal prøve å gripe verden, tolke den og bedømme det som skjer.”²⁵
2. Denne kulturelle meningen, vår måte å tolke verden på, er noe sosialt, ikke bare noe som gjelder især. Kultur er meningen av flere en individet. Det gjelder en tenker på en kultur som felles for en gruppe, en klasse, en nasjon, eller på en hel samfunnsform.²⁶
3. Denne meningen som vi har felles, har også en viss bestandighet. Det som bare eksisterer et kort øyeblikk, faller det ikke naturlig å kalle kultur. Kultur er overlevert over tid.²⁷
4. Dette felles og varige skjemaet for å tolke verden, som vi vi bruker for å skape mening, har en viss indre sammenheng.²⁸
5. Kultur formidles gjennom kommunikasjon fra mennesker til andre mennesker gjennom tegn, hva enten dette er språk, skilt, emblemer, klær eller kroppsbevegelser. Fordi tegnene kan tolkes ulikt av mottakere, eksisterer det alltid en potensiell flertydighet. Og denne åpenheten innebærer en mulighet til forandring i kulturen.²⁹

Det er viktig å klargjøre definisjonen fordi målet mitt ikke er å finne en sannhet rundt UFOer og bevise eller motbevise hva mennesker eller gruppene mener er sannheten rundt UFO-

²⁴ Ina Louise Stovner,; kulturhistorie i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 4. januar 2022 fra <https://snl.no/kulturhistorie>

²⁵ Knut Kjeldstadli, *Fortiden er ikke hva den en gang var*, 2. utgave (Universitetsforlaget AS., 2016). Side 85

²⁶ Kjeldstadli. Side 85

²⁷ Kjeldstadli. Side 85

²⁸ Kjeldstadli. Side 85

²⁹ Kjeldstadli. Side 85

spørsmålet. Det jeg ønsker er å ta for meg er gruppe mennesker i Norge som befinner seg midt i et kulturfenomen og har tatt på seg jobben med å samle inn informasjon om UFOer og gjøre det om til en vitenskap. Når jeg studerer gruppen blir det viktig å kunne si litt om hvordan gruppen ser på seg selv og sin oppgave samt hvordan deres holdninger og tro kan spille inn på UFO-kulturens utvikling i Norge. Finnes det noe særnorsk innen UFO-kulturen i Norge? Eller bygger UFO-miljøet solidarisk på den amerikanske oppfatningen av fenomenet? Det er også viktig å understreke at jeg skriver en kulturhistorisk oppgave og tar seg et fenomen i et historisk perspektiv, og skal se utviklingen i UFO-gruppene gjennom deres egne forum over en periode på 12 år.

1.4.2 Brian Regal – Searching for Sasquatch

Boken til Brian Regal har navnet *Searching for Sasquatch – Crackpots, Eggheads and Cryptozoology*. Denne boken tar for seg jakten på Sasquatch. Regal jobber for Kean University i New Jersey og har stilling som førsteamanuensis i historie. Han har en doktorgrad i historie med fordypning i vitenskapshistorie som han underviser i på universitetet sammen med andre historiske tema slik som historien om pseudovitenskap i Amerika, Alkymiens historie og opprinnelsen til moderne vitenskap. Boken i seg selv avviker fra teamet jeg har valgt å skrive om, men jeg tror at bokens tema lett kan overføres fra jakten på Yeti til arbeidet rundt ufologi-fenomenet og sannheten om UFOer fordi det er flere likheter mellom kryptozoologi og ufologi. Store norske leksikon beskriver kryptozoologi slik ” Kryptozoologi er en pseudovitenskapelig gren av zoologien som omfatter studier av dyr hvis eksistens ofte er knyttet til myter og således ikke er bevist. Disse dyrene omtales ofte som fabeldyr eller kryptider. Kryptozoologien har også en grenseoppgang mot folkeminneforskning.”³⁰ Kryptozoologi og ufologi oppstod rundt samme tid etter andre verdenskrig og begge har blitt sett på som en pseudovitenskap og vært kontroversiell. Forskerne som har brukt mye av sin akademiske karriere på å være forkjempere for eksistensen av Yetien eller UFOer har blitt akademisk merket og mistet sin akademiske troverdighet blant sine kollegaer. Det er ikke bare mennesker med en akademisk bakgrunn som har kjent på stigmaet rundt å tro på Yetien eller UFO, den vanlige mannen i gaten har nok også følt på stigma om han tror på det okkulte.

³⁰ Knut Hofstad,; kryptozoologi i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 10. desember 2021 fra <https://snl.no/kryptozoologi>

I boken er det to tema jeg synes er spesielt sentrale og kan være med å bygge opp den teoretiske delen. Det første sentrale tema er hvordan Regal tar for seg utviklingen innen vitenskapen og teknologien som blir brukt i jakten på Sasquatch, altså hvordan de jobber med observasjoner og fysiske bevis. Det andre sentrale tema er det sosiale aspektet rundt jakten, altså hvordan det dannes en kultur rundt fenomenet. I boken skriver Regal:

Historien angår imidlertid mer enn bare den oppsiktsvekkende og kontroversielle naturen til monstre og monsterjegere i slutten av det 20 århundre og starten på det 21. Men den mer viktige forholdet mellom forskere med en akademisk bakgrunn og amatør naturalistene som jakter dem, og historiografien om den uvanlige vitenskapelige bevisene.³¹

I boken legges det stor vekt på konflikten mellom akademiske utdannende (the eggheads) som mener at kryptozoologi ikke er verdt å bruke tid på og avfeier eksistensen til Yetien uten noe bevis eller særlig vitenskapelig forskning. I andre enden har en (the crackpots) amatør-naturalistene som er ute i feltet å leter etter spor, og samler inn data slik at en kan undersøke ”bevisene” på en vitenskapelig måte. Innenfor temaet om sosial konflikt mellom forskere og amatører vises det også til konflikt og spenninger på et internasjonalt nivå, som kan bidra til forståelsen av den internasjonale spenningen som også finnes innen ufologi. Spenningsene er ikke bare mellom ulike akademiske instanser men også mellom land. Kryptozoologi og ufologi er begge barn av den kalde krigen og da er det for meg naturlig å se om det finnes spenninger mellom land som har en bakgrunn i ufologi.

1.5 Metode

Det første jeg gjorde da jeg fant ut at jeg skulle skrive om ufologi i Norge var at jeg søkte opp Norsk Ufosenter på nettet ettersom de utga et eget forum. Jeg sendte også en mail til dem hvor jeg fikk tilgang til et stort online arkiv som inneholdt de fleste forumene som var utgitt i Norge fra ulike UFO-grupper. Etter at jeg hadde fått tilgang til disse forumene startet jeg en induktiv fase hvor jeg gikk gjennom stort antall forum for å skape et bilde av innholdet og finne viktige momenter som kunne være med på å fortelle om utviklingen innen Ufologien. I starten var planen å se på utviklingen av den norske UFO-kulturen fra 1940 til 2022. Denne planen ble fort endret på etter at jeg innså de store mengdene med primærkilder som var

³¹ Brian Regal, *Searching for Sasquatch* (Palgrave Macmillian, 2011). Side: 1

tilgjengelige via de forskjellige UFO-forum som hadde blitt utgitt i Norge. Jeg anså det med andre ord et for stort område å dekke i en masteroppgave. Jeg kom etter hvert over doktorgradsavhandlingen til Jan Heilund som i hovedsak tok for seg NETI men også UFO-Norge i tidsrommet 1982 til 2016. Oppgaven var nyttig for meg til tross for at Heilund har hatt en annen analytisk vinkel enn den jeg valgte. Jeg bestemte meg da for å ta for meg perioden 1970 til 1982 ettersom den ikke tidligere er dekket akademisk. Før jeg startet å arbeide med kildemateriellet var planen å hovedsakelig se på menneskene som var med på å skape UFO-kulturen i Norge. Å se på menneskene i UFO-kulturen var også noe Kate Dorsch hadde gjort i sin avhandling hvor hun tok for seg alle partene i det amerikanske UFO-kulturen fra 1947 til 1977, derfor kunne jeg tenke at en slik analyse ville kunne overføres til en norsk kontekst.

I starten av arbeidet med oppgaven jobbet jeg kronologisk med kildene som beskrevet i kapittel 1.2 for å få en oversikt over innhold og se etter en struktur eller tema som var gjentakende. Det jeg gjorde videre var å rekonstruere historien til Norsk UFO Center som er presentert i kapittel 2 ved å skrive rundt det redaksjonelle og artiklene som omhandlet utviklingen av Norsk UFO Center som organisasjon. Jeg noterte også ned artikler og temaer som kunne være med på å forklare utviklingen til Norsk UFO Center gjennom gruppens levetid. Disse temaene omhandlet holdninger, forskning, samarbeid og medlemmenes roller i organisasjonen. Etter jeg hadde rekonstruert utviklingen til Norsk UFO Center og sett at utviklingen var bygget opp av flere ulike temaer så skiftet tanken fra å bruke Dorsch som hovedinspirasjon til analysen til å heller fokusere på arbeidet til Brian Regal. Selv om Regal skriver om mennesker som forsker på Sasquatchen har han også med flere elementer som jeg fant igjen i UFO-tidsskriftene til Norsk UFO Center. Disse elementene var amatørernes kamp for å bygge troverdighet i samfunnet, hvordan amatørerne lener seg på akademikere og teknologi til å bygge opp denne troverdigheten og viktigheten med samarbeid. Ettersom mye av oppgaven handler om hvordan Norsk UFO Center prøver å fremstå som en organisasjon som driver med pålitelig arbeid har jeg valgt å fokusere på begrepet "vitenskapelig" som spiller en viktig rolle i å bygge opp autoriteten Norsk UFO Center fikk i den Norske UFO-kulturen. Jeg har også hatt et fokus på utviklingen av den administrative delen av Norsk UFO Center, ikke bare for å se hvordan organisasjonen har utviklet seg gjennom de 10 årene den var aktiv, men fordi det også kan bidra til å forklare hvordan kulturen innad i Norsk UFO Center har utviklet seg og hvordan konflikter oppstår i et miljø preget av store arbeidsmengder, mangel på medlemmer og utvendig press. Ettersom jeg jobber hovedsakelig

med primærkilder i denne oppgaven har jeg valgt å bruke kvalitativ metode / kildegransking. Kvalitativ metode eller kildegransking er når en går inn i tekstene for å forstå innholdet gjennom språket.³²

1.6 Struktur

Den mest omfattende delen av oppgaven vil være kapittel 2 ettersom dette kapitlet tar for seg en rekonstruksjon av historien til Norsk UFO Center. I dette kapitlet vil jeg også ta for meg den interne konflikten som oppstår innad organisasjonen når den vokser fra en liten gruppe i Trondheim til å bli en landsdekkende organisasjon. Kapitlet vil ta for seg utviklingen av Norsk UFO Center i fra 1970 til 1982 i kronologisk rekkefølge slik at det blir oversiktlig for leseren.

I kapittel tre vil jeg ta for meg innholdet i de ulike UFO-forumene. Norsk UFO Center ønsket å fremstå som en organisasjon som drev med vitenskapelig forskning, og et av hovedmålene var å endre Norges innbyggere og politikere sitt syn på UFO-fenomenet slik at det ble tatt på alvor i det offentlige rom. Som Kjelstadli skrev så utvikler kulturen seg gjennom kommunikasjon. UFO-forumene, sammen med aviser er måten Norsk UFO Center kommuniserer med leseren på i håp om å få flere mennesker informert og engasjert i UFO-fenomenet.

Norsk UFO Center utførte UFO-undersøkelser i løpet av sin levetid. I kapittel 4 vil jeg se nærmere på tre av disse undersøkelsene. Innledningsvis i kapitlet vil jeg ta for meg teknologien Norsk UFO Center tok i bruk i sine undersøkelser og hvordan teknologien sammen med organisasjonen har utviklet seg før jeg går videre til eksemplene. Del 4.2 vil omhandle UFO-landingen i Hønefoss som jeg har valgt å inkludere da det var en av de større UFO-relaterte hendelsene i Norge som fikk stor mediedekning og hvor både politi og Forsvaret var involvert. I del 4.3 vil jeg ta for meg kornsirkelhendelsen i Fetsund som et eksempel som viser hvordan Norsk UFO Center forsøkte å forklare fenomenet ved hjelp av teknologi og vitenskapelig forskning. Til sist, i del 4.4 ser jeg på undersøkelsene utført i Namsfjorden, som er en av de største undersøkelsene Norsk UFO Center utførte. Eksempelet viser innsatsen medlemmene var villig til å legge ned i sitt arbeid.

³² Kjelstadli, *Fortiden er ikke hva den en gang var*. Side 184

Kapitel 5 er det siste kapittelet før oppgavens avslutning. Kapittelet tar for seg Norsk UFO Centers utvikling når det gjelder samarbeid både nasjonalt og internasjonalt. Først vil jeg se på samarbeidet med Forsvarets Overkommando, videre ser jeg på hvordan Norsk UFO Center samarbeider med andre grupper i Skandinavia og til slutt samarbeid med Amerika. Årsaken til at Norsk UFO Center sine samarbeid er en del av oppgaven er at de kan bidra til å vise utviklingen til organisasjonen, spesielt med tanke på måten de fremstiller seg selv og tiltrekker seg samarbeidspartnere.

Kapittel 2 Norsk UFO Center

Dette kapittelet vil utgjøre hoveddelen av oppgaven min hvor jeg vil ta for meg utviklingen av Norsk UFO Center gjennom deres ulike UFO-forum. Jeg vil se på hvordan de er bygget opp, utviklingen gjennom årene, hvordan de skiller seg ut fra etablerte UFO-grupper i Norge, arbeidet og målet med arbeidet, og gruppens plass innen det internasjonale UFO-kulturen. I kildematerialet mitt er det et hull fra 1970 til 1973 hvor det mangler forum fra perioden. Det vil dermed ikke bli skrevet om noe innenfor denne tidsperioden.

2.1 UFO-gruppene: en oversikt

Det første jeg skal gjøre er å gi en kort redegjørelse av de aktuelle UFO-gruppene slik at en allerede har litt bakgrunnsinformasjon om gruppene som forhåpentligvis gjør det litt lettere og følge med i analysen og diskusjonene gjennom oppgaven. For eksempel var Norsk UFO Center i en konstant utvikling i perioden de var aktive, og forumet skiftet navn med jevne mellomrom. Jeg vil gå dypere inn i de aktuelle gruppene og forumene når vi kommer videre i oppgaven.

2.1.1 UFO-Infoimasjon Norge

UFO-Infoimasjon Norge var en gruppe som startet i 1966 med Knut Aasheim som ordstyrer. Den startet opp da flere medlemmer brøt med Norsk UFO Studiesirkel. Gruppen hadde to mål

1. "Gjøre norske myndigheter kjent med at det i en årrekke er mottatt rapporter om himmelfenomener - også i norsk luftterritorium – som vitenskapen ikke har forklart entydig." ³³

³³ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Norske UFO Foreninger», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 3 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20->

2. "Fremme myndighetene forståelse for at UFO-problemet krever en fordomsfri, vitenskapelig behandling i offentlig regi"³⁴

UFO-Infomasjon samarbeidet også med UFO-Trondheim for å publisere Norsk UFO-tidsskrift

2.1.2 Norsk UFO Center

Norsk UFO Center (NUFOC) er en organisasjon som ikke må forveksles med Norsk Ufosenter som startet i 2016. Norsk UFO Center ble stiftet i 1972 og som nevnt tidligere i oppgaven var den en videreføring av kjernen til Trondheim UFO-forening.³⁵ Norsk UFO Center har hatt en rekke forum gjennom deres levetid. Det første forumet til Norsk UFO Center har navnet UFO Forum ble utgitt for første gang i 1973. Dette forumet var basert på erfaringen fra Norsk UFO-Tidsskrift som var publisert i samarbeid mellom TUF og UFO-informasjon Oslo.³⁶ UFO Forum ble utgitt mellom 1973 og 1978, det ble også opprettet en internavis kalt Intern Avis for NUFOC fra 1977 til 1978 som var kun ment for medlemmene av Norsk UFO Center. I 1979 ble UFO Forum og Intern Avis slått sammen til Internt UFO Forum som ble utgitt frem til slutten av 1981. Det var også to andre UFO-forum som ble utgitt av Norsk UFO Center. Rapportnytt startet i 1974 og ble utgitt frem til 1981. Dette forumet var forbeholdt UFO-rapporter fra Norge og resten av verden. Fra 1980 til 1981 ble det utgitt 4 utgaver av et forum kalt Polar nytt. Polar nytt var ment å være et organ for ledelsen i Norsk UFO Center Nord og ha et fokus på geografisk organisasjonsvirksomhet.

2.1.3 UFO-Norge

UFO-Norge startet opp i Januar i 1979 og det første medlemsbladet kom bare to måneder etter, i mars. Dette UFO-forumet har navnet UFO-Norge-Nytt. Siste nummer ble publisert i desember 1981. Året etter, i 1982 ble det en enighet mellom UFO-Norge og Norsk UFO Center om å slå sammen organisasjonene under navnet til UFO-Norge. Da UFO Norge ble grunnlagt hadde organisasjonen tre formål:

%201970%20No%203.pdf. Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Norsk UFO-Tidsskrift 1970-3», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 3 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%203.pdf>.Side 12

³⁴ Børcke og Stenødegård, «Norske UFO Foreninger». Side 12

³⁵ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Side 1

³⁶ Kolbjørn Stenødegård, «Om Norsk UFO Center», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Side 2

1. ”Å innsamle, bearbeidere og studere alle tilgjengelige opplysninger om UFO i Norge.”³⁷
2. ”Å drive informasjonsvirksomhet om UFO-saken overfor medlemmer og offentligheten, for derigjennom å bidra til større forståelse for og om UFO som en realitet.”³⁸
3. ”Å skape og formidle kontakt mellom UFO-interesserte personer og grupper inn- og utland.”³⁹

2.1.4 NETI

Norsk organisasjon for studiet av utenomjordisk intelligens (NETI) var en UFO-organisasjon som ble startet i 1997 og publiserte sitt første forum i 1998 ved navnet UFO-nytt, dette forumet skiftet navn i 2009 til Den flygende tallerken og bare totalt 7 utgaver med det nye navnet ble utgitt.⁴⁰ I det første utgaven av UFO-nytt redegjør NETI for 3 punkter som blir formålet til gruppen i 1997.⁴¹

1. ”Være en Organisasjon som arbeider for å samle, bearbeide og spre informasjon om utenomjordiske intelligente skapninger, og deres åndelige og teknologiske budskap.”⁴²
2. ”Gi aktiv støtte til personer som blir utsatt for forfølgelse og trakassering som følge av sitt engasjement”⁴³
3. ”Å arbeide for fred internasjonalt og universelt”⁴⁴

2.1.5 Norsk Ufosenter.

Norsk Ufosenter er organisasjonen som ble opprettet da UFO-Norge og NETI slo seg sammen i 2016. Det er i dag den største aktive UFO-Organisasjonen i Norge som opererer på flere plattformer slik som Facebook, Youtube og deres egen medlemsside⁴⁵ Som betalende medlem får en fire utgaver i året av medlemsbladet UFO, en har også tilgang til eldre utgaver som ligger i medlemsarkivet.

³⁷ Knut Aasheim, «En generell orientering», UFO-Norge-Nytt, 1979, nr. 1 (mars 1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/05/1979-1-UFO-Norge-Nytt.pdf>. Side 2

³⁸ Aasheim. Side 2

³⁹ Aasheim. Side 2

⁴⁰ admin, «UFO Nytt NETI», *Norsk Ufosenter* (blog), åpnet 3. mai 2022, <https://norskufosenter.no/ufo-nytt-neti/>.

⁴¹ <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/05/UFO-Nytt-1998-1.pdf>

⁴² NETI Generalforsamling, «Vedtekter for organisasjonen -NETI-», UFO-Nytt, 1988, nr. 1 (1998). Side 29

⁴³ Generalforsamling. Side 29

⁴⁴ Generalforsamling. Side 29

⁴⁵ Norsk Ufosenter «Norsk Ufosenter». Åpnet 3. mai 2022. <https://norskufosenter.no/>

2.2 Veien mot Norsk UFO Center

5. Januar 1967 ble Trondheim UFO-forening (TUF) opprettet. De hadde som mål å samle inn all informasjon som kan si noe om mulige UFO-aktivitet i Norge for å så videre forske på det selv eller delta i et forskningsprosjekt på nøytralt grunnlag hvor politikk, religion eller UFO-overtro ikke skulle påvirke arbeidet. TUF ønsket også å være en instans som gir offentligheten informasjon om UFO-fenomenet.⁴⁶ Fra gruppen startet i 1967 frem til 1. januar 1970 var gruppen bygget opp av både aktive medlemmer som hadde en bestemt oppgave i gruppen, og passive medlemmer som støttet TUF økonomisk i form av en kontingent. Målet var at medlemsbladet Norsk UFO-Tidsskrift som tilhørte TUF skulle dekke foreningen økonomisk og med tanke på at TUF hadde lavt medlemstall kunne den økonomiske støtten være med på å flytte fokuset fra administrativt arbeid som å bygge en økonomi til å kunne fokusere på arbeidet om å løse UFO-fenomenet. En av de mest engasjerte menneskene som jobbet med UFO-fenomenet på 1970-tallet var Kolbjørn Stenødegård. Jeg velger å introdusere Stenødegård tidlig fordi han er en av de mest sentrale personene i Norsk UFO Center og en del endringer i den Norske UFO-kulturen er knyttet til hans arbeid. Gjennom sin tid som UFO-etterforsker var han leder i tre UFO-grupper: Trondheim UFO-Forening, Norsk UFO Center og NIVFO. Han var også redaktør for Norsk UFO Tidsskrift, UFO Forum og NIVFO Bulletin. Stenødegård ble sett på som en skeptiker med god innsikt i UFO-fenomenet.⁴⁷ Inntrykket jeg sitter igjen med etter å gått gjennom forumene er at han var svært opptatt av å fremstå som en vitenskapelig fokusert leder. Det virker også som han var veldig bestemt på hvordan organisasjonen skulle være og hadde ikke noe problem med å krangle med andre medlemmer for å fremme sin mening noe som førte til interne problemer som jeg kommer tilbake til senere i oppgaven. "Intet aksepteres før det er kritisk gransket – intet forkastes fordi det lyder umulig"⁴⁸ Slik lyder mottoet til forumet Norsk UFO-Tidsskrift som er utgitt av TUF og UFO-informasjon i 1970. Dette mottoet kan beskrive deler av holdningen til TUF og UFO-informasjon, men også UFO-gruppene generelt, holdningen om at en ikke bare skal forkaste en idé eller ikke ta tiden til å etterforske historien et vitne kommer med fordi det virker umulig, men en skal heller ikke godta forklaringen til vitnet uten å selv se vitenskapelig på hendelsen med et kritisk blikk. Redaktøren for Norsk UFO-Tidsskrift var Kolbjørn

⁴⁶ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Norske UFO-foreninger», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 1 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>. Side 10-11

⁴⁷ Hans Kr Moe, «NUFOC en papirtiger?», Internt UFO Forum, 1981, nr. 2 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-2-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 5

⁴⁸ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonens motto», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 1 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>. Side 1

Stenødegård. Forumet er bygget opp med litt forskjellige temaer, det blir lagt opp til at leseren kan sende inn egne bidrag, innholdet i bladet vil da reflektere leserens forståelse av UFO-fenomenet. Redaksjonen er klar over at det er ikke sikkert at alle bidragene som blir sendt inn og skrevet om er på linje med redaksjonen egne meninger. De forskjellige utgavene av Norsk UFO-tidsskrift har en relativt lik oppbygning hvor det er en redaksjonell del og ofte innlegg skrevet av noen som sitter i styret hos TUF eller hos UFO-informasjon Norge. Disse innleggene tar for seg informasjon om gruppene eller forumet. Videre i forumet finner man en rekke norske observasjoner, disse er ofte innsendt av medlemmer av gruppene eller bare mennesker som ønsker å dele sitt møte med det ukjente. Internasjonale rapporter blir også tatt med, hovedsakelig i Skandinavia men også andre steder i verden, spesielt amerikanske rapporter.

Hvorfor og Hvordan er navnet på den første artikkelen i Norsk UFO-Tidsskrift. Denne artikkelen skrevet av Andreas Steen tar for seg hvorfor det er viktig å se på UFO-fenomenet, men også hvordan en kan gå frem med forskning av fenomenet. Dette er en viktig artikkel å ha med i starten av Norsk UFO-tidsskrift fordi den gir leseren et tydelig innblikk i hvordan UFO-gruppene prøver å fremstille seg selv. Selv om det bare ble gitt ut tre utgaver av Norsk UFO-Tidsskrift så er artikler som Steen sin viktig for å definere UFO-gruppene sin rolle i kulturen og samfunnet. Etter min mening burde innholdet i dette innlegget ha blitt gjengitt i nyere forum med jevne mellomrom for å bidra til å gi nye medlemmer og abonnenter en innføring i hva målet gruppen hadde med UFO-forskningen. Etersom Norsk UFO Center bygger opp sin organisasjon på fundamentet av Trondheim UFO-forening kunne det også vært fordelaktig at nye medlemmer og lesere av UFO Forum fikk innføring mens eldre medlemmer fikk en påminnelse om formålet med UFO-forskningen da de eldre utgavene av forumet ikke var tilgjengelig for alle. Andreas Steen peker på at det finnes flere problemområder innen UFO-fenomenet. Det første er at det er mangel på en overordnet enighet om definisjonsspørsmålet rundt UFO. Dette vil ødelegge muligheten for diskusjoner mellom ulike vitenskapelige grupper som kan ha betydning på å forstå fenomenet bedre. Videre påpeker han at det en mentalitetsforandring som må til i samfunnet fordi alt for mange mennesker ikke er nok opplyst om UFO-fenomenet, han understreker at "UFO-problemet er et reelt problem." ⁴⁹ Steen går også ut mot allerede etablerte grupper som driver med UFO-

⁴⁹ Andreas Steen, «Hvorfor og Hvordan?», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 1 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>. Side 3

forskning, som tilhører begge sider av debatten. Han skriver at de oppfører seg amatørmessig og burde se at UFO-fenomenet er for viktig til at de skal bruke aviser og ukeblader til å prøve å overbevise leseren om at deres side er den rette. Hvordan mener da Steen at UFO-fenomenet skal gå videre? Som nevnt er en mentalitetsendring viktig, i tillegg er det viktig at myndighetene og private aktører innser at UFO er et internasjonalt fenomen og at det er stadige observasjoner som en ikke kan gi en konkret forklaring på. Steen mener en er nødt til å opprette enten private eller offentlig program som skal jobbe med å samle inn informasjon og jobbe med å forstå observasjoner uten at religion og politikk skal ha en påvirkning. Målet med Norsk UFO-tidsskrift er da "Å gjøre norske myndigheter kjent med at det i en årrekke er mottatt rapporter om himmelfenomener – som vitenskapen ikke har forklart entydig, og å fremskynde myndighetens forståelse av at UFO-problemet krever en fordomsfri vitenskapelig behandling i offentlig regi."⁵⁰ Det var viktig å få myndighetene involvert i forskningen av flere årsaker, hvor ressurser nok var en av de viktigste. Selv om gruppe med høyt motiverte amatør-UFO-forskere kunne samle inn mye UFO-informasjon, så ville tid og ressurser på et punkt stoppe prosessen for mindre UFO-grupper. I artikkelen til Steen er det en setning som jeg anser som spesielt viktig: "La oss derfor like godt innrømme at det idag ikke finnes noen instans i Norge – hverken i organisasjonsform eller som enkeltpersoner – som har de nødvendige forutsetninger til å fremlegge autorative uttalelser om vårt problem"⁵¹ Denne setningen sammen med målet om at myndighetene skal bidra med en fordomsfri vitenskapelig behandling av fenomenet viser at medlemmene i TUF og UFO informasjon Norge så at det var en mangel i Norge på mennesker som hadde kunnskapen og ressursene til å besvare UFO-problemet. Det eksisterte en del amatører som jobber med UFO-er men disse manglet en autoritet. UFO-amatørene jobbet med fenomenet på kvelden etter arbeidstid og i helger, de brukte også penger fra egen lomme til å skaffe utstyr, samt å formidle og publisere UFO-informasjon var kostbart for privatøkonomien.

På side 7 i utgave 1970-1 tar Kolbjørn Stenødegård et oppgjør med vitenskapsmenn i artikkelen *Psykologiske faktorer*. Her kommer han med en veldig generaliserende uttalelse: "reaksjonen hos mange vitenskapsmenn overfor UFO-problemet aldri har vært noe som helst annet enn emosjonell".⁵² Stenødegård mente at UFO-problemet kunne løses med teknologien

⁵⁰ Steen. Side 5

⁵¹ Steen. Side 4

⁵² Kolbjørn Stenødegård, «Psykologiske faktorer», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 1 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>. Side 7

som fantes på 1970-tallet, men da måtte forskerne se på fenomenet uten å være påvirket av emosjoner. Trondheim UFO-forening sammen med UFO-informasjon Norge forsøkte da å rette opp i noe som de mente manglet i Norge nemlig et forum for å spre informasjon som var basert på fakta og ikke var preget av et politisk eller religiøst ståsted. Dette i håp om at forumet kan bidra til et samarbeid mellom private aktører og et statlig organ, det var da ikke holdbart å kun se på den amerikanske forskningen for å så godta funnene deres uten og utføre en undersøkelse selv.⁵³ TUF sammen med UFO-informasjon Norge publiserte kun tre utgaver av forumet til tross for at abonnentene hadde betalt for fire. Det tok 5 år før Norsk UFO Center utga de siste forumet som abonnentene var lovet. Utgave 1970-4 kom ut i 1975 hvor Norsk UFO Center bruke noe spalteplass på å informere den nye organisasjonen.⁵⁴ Norsk UFO-tidsskrift ble avsluttet som konsekvens av de tekniske problemene og fordi tiden som ble brukt ikke veide opp for inntektene de fikk gjennom forumet.

TUF ønsket å bruke forumet sitt til å skape en endring i UFO-kulturen i Norge. De forsøkte å skille seg fra den allerede eksisterende UFO-bevegelsen som de mente hadde et større fokus på å vinne debatter i media enn å finne et svar på UFO-problemet. I første artikkelen i 1970-1-utgaven kan en se at TUF var misfornøyd med hvordan fenomenet var blitt behandlet av både det offentlige og det private, at det var på tide at UFO-fenomenet fikk den oppmerksomheten som den fortjente. Knut Kjeldstadli skrev at kultur er åpen for endring gjennom nytolkning av kultur-fenomenet, og det er dette TUF forsøkte å få til, hvor målet var å forme en ny mentalitet som tok UFO-spørsmålet på alvor. Gruppen fremstår som en veldig engasjert gruppe som har en selvinnsikt på egen rolle og begrensinger. For det første så er UFO-gruppen klar over at forumet de lager ikke vil være optimalisert og det vil være feil ettersom de selv vet at ingen som jobber med å lage forumet har en veldig høy kompetanse innen feltet.⁵⁵ Videre innrømmet de at forumet kom til å være preget av deres eget ståsted, ikke fordi de ønsket det men fordi de trodde det fantes noe mer til fenomenet enn vitenskapen på den tiden kunne bevise. Selv om forumet kan være litt preget av redaktøren og forfatteren sitt syn på UFOer så la de ved kildehenvisning slik at leseren kunne faktasjekke artikler og skape sin

⁵³ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Men hva gjør myndighetene.», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 3 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%203.pdf>. Side 2

⁵⁴ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 4 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%204.pdf>. Side 1

⁵⁵ Arne Børcke og Kolbjørn Stenødegård, «Intet redaksjonelt mønster», Norsk UFO-Tidsskrift, 1970, nr. 2 (1970), <https://files.afu.se/Downloads/?dir=Magazines%2FNorway%2FNorsk%20UFO-Tidsskrift>. Side 4

egen mening om saken. Det var viktig for UFO-gruppen, likt som det er viktig i den akademiske verden i dag at en kan kontrollere arbeidet som blir utført.

2.3 Hvem er Norsk UFO Center og hva stod de for.

Norsk UFO Center ble etablert i 1972 og hit ble leder og mange medlemmer fra Trondheim UFO-forening ble overført. Kolbjørn Stenødegård satt som en av grunnleggerne for Norsk UFO Center og redaktør for det nye medlemsbladet som ble opprettet i 1973.

Stenødegård er en av ildsjelene innen den Norske UFO-forskningen. Han har vært leder i tre UFO-organisasjoner gjennom sin tid, Trondheim UFO-forening, Norsk UFO Center og til slutt Norsk Institutt for Vitenskapelig forskning og opplysning fra 1980 til 1995.

Som en vil se gjennom oppgaven er Stenødegård veldig verbal i UFO-forskningen og han er en skeptiker som setter vitenskapen fremst. Han blir beskrevet som en mann med god innsikt og har mye kunnskap om UFO-fenomenet.⁵⁶ Norsk UFO Center skiller seg fra andre UFO-grupper i Norge fordi de ikke bare ønsket å samle inn informasjon gjennom medieoppslag og leserinnlegg, men ønsket også å ha medlemmer som var fysisk tilstede og drev med etterforskning. Slik som flere andre grupper så har Norsk UFO Center satt opp punkter som forteller om målet og arbeidsoppgavene til foreningen. Norsk UFO Center har fem punkter:

1. "Å samle inn alle opplysninger og data som kan tyde på UFO-virksomhet over norsk territorium."⁵⁷
2. "Skaffe tilveie opplysninger og data fra verden forøvrig, i den utstrekningen slike kan være av interesse eller betydning for organisasjonens arbeide,"⁵⁸
3. "Selv bearbeide, samt medvirke til bearbeidelse av disponibelt materielle, etter ortodokse vitenskapelige prinsipper."⁵⁹
4. "På denne bakgrunn gå inn for å spre saklig og nøktern informasjon om UFO-problemet gjennom tilgjengelige kanaler"⁶⁰
5. "Oversette relevant norsk UFO-logisk materiale til engelsk og distribuere dette til seriøst arbeidene UFO-organisasjoner rundt om i Verden."⁶¹

⁵⁶ Moe, «NUFOC en papirtiger?» Side 5

⁵⁷ Kolbjørn Stenødegård, «Om Norsk UFO Center», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Side 2

⁵⁸ Stenødegård. Side 2

⁵⁹ Stenødegård. Side 2

⁶⁰ Stenødegård. Side 2

⁶¹ Stenødegård. Side 2

Punktene over beskriver hvordan Norsk UFO Center skulle arbeide med UFO-problemet, med tanke på ressurser og tid til rådighet valgte de enkle punkter som var mulig å gjøre på fritiden. For å kunne forklare UFO-fenomener trengte Norsk UFO Center medlemmer, med å ha klare punkter på hvordan de skulle gå frem ga det mennesker som var interessert i å bli med en rask forståelse av arbeidsmetoden og målene til Norsk UFO Center. Disse punktene reflekterer også hvilke mennesker Norsk UFO Center ønsket å ha med i organisasjonen som var de som tar UFO-fenomenet på alvor og ønsket å bruke vitenskapelige metoder til å besvare UFO-spørsmålet og ikke være styrt av tro eller overtro. Det kan nevnes at i punkt 3 er det litt kontraproduktivt å bruke ordet ortodoks da det som oftest er knyttet til religion, men i denne sammenhengen blir det kanskje bedre å skrive tradisjonelle vitenskapelige prinsipper, altså å studere UFO-fenomenet metodisk og kritisk.

Norsk UFO Center fremstår også veldig organisert i forhold til hva deres forgjenger Trondheim UFO Forening var, men dette er også fordi de ga seg selv en helt annen rolle. I stedet for å få staten involvert i et forsøk på å besvare spørsmålet om UFO-hendelser så tok de arbeidsoppgaven i egne hender. Denne utviklingen har ført til at strukturen i gruppen er viktig og den var bygget som en stor bedrift. Sentraladministrasjonen var det øverste organet i Norsk UFO Center, her var Stenødegård organisasjonsleder og jobbet sammen de ulike seksjonslederne. I 1973 fantes det 8 ulike seksjoner i foreningen; Rapportseksjonen hadde som oppgave å samle inn data om UFO-observasjoner som er gjort i Norge. Utenlandsseksjonen jobbet med internasjonalt samarbeid og oversettelse. Dataseksjonen jobbet med å "klassifisere, kartotekføre og arkivere materiale av enhver art som Norsk UFO Center er i besiddelse av."⁶² Informasjonsseksjonen jobbet med alle oppgaver som omhandler informasjon og skriveseksjonen tar for seg alt av skrivingen som er oppgaver en kan finne i Norsk UFO Center sin forgjenger. De tre siste seksjonene viser virkelig at Norsk UFO Center tar steget videre i UFO-etterforskningen for å utvikle UFO-kulturen i Norge med å fokusere på vitenskapelige metoder for å prøve å besvare fenomenet. Den første er den realvitenskapelige seksjonen som hadde som oppgave å "Utføre enhver undersøkelse og analyse av konkret materiale som måtte bli skaffet tilveie i forbindelse med antatt UFO-nærvær."⁶³ Teknologisk Seksjon skulle "ta for seg teknologiske oppgaver som F.eks.

⁶² Stenødegård. Side 2

⁶³ Stenødegård. Side 2

fremstillingen av et avansert detektoranlegg"⁶⁴ og den siste seksjonen er fototeknisk seksjon som jobbet med å "ta seg av fotografiske eller fototekniske oppgaver som måtte være aktuelle"⁶⁵. Ikke bare hadde Norsk UFO Center opprettet avdelinger som drev med vitenskapelig fremstilling og innhenting av data fra observasjoner i Norge, men de hadde også fått skaffet konsulenter med en vitenskapelig bakgrunn og som var eksperter på sitt felt til å hjelpe med etterforskningen.

Norsk UFO Center la betydelig vekt på at arbeidet de utførte var bygget opp etter vitenskapelige prinsipper. Selv om kjernen av Norsk UFO Center er bygget på Trondheim UFO-Forening så ble det en betydelig endring i strukturen i organisasjonen og måten de håndterte UFO-spørsmålet fikk en overhaling. Hvorfor er det så viktig at de ikke bare fremstiller seg som en seriøs organisasjon som driver med vitenskapelig arbeid, men at samfunnet faktisk har en vis tiltro til arbeidet? Det er ikke tvil om at UFO-kulturen i Norge og internasjonalt er splittet, noe som gjelder i det vitenskapelige miljøet og blant folk generelt. På 1960 og 1970 tallet var det tre akademikere som var frontfigurer i kampen mellom å erkjenne og avvise UFO-problemet. Edward Condon var en av de store fornektene av UFO-fenomenet. Han jobbet på universitetet i Colorado, men mellom 1966 og 1968 jobbet han med et prosjekt sammen med det amerikanske luftforsvaret. Condon satt som leder for denne gruppen som gikk gjennom hundrevis av dokumenter som tilhørte Project Blue Book. Project Blue Book var en gruppe opprettet av det Amerikanske luftforsvaret og hadde som oppgave å samle inn, dokumentere og etterforske UFO-observasjoner i USA.⁶⁶ Denne gruppen sammen med MJ12 eller Majestic 12 har vært grunnlaget for flere konspirasjonsteorier innen ufologi etter deres eksistens ble offentliggjort. Condon-komiteen som den ble ofte kalt gikk gjennom flere hundre dokumenter som det Amerikanske luftforsvaret hadde innhentet, men konklusjonen var at Project Blue Book var bortkastet tid og at det ikke fantes noe grunnlag for videre etterforskning. Condon ble av frontfigurene blant skeptikerne av UFO-fenomenet i debatten. Han fornektet ikke muligheten om at det fantes liv på andre planeter men han mente at det ikke var nok bevis til å si at de har besøkt jorden og aviser pseudovitenskap som en vitenskap.⁶⁷ På den andre siden av debatten stod Dr. J. Allen Hynek som hadde doktorgrad i astronomi og jobbet for Northwestern University. Hynek ble

⁶⁴ Stenødegård. Side 3

⁶⁵ Stenødegård. Side 3

⁶⁶ «Project BLUE BOOK - Unidentified Flying Objects», National Archives, 15. august 2016, <https://www.archives.gov/research/military/air-force/ufos>.

⁶⁷ Thurs, *Science Talk: changing Notions of Science in American Culture*. Side 123

kontaktet av det amerikanske luftforsvaret og startet å gi dem konsultasjon ved UFO-observasjoner. Han var også en del av Project Blue Book som Condon reviderte i etterkant. I boken til Hynek med navnet *The Hynek UFO report* skrev sønnen ”*J. Allen Hynek was a scientist who happened to get involved in UFOs, not a UFO buff who picked up some science along the way. Its an important distinction.*”⁶⁸ Hynek sin innfallsvinkel var at det ikke var grunnlag for å tro på UFO-fenomenet men etter å ha gått gjennom flere dokumenter var det ikke tvil om at det fantes noe mer til fenomenet enn de kunne forklare på vitenskapelig vis. Hynek jobbet med en annen professor ved navn Jacques Vallée. Vallée hadde en doktorgrad i astronomi og blir sett på en av de fremste forskerne på UFO-fenomenet gjennom tidene. Vallée har skrevet flere bøker om fenomenet i senere år som har omhandlet bla UFO-bortføringer. Han hevdet at det fantes en større gruppe forskere som var interessert i UFO-fenomenene enn antatt men grunnet kontroverser rundt UFO-debatten så var det ikke den rette tiden for de å bli med i diskusjonen.⁶⁹ At det allerede fantes en internasjonal vitenskapelig konflikt hvor forskere avskrev UFO-er som pseudovitenskap gjorde det spesielt viktig at Norsk UFO Center utførte undersøkelsene sine på en så vitenskapelige måte som de hadde mulighet til. For det første skulle det vitenskapelige arbeidet Norsk UFO Center utførte kunne gjøre at Norsk UFO Center ble anerkjent som gruppe som drev med vitenskapelig forskning og ikke pseudovitenskap. For det andre er det viktig for Norsk UFO Center å vise at det de produserer er av høy vitenskapelig kvalitet slik at de klarer å rekruttere nye medlemmer, spesielt nye medlemmer som sitter på en vitenskapelig kompetanse. Funnene som blir publisert eller skrevet om er derfor basert på fakta, undersøkelse og et internasjonalt samarbeid. Norsk UFO Center forsøkte også å skille seg fra deler av den allerede etablerte UFO-kulturen som er i Norge. Som nevnt over fant Norsk UFO Center seg blant en allerede splittet kultur bestående av vitenskapsmenn, amatører og alminnelige mennesker med sine egne meninger. Kulturen var delt inn i mennesker som var forkjempere og fornekttere av fenomenet og begge sidene drev aktivt med å fremstille sin versjon av fenomenet som ikke alltid var basert på vitenskap, men heller på følelser og hva de mente var rett.

Noen av forkjempere av UFO-fenomenet ble ofte sett på som entusiaster og hadde nesten en religiøs overtro om at UFO-er hadde besøkt jorden, mens noen fornekttere drev med en vitenskapelig uærlighet hvor de endret fakta eller selekterte informasjon slik at de bygget opp

⁶⁸ J. Allen Hynek, *The Hynek UFO Report: The Authoritative Account of the Project Blue Book Cover-Up* (Red Wheel, 2020). Forord

⁶⁹ Thurs, *Science Talk: changing Notions of Science in American Culture*. Side 128

et narrativ som de ønsket å formidle.⁷⁰ Derfor var det viktig at Norsk UFO Center tok et oppgjør med den allerede etablerte UFO-kulturen som fantes og skilte seg vekk fra uærlighet og overtro. Dette er også et tema som ble tatt opp i Brian Regals bok *Searching for sasquatch*, "disagreement between the sides focused on issues of social status, rather than scientific content"⁷¹

2.4 Norsk UFO Center vokser.

Norsk UFO Center hadde allerede i 1973 hatt etablerte avdelinger i de store byene slik som Bergen, Trondheim og Oslo hvor mennesker drev med UFO-forskning. Det var viktig for Norsk UFO Center å få etablert et nasjonalt dekkende nettverk av mennesker som kunne fungere som kontaktpersoner for gruppen. Ønsket var at disse personene skulle hjelpe med å samle inn lokal informasjon fra media, og i tillegg i spesielle tilfeller delta aktivt ute i feltet å etterforske UFO-observasjoner.⁷² I 1973 skjedde det en stor omveltning i UFO-miljøene i Norge. Norsk UFO Center holdt den 11. til 13. mai en samling i Trondheim med representanter fra Bergen-, Oslo-, Trondheim- og Eidsvoll-avdelingene, i tillegg til representanter fra UFO-organisasjoner som ikke tilhørte Norsk UFO Center. Hans Kristian Moe stilte som representant for Norges UFO-Informasjon og Finn W. Kalvik stilte som representant for UFO-Bergen og i tillegg var han norsk representant for Skandinavisk UFO-Informasjon.⁷³ Skandinavisk UFO-Informasjon forkortet til SUFOI var en gruppe etablert i Danmark i 1958 som hadde som mål å samle inn data om UFO fenomener i Danmark. Organisasjonen eksisterer enda i dag.⁷⁴ Kalvik som person var åpen for andre teorier som omhandlet UFO-problemet, slik som interplanetarisk hypotese⁷⁵ som vil si at det er en mulighet for at jorden har vært besøkt av vesen fra andre planeter. Dette stod i motsetning til Stenødegård som hadde et stort fokus på Hyneks arbeid og det vitenskapen kan bevise.

⁷⁰ Stenødegård, «Om Norsk UFO Center», 1973. Side 5

⁷¹ Regal, *Searching for Sasquatch*. Side 5

⁷² Kolbjørn Stenødegård, «Etterlysing», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Kolbjørn Stenødegård, «UFO Forum 73-1», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Side 14

⁷³ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1973, nr. 3 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%203.pdf>. Side 1

⁷⁴ Skandinavisk UFO Information «Om SUFOI». Åpnet 4. mai 2022. <http://www.sufoi.dk/info/om-sufoi.php>

⁷⁵ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC's Landsmøte 1976», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 2

Etter endt samling var det klart at Norsk UFO-Informasjon og UFO-Bergen skulle bli en del av Norsk UFO Center, som igjen skulle bli en landsdekkende samarbeidsorganisasjon.⁷⁶ Grupper og organisasjoner som ønsket å bli en del av denne samarbeidsorganisasjonen måtte følge bestemte retningslinjer når det kom til UFO-arbeidet, samt skifte navn til Norsk UFO Center og legge til et stedsnavn.⁷⁷ Dette samarbeidet ville styrke Norsk UFO Center sin kredibilitet ettersom størrelsen på organisasjonen vokste. Arbeidet Norsk UFO Center allerede hadde utført gjorde at andre UFO-grupper ønsket å samarbeide og bli en del av en gruppe som tok UFO-spørsmålet på alvor. Norsk UFO Center ønsket å rekruttere motiverte mennesker som allerede hadde en erfaring innen UFO-arbeid og gjerne satt på vitenskapelig kompetanse som kunne styrke troverdigheten til arbeidet som ble gjort. Det ble etablert to nye regionale sentere etter samlingen, ett i Bergen og ett i Oslo. Dersom Norsk UFO Center ble større eller dersom andre grupper ønsket å bli en del av samarbeidet var det mulighet for å opprette flere regionale senter.⁷⁸ I slutten av 1973 kom det femte og da årets siste utgave av UFO Forum. I dette forumet bruker Norsk UFO Center spalteplass på å gjennomgå organisasjonen og arbeidet som har blitt utført. Det var viktig for organisasjonen at ledelsen brukte tid på en gjennomgang av året som hadde vært, noe som er vanlig i de fleste seriøse organisasjoner i år 2022. Gjennomgangen var en metode for å finne ut hvor arbeidet har vært mangelfullt og for å kunne videreføre det som har blitt gjort bra. Etter gjennomgangen ble det konkludert med at Norsk UFO Center enda manglet et større engasjement fra medlemmene. UFO-treff har hatt en tendens til å bli en sosial samling hvor UFO-teamet ble pratet om i stedet for å bli forsket på og det var mangel på vitenskapelig fremdrift fordi det var et fåtall av medlemmer med en kunnskap og erfaring som kunne bringe vitenskapelig fremgang i UFO-forskningen i Norge.⁷⁹ Disse UFO-treffene viser at det fantes en UFO-interesse i Norge, men altså at interessen for de fleste personene handlet om å lese og diskutere fenomenet, ikke å aktivt bruke fritiden sin på å forske på norske UFO-hendelser. Selv om Norsk UFO Center ikke hadde hatt den progresjonen de ønsket å ha så fikk de til et samarbeid med andre UFO-foreninger. En av de viktige hendelsene var at UFO-Bergen ble til Norsk UFO Center Bergen. Ettersom Finn Kalvik var kontaktpersonen for Skandinavisk UFO-informasjon og leder for UFO-Bergen fikk Norsk UFO Center da et bedre internasjonalt samarbeid. Kalvik satt med en

⁷⁶ Stenødegård, «Redaksjonelt», 1973. Side 1

⁷⁷ Stenødegård. Side 1

⁷⁸ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt - forts.», UFO Forum, 1973, nr. 3 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%203.pdf>. Side 32

⁷⁹ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1973, nr. 5 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%205.pdf>. Side 1

kompetanse og erfaring som var særdeles velkommen i gruppen.⁸⁰ Kalvik sitt bidrag med Skandinavisk UFO-Infoimasjon var ikke den eneste som var med på å utvikle Norsk UFO Center sitt internasjonale arbeid. Norsk UFO Center gikk inn i et samarbeid med MUFON eller Mutual UFO Network. Dette var en organisasjon gikk på tvers av landområder og hadde et veldig stort nettverk i USA. Ikke minst hadde MUFON en stor andel forskere og vitenskapsmenn i sin organisasjon og enda flere med en akademisk bakgrunn som er med på å veilede og gi konsultasjon om UFO-fenomenet. J. Allen Hynek som var en av de store UFO-forskerne var en del av denne organisasjonen.⁸¹ Slike samarbeid var viktige for Norsk UFO Center, for dette viste at arbeidet de la ned var på et såpass høyt nivå at det ble anerkjent i store internasjonale grupper, noe som igjen kunne være med på å bygge opp en kredibilitet blant den norske befolkningen og bidra til nye medlemstall og økonomisk støtte. Slike avtaler var også viktige for at Norsk UFO Center skulle kunne få mer vitenskapelig støtte da de selv sa at de manglet medlemmer med kunnskap og erfaring. Slik kunne MUFON bidra til å hjelpe Norsk UFO Center med å tolke observasjoner og norske kilder som var oversatt til engelsk. I tillegg kunne MUFON bidra med sine forskere når Norsk UFO Center drev med feltforskning etter UFO-observasjoner som i Djupsjøen og Namsfjorden samt med å analysere funnene etter feltforskningen.⁸² Norsk UFO Center stod i utgangen av 1973 med en sterk kjerne av aktive medlemmer og hadde fått opprettet avdelinger i Bergen og Oslo som jobbet med UFO-problemet. Flere aktive medlemmer og nye avdelinger ville være med på å gjøre det mulig å opprette mer lokale nettverk og å avlaste avdelingen i Trondheim.

I 1974 ble det endringer i forumet som ble utgitt av Norsk UFO Center. Forumet ble delt inn i to ulike forum og prisen ble doblet fra 15 kroner for et årsabonnement til 30 kroner for begge forumene. Det var likevel mulig å kjøpe ett av forumene for 15kr. Bladet ble delt inn i UFO-Forum som var informasjon om Norsk UFO Center, internasjonale organisasjoner, vitenskapelige artikler, bøker og større UFO-hendelser. Det andre forumet som ble utgitt sammen med UFO Forum var kalt Rapportnytt. Kolbjørn Stenødegård var fortsatt redaktør for UFO Forum. Det ble enighet om at Norsk UFO Center Bergen skulle ta ansvaret for å redigere og publisere Rapportnytt med Jørgen Nilsen som redaktør. Det var viktig å opprette to ulike tidsskrifter for å avlaste gruppen i Trondheim som hadde ansvar for det tidligere

⁸⁰ Stenødegård. Side 3 og 14

⁸¹ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC, Representanter for Mutual UFO Network», UFO Forum, 1973, nr. 5 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%205.pdf>. Side 36

⁸² Stenødegård. Side 36

forumet. Det ga også medlemmene og de som abonnerte på UFO-forumet et valg om å kunne lese om det som interesserte de personlig, enten det var historiene rundt nye UFO-hendelser eller mer vitenskapelig rundt UFO-forskningen. Fra 1. januar 1974 ble UFO-Bergen til Norsk UFO Center Bergen og da ble det opprettet et etterlengtet regionsenter i Bergen. Bergen fikk rollen som rapportsentralen hvor alt av rapporter fra Norge ble sendt inn og de sendte også ut rapportskjema til medlemmer ved behov. Bergen hadde også ansvar for UFO-materiale som presseklipp og UFO-rapporter fra utlandet samt å opprettholde kontakten med de internasjonale UFO-miljøene. Ettersom Bergen fikk oppgaven om å være den nye rapportsentralen ble det lettere å arbeide med den nye tidsskriften kalt Rapportnytt. Trondheim fikk en vitenskapelig rolle hvor de ble tilsendt rapporter fra Bergen som her ble undersøkt og kontrollsjekket før de ble publisert i Rapportnytt. Både Bergen og Trondheim hadde lokalt feltforskningsarbeid, men Trondheim tok på seg de mer krevende undersøkelsene og jobbet med å anskaffe bedre utstyr til å kunne forklare UFO-Fenomenet.⁸³ Selv om Norsk UFO Center hadde medlemmer som jobbet i Oslo, så var det ikke et stort nok medlemsgrunnlag til å opprette et regionsenter. Mangelen på aktive medlemmer i Oslo gjorde at arbeidsoppgavene som fulgte med et regionsenter ikke ville bli gjennomført på en effektiv måte. Avdelingene i Trondheim og Bergen hadde allerede et godt grunnlag av medlemmer og fokuserte på rekruttering av nye medlemmer med en viss kompetanse som kunne bidra til å forklare UFO-fenomenet. Avdelingen de ønsket å opprette i Oslo hadde derimot i første omgang en prioritet om å få et stort nok medlemstall til å bygge opp grunnlaget til avdelingen.⁸⁴ Problemet Norsk UFO Center møtte på er at ikke nødvendigvis alle som er interessert i UFO-fenomenet har en kompetanse til å kunne bidra til nye avdelinger. En ny seksjon eller avdeling trengte medlemmer som satt med en form for lederkompetanse eller erfaring fra UFO-forskningen slik at avdelingen var selvstendig nok til å vokse på egenhånd. Gjennom 1974 vokste det hos Norsk UFO Center frem et behov for nye medlemmer som kunne jobbe som oversettere hvor arbeidet ville gå ut på å oversette rapportskjemaet Norsk UFO Center brukte fra norsk til engelsk.⁸⁵ Å oversette norske UFO-rapporter var en viktig del av Norsk UFO Centers arbeid fordi det var med på å bygge opp det internasjonale omdømmet til organisasjonen om at de drev med vitenskapelig arbeid.

⁸³ Kolbjørn Stenødegård, «Norsk UFO Center Bergen er etablert», UFO Forum, 1974, nr. 1 (1974), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>. Side 3

⁸⁴ Stenødegård. Side 5

⁸⁵ Kolbjørn Stenødegård, «Vi etterlyser oversettere», UFO Forum, 1974, nr. 3 (1974), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%203.pdf>. Side 21

I 1974 ble det dannet en gruppe kalt Kongsvinger UFO gruppe. Dette var en liten gruppe som bare hadde én representant i Norsk UFO Center men det var en mulighet for å bli en egen avdeling i Norsk UFO Center om gruppen fikk et stort nok medlemstall til å kunne fylle kriteriene Norsk UFO Center hadde satt.⁸⁶ Halvveis ut i 1975 ble Norsk UFO Center Østlandet opprettet, det var enda en mangel på medlemmer da tredje utgave av forumet i 1975 ble utgitt og det manglet også et styre. Norsk UFO Center Østlandet hadde base i Lillestrøm frem til de fikk til en organisasjonsplan.⁸⁷ Det tok ikke lang tid før Lillestrøm tok ansvar for å være hovedkvarteret til Norsk UFO Center Østlandet og fortsette å være laboratorieseksjonen, mens Kongsvinger på sin side tok ansvaret for å være forskningsavdelingen.⁸⁸ Norsk UFO Center Østlandet var altså bygget opp av tidligere mindre UFO-grupper som hadde representanter i Norsk UFO Center og i tillegg nye medlemmer som ønsker å være en del av UFO-etterforskningen i Norge. Etter at Lillestrøm og Kongsvinger tok på seg verv i Norsk UFO Center var håpet at enten Moss eller Drammen skulle ta på seg oppgaven om å være en avdeling som tok seg av utrykning og feltforskning. En slik avdeling ville få ansvaret for et relativt stort geografisk område, men fordelene var at de også ville ha tilgang til et større utvalg av utstyr. Utvalget skulle være godt og i tillegg skulle utstyret de brukte være av det mer kostbare slaget slik at avdelingen kunne ta egne vitenskapelige målinger etter observasjoner.⁸⁹ Utrykningsseksjonen ble etablert i Moss under seksjonsleder Arne Smevik. Det kunne virke som at Norsk UFO Center ønsket at alle de regionale områdene skulle ha ulike seksjoner slik at hvert lokale område var uavhengig av andre regioner for å kunne forske effektivt på UFO-hendelser. Målet var også at medlemmer kunne rykke ut på kort tid for å etterforske UFO-observasjoner uten å måtte reise over lengre geografiske avstander. Om det skulle bli opprettet nye seksjoner slik som laboratorieseksjonen som fantes på Lillestrøm, var det viktig at det fantes medlemmer regionalt som hadde kompetanse til å utføre oppgavene som krevdes av en laboratorium-seksjon, eller at de eventuelt hadde mulighet til å lage en avtale med et lokalt laboratorium om å utføre undersøkelser på vegne av Norsk UFO Center.

⁸⁶ Kolbjørn Stenødegård, «UFO-gruppe dannet på kongsvinger», UFO Forum, 1974, nr. 1 (1974), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>. Side 18

⁸⁷ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1975, nr. 3 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%203.pdf>. Side 1

⁸⁸ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt - forts.», UFO Forum, 1975, nr. 3 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%203.pdf>. Side 16

⁸⁹ Kolbjørn Stenødegård, «Utbygging av Norsk UFO Center Østlandet fortsetter», UFO Forum, 1975, nr. 4 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%204.pdf>. Side 16

At det ble opprettet flere avdelinger i Norge var en viktig utvikling for Norsk UFO Center, men også for UFO-kulturen i Norge. Det ga mennesker som hadde en interesse for UFO-fenomenet et sted å samles på et lokalt nivå innad i en organisasjon som begynte å utbrede seg over hele Norge. At Norsk UFO Center bygget opp et nettverk av avdelinger i Norge som drev med vitenskapelig etterforskning av UFO-observasjoner var med på å bygge opp et nykte om at Norsk UFO Center var en seriøs organisasjon som brukte vitenskap til å besvare UFO-spørsmålet. Gruppen hadde også tilgang til personer med en vitenskapelig bakgrunn som kunne fungere som konsulenter.

Sent i 1975 var Norsk UFO Center i startfasen av et samarbeid med Forsvarets Overkommando som i 2022 heter Forsvarsstaben. Dette samarbeidet gikk ut på at Norsk UFO Center fikk tilgang til en spesiell telefonlinje når det var behov, og at Norsk UFO Center ville stille med feltforskere ved behov.⁹⁰ Samarbeidet med forsvaret vil jeg gå nærmere inn på i kapittel 5. Helt på slutten av 1975 ble Norsk UFO Sørlandet opprettet med Alf Thomassens i front, og avdelingen hadde første møte den 24. oktober i 1975. Avdelingen startet allerede med 11 aktive medlemmer, selv om Norsk UFO Center Sørlandet ikke hadde fått tildelt arbeidsoppgave og avdelingsrolle så ventet ikke Thomassens med å drive opplæring på medlemmene slik at alle skulle være kjent med Norsk UFO Center sine arbeidsrutiner, organisasjonsoppbygging og prinsippene som lå i bunn.⁹¹ Fokuset i starten ville altså være feltforskning.

30. august i 1975 holdt Norsk UFO Center Østlandet det første lokale møtet noe som var en viktig hendelse på grunn av diskusjonene som oppstod rundt retningslinjer og formålsparagrafer. På den tiden møtet ble avholdt var avdelingen på Østlandet relativt ny og medlemmene hadde nylig fått utsendt informasjon om grunnprinsippene Norsk UFO Center jobbet ut fra. Diskusjonene var det første tegnet på en uenighet som vokste frem innad i organisasjonen. Møtet ble omtalt i UFO Forum 75-5 av en anonym forfatter. Forfatteren ytret at retningslinjene og formålsparagrafene til Norsk UFO Center fungerte utrolig godt med tanke på resultatene de hadde gitt. Ettersom argumentasjonen priser Norsk UFO Center sitt arbeid, at organisasjonen fungerer utmerket per 30. august 1975 og at Elbjørg og Erik

⁹⁰ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt forts.», UFO Forum, 1975, nr. 5 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>. Side 18

⁹¹ Kolbjørn Stenødegård, «Norsk UFO Center Sørlandet er etablert», UFO Forum, 1976, nr. 1 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>. Side 9

Fjeldberg ble nevnt i tredje person tyder det på at det var Stenødegård som skrev innlegget. Et annet spørsmål som var sentralt under møtet var spørsmålet angående om avdelingsledere eller seksjonsledere burde bli en del av styret til Norsk UFO Center. Forfatteren av innlegget stilte seg tvilende til dette teamet og mente at det kanskje ville oppstå en mulighet i fremtiden, men frykten for at det skulle skape flere administrative problemer som kunne ta fokuset vekk fra Norsk UFO Center sitt hovedfokus, nemlig UFO-problemet.⁹² Etter østlandavdelingens møte var noen medlemmer fremdeles misfornøyd med organisasjonens lover og regler og stillingsinstruksjoner. Etter en diskusjon og et valg ble det dermed et flertall for at det skulle bli sendt inn et forslag om endringer.⁹³ Medlemmene som sendte inn forslaget om endring mente at de eksisterende retningslinjene, formålsparagrafene og stillingsinstruksene til Norsk UFO Center var for strenge. Forslaget ble gjennomgått av ledelsen i Trondheim hvor sentraladministrasjonen holdt til, men de valgte i årsskiftet 1975 og 1976 å ikke gjøre noen endringer i organisasjonen selv om ledelsen som satt i Trondheim påstod at de var åpne for endringer innad i organisasjonen og endring av arbeidsmåten i henhold til ny informasjon og endringer i UFO-fenomenet. De skriver også "Men – Intet system er bedre enn hva man gjør det til, og intet er så godt at det ikke kan forbedres"⁹⁴ Til tross for denne uttalelsen var det også en tilbakeholdenhet på å drive med for stor omstrukturering av organisasjonens grunnpilarer. Argumentasjonen mot store endringer var bygget opp på en idé om at UFO-forskningen var et kontroversielt forskningsfelt og at det ikke var mange mennesker med akademisk bakgrunn som forsket på det. Organisasjonen hadde fulgt de samme prinsippene og arbeidsmetodene siden starten som hadde ført til det Stenødegård mente var gode resultater, og da skal en ikke fikse det som ikke er ødelagt. Grunnprinsippene var også en av grunnene til at Norsk UFO Center overlevde mens andre organisasjoner ble oppløst i følge Stenødegård.⁹⁵ Det er vanskelig å si stort om resultatene Norsk UFO Center produserte ettersom det ikke står noe særlig om arbeidet de gjør i forumene. Det er noen resultater som blir nevnt i UFO-forumet, slik som forskningen på kornsirkelen som kom ut i 1976, samarbeidene med forsvaret og andre UFO-grupper. Utenom de nevnte er det veldig få resultater som ble offentliggjort i forumet. Stenødegård fremstilte Norsk UFO Center som et

⁹² Kolbjørn Stenødegård, «UFO Forum 75-5», UFO Forum, 1975, nr. 5 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>. Kolbjørn Stenødegård, «Sammenkomst av Norsk UFO Center Østlandet», UFO Forum, 1975, nr. 5 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>. Side 3

⁹³ Stenødegård, «Sammenkomst av Norsk UFO Center Østlandet». Stenødegård, «UFO Forum 75-5». Side 3

⁹⁴ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1976, nr. 1 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>. Side 7

⁹⁵ Stenødegård. Side 6

organ som gjorde mye forskning som ga gode resultater, men når en leser gjennom forumene kan det virke som en fasade. Denne fasaden er noe Hans Kr. Moe også referer til i Internt UFO Forum 81-2 når de interne stridighetene i Norsk UFO Center har nådd toppunktet. Moe mente at undersøkelsene i Namsfjorden og Djupsjøen bare var PR-stunt og at det egentlig ikke kom noe resultater ut av det.⁹⁶ Den interne uenigheten stoppet ikke ved at Norsk UFO Center midlertidig valgte å ikke gjøre endringer i Norsk UFO Center sin grunnlov og retningslinjer. Knut Aasheim som hadde vært leder UFO-Informasjon Norge valgte å trekke seg som representant med virkning fra 1. januar 1976. Grunnlaget var at han ikke kunne godta grunnloven og retningslinjene som Norsk UFO Center holdt fast på, men han var likevel åpen for et videre samarbeid dersom det var basert på et mer fritt og likeverdig grunnlag.⁹⁷ At Knut Aasheim valgte å trekke seg som representant og at flere medlemmer av Norsk UFO Center Østlandet mente at organisasjonens grunnlag var for strengt samt ønsket et mer inkluderende styre viser at det vokste interne splittelser i gruppen. På den ene siden finner vi Stenødegård som ville bygge Norsk UFO Center på et rent vitenskapelig grunnlag. Han ville bruke UFO-arbeidet til Dr. Hynek og fremgangsmåten han brukte i sin organisasjon. Når Stenødegård fulgte samme prinsippene som Dr. Hynek brukte i sin organisasjon, ga det Norsk UFO Center en viss autoritet innen UFO-miljøet i Norge.⁹⁸ På motstående side fant en medlemmene som ønsket å jobbe med UFO-fenomenet ved bruk av løse retningslinjer. Medlemmer fra avdelingen på Østlandet brøt i 1979 med Norsk UFO Center grunnet de interne stridighetene. De skapte da Riksorganisasjonen UFO Norge sammen med blant annet Knut Aasheim. Denne hendelsen viser at flere av medlemmene i Norsk UFO Center ønsket muligheten til å forklare UFO-fenomenet med teorier som fravirket fra den tradisjonelle vitenskapen.

16. januar i 1976 ble en historisk avtale inngått mellom Norsk UFO Center og Forsvarets Overkommando (FO) som var den første avtalen i Norge mellom en UFO-gruppe og Forsvaret. Norsk UFO Center har tidligere vært i kontakt med FO i forbindelse med UFO-observasjoner. Avdelingslederen fra avdelingen på Østlandet Elbjørg Fjeldberg stod bak forhandlingene med FO. Samarbeidet førte til at det ble endringer i rutinene, da rutiner for innsendelse av rapporter. Feltforskere i Østlandsområdet skulle nå sende sine rapporter til Lillestrøm hvor de skulle videresende til Bergen og FO, det samme gjaldt avdelingen på

⁹⁶ Moe, «NUFOC en papirtiger?» Side 3

⁹⁷ Kolbjørn Stenødegård, «Mer organisasjonsnytt», UFO Forum, 1976, nr. 1 (1976),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>. <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO Forum/UFO Forum - 1976 - No 1.pdf> Side 10

⁹⁸ Stenødegård, «Redaksjonelt», 1976. Side 7

Sørlandet, i Bergen og i Trondheim. Bergen skulle enda motta alle originalversjoner av rapportene.⁹⁹ Selv om Norsk UFO Center og FO hadde inngått et samarbeid så var det ikke alt av rapporter som hadde relevans for Forsvaret. Derfor hadde avdelingslederne et overordnet ansvar om å skille ut hva som faktisk skulle bli sendt til FO. FO satt i en posisjon hvor de kunne avslutte samarbeidet med Norsk UFO Center dersom rapportene de fikk tilsendt ikke hadde noe relevans for dem. Forsvaret kunne også velge å hemmeligstemple dokumenter dersom de anså det som nødvendig. Det kom inn et brev inn til Norsk UFO Center som viste sin et av medlemmene sitt misnøye med at FO kunne velge å hemmeligstemple dokumenter, han mente at Norsk UFO Center burde få publisere det de ønsket uten at noen skulle sensurere arbeidet.¹⁰⁰ Norsk UFO Center hadde en forståelse for at Forsvaret ikke alltid hadde anledning til å rykke ut til observasjoner og dermed fikk tilsendt data når det gjerne allerede var for sent. På grunn av dette hadde Norsk UFO Center et ønske om at politiet skulle bli varslet og at de sammen med feltforskerne skulle bli en del av etterforskningen av UFO-observasjoner. Politiet har hatt en viktig rolle i UFO-observasjoner rundt om i verden fordi politiet har en autoritær rolle i samfunnet som gjør at rapportene de skriver automatisk vil få en form for kredibilitet.¹⁰¹ 25. Januar 1976 ble det holdt et møte for avdelingene på Østlandet. Gjennom diskusjonene under møtet kom deltagerne frem til tre hovedpunkter. Det første punktet var at det skulle bli avholdt to større møter i året med Østlandsavdelingen, det andre var at de ønsket å få til en Nordisk UFO-kongress i Norge. Det siste punktet var et ønske om en større tilføyning av ekspertise til forskningen på UFO-fenomenet, ønsket var at det skulle komme en meteorolog inn i forskningsavdelingen for å være til hjelp når det var spørsmål angående meteorologiske fenomener. Når det gjelder siste punkt var det også ønsket at Norsk UFO Center skulle søke hjelp av radioamatører slik at det ville være lettere å dele viktig informasjon som var tidskritisk mellom de ulike områdene.¹⁰² Spesielt det siste punktet var viktig for utviklingen av Norsk UFO Center som en vitenskapelig gruppe, ettersom seksjonene på Østlandet ønsket å styrke organisasjonens kredibilitet ved å skaffe vitenskapelige konsulenter.

⁹⁹ Kolbjørn Stenødegård, «Regulært samarbeide mellom Forsvarets Overkommando og Norsk UFO Center fra 1976», UFO Forum, 1976, nr. 2 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%202.pdf>. Side 2

¹⁰⁰ Anonym, «NUFOCs Samarbeide med forsvaret - et leserinnlegg», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 16

¹⁰¹ Kolbjørn Stenødegård, «Mer om samarbeidet med Forsvarets Overkommando», UFO Forum, 1976, nr. 3 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%203.pdf>. Side 10

¹⁰² Stenødegård, «Regulært samarbeide mellom Forsvarets Overkommando og Norsk UFO Center fra 1976». Side 3

Møtet på Østlandet var ikke den eneste viktige hendelsen i starten av 1976, det ble også opprettet en ny feltforskningsseksjon som startet med allerede 12 medlemmer. Den nye feltforskningsseksjonen var lagt til Tønsberg med Odd Gunnar Røed som seksjonsleder. Den nye avdelingen hadde ikke bare medlemmer som satt på en viktig kompetanse som var essensiell for Norsk UFO Center, seksjonen hadde også allerede mye utstyr som kommer til å vær til stor hjelp for forskningen av UFO-Fenomenet. Noe av utstyret ville overlappet med andre avdelinger slik som for eksempel tilgang til bil og kamerautstyr, kikkert og teleskoper. Den nye seksjonen i Tønsberg hadde også tilgang på båter samt dykkere med fullt utstyr og en UFO-detektor. Grunnet tilgangen på spesielt utstyr og båt med utstyrte dykkere ble avdelingen en seksjon som var rettet inn mot maritime etterforskninger¹⁰³ Arbeidet i Namsfjorden og Djupsjøen er eksempler på slike maritime etterforskninger og slik arbeid ble også utført dersom det kom inn rapporter om UFO-er som hadde landet i vannet i nærområdet. Når seksjonen ble annonsert i UFO-forumet 76-3 hadde de allerede laget en egen Geiger-teller og fått til oppdrag å lage flere slike UFO-detektorer til en lav pris og enkel brukervennlighet. En "Geiger-Müller-teller er et elektronisk instrument som brukes til å registrere radioaktiv stråling."¹⁰⁴ Instrumenter spiller en viktig rolle i UFO-forskningen, for det finnes en viss autoritet med å legge frem bevis som er bygget på instrument målinger.¹⁰⁵ Det er vanskelig å argumentere mot resultatene til en Geiger-Müller-teller om den gir utslag på radioaktivitet. Apparatet forteller kanskje ikke om hva som har vært i område, men den gir grunnlag for videre forskning, og derfor kan vitenskapelige instrumenter utgjør en viktig rolle i å endre samfunnets syn på UFO-fenomenet.¹⁰⁶ Instrumentene rolle er også viktige for å vise at det medlemmene i Norsk UFO Center gjør er bygget på vitenskap og at arbeidet de utførte kan sees på som nesten profesjonelt selv om de bare er frivillige.

Utover 1976 ble det nødvendig for Norsk UFO Center å gjøre en omfordeling av arbeidsoppgaver da avdelingen i Kongsvinger ikke lengre klarte å håndtere arbeidsmengden de hadde påtatt seg. Det er viktig å huske på at disse gruppene som var underlagt Norsk UFO Center bestod av frivillige og UFO interesserte, dermed ble mye av arbeidet som var lagt ned i UFO-granskningen utført på kveldstid og i helger. Det var ikke bare Kongsvinger som hadde

¹⁰³ Kolbjørn Stenødegård, «Ny seksjon etablert innen NUFOC Østlandet», UFO Forum, 1976, nr. 3 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%203.pdf>. Side 21

¹⁰⁴ Holtebekk, Trygve; Bjørnstad, Tor; Linder, Jacob: Geiger-Müller-teller i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 8. februar 2022 fra <https://snl.no/Geiger%E2%80%93M%C3%BCller-teller>

¹⁰⁵ Albert Helden og Thomas L. Hankins, «Introduction: Instruments in the History of Science», Osiris, 1994, nr. 9 (1994). Side 5

¹⁰⁶ Helden og Hankins. Side 5

problemer, Moss mistet også medlemmer av ulike årsaker. Om de ikke klarte å rekruttere nye medlemmer var forslaget å flytte Moss sin utrykningsseksjon over til Tønsberg som hadde et høyere medlemstall og bedre utstyr.¹⁰⁷

Lørdag den 14. og søndag den 15. August holdt Norsk UFO Center et landsmøte i Lillestrøm. Den første dagen var møteplanen satt opp med et på fokus interne saker i organisasjonen mens den andre dagen av landsmøtet hadde Norsk UFO Center avtalt med Forsvarets Overkommando om å holde et foredrag. Det var i tillegg planlagt at Universitetet på Blindern skulle stille med en foredragsholder. Etter foredragene var det ekstra tid for videre diskusjon eller spørsmål om de interne sakene som ble tatt opp på lørdagen.¹⁰⁸ Møtet tok opp de interne stridighetene som hadde funnet sted i Norsk UFO Center og hvordan de var på vei til å bli større. Det var spesielt to områder hvor det hadde vært uenigheter, det første området var hvordan organisasjonen skulle gå frem med UFO-forskningen og det andre området var hvordan styret i Norsk UFO Center fungerte. På den 14. holdt Stenødegård foredrag om Norsk UFO Center og deres ideologi, samt veien videre. Stenødegård la vekt på at verdiene Norsk UFO Center var bygget opp på i stor grad var i tråd med hva Dr. Hynek i USA mente. Stenødegård stod for at forskningen og holdningen til Norsk UFO Center skulle være bygget opp på en objektiv forskning, som var bygget på anerkjente vitenskapelige prinsipper.

I den tredje utgaven av Intern UFO Avis fra 1977 kommer Stenødegård sin holdning til UFO-fenomenet tydelig frem, han påpeker viktigheten ved å være vitenskapelig når en forsker på UFO-fenomenet. Dette er den vitenskapelige holdningen Stenødegård har brukt til å skape grunnlaget til Norsk UFO Center. Han starter avisinnlegget sitt ved navn *Brudd på Norsk UFO Center´s grunnlovsparagraf 14 er livsfarlig* slik: "Norsk UFO Center´s klippegrunnlag er som kjent de anerkjente vitenskapelige prinsipper. Denne holdningen er den eneste som gi rett til å påberope seg fornuft, ansvarsfølelse og moden, konstruktiv tenkning."¹⁰⁹

Det at Norsk UFO Center var bygget opp på en slik holdning til vitenskapen kan være forklarende for hvorfor Dr. Hynek var så viktig for Norsk UFO Center og ofte ble omtalt i UFO-forumet. På 1970-tallet var Hynek en av de ledende UFO-forskere i verden, å skape en

¹⁰⁷ Kolbjørn Stenødegård, «UFO-detektorer», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 20

¹⁰⁸ Stenødegård, «NUFOC´s Landsmøte 1976». Side 2-4

¹⁰⁹ Kolbjørn Stenødegård, «Brudd på NUFOC´s grunnlovsparagraf 14 er livsfarlig», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 3 (3. mai 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2003.pdf>. Side 8

assosiasjon mellom arbeidet til Hynek og Norsk UFO Center kunne derfor være gunstig for deres vitenskapelige kredibilitet. Om Norsk UFO Center og medlemmene fulgte de overnevnte prinsippene i deres UFO-forskning så ville det i følge Stenødegård være grunnlag for å kunne motsi alle argumenter som angrep deres interesse for arbeidet med UFO-fenomenet. Stenødegård skrev også "Enhver holdning som bryter med den vitenskapelige er umoden, dekadent, usann , kritikkverdig, menneskelig uverdigg samt motstanderens sterkeste argument."¹¹⁰ Disse setningene forteller mye om hvor fokusert Stenødegård var på at Norsk UFO Center måtte holde seg til vitenskapen, og at dersom medlemmene brøt med vitenskapen så kunne de ødelegge alt det harde arbeidet organisasjonen hadde lagt ned i å forklare UFO-fenomenet. Det faktum at Stenødegård var fastlåst på vitenskap og forkastet teorier som kunne bygge på en mer overtroisk natur var med på å skape en splittelse innad i Norsk UFO Center, gjennom historien til organisasjonen ser en at medlemmer og representanter ikke har ønsket å ta en del i gruppens arbeid ettersom de har vært for restriktive.

Det fantes en generell enighet innad i organisasjonen om hvordan Norsk UFO Center skulle styres og medlemmene mente også at grunnverdiene til Norsk UFO Center fungerte bra. Det var et ønske om å få en større sikkerhet dersom noe skulle hende med sentralstyret, derfor ble det sendt ut et spørreskjema til medlemmene angående hvordan Norsk UFO Center sin ledelse skulle være oppbygd. Skjemaet var kun ment for å gi en indikasjon på hva medlemmene mente og skulle ikke bli tolket som en avstemning, men viste en generell enighet om at seksjonsledere eller avdelingsledere skulle ha en form for innflytelse på Sentraladministrasjonen. Det virket imidlertid som at sentraladministrasjonen ikke hadde noe ønske om å gi fra seg så mye av sin makt. Kalvik kom med et forslag som ble godt tatt imot av Sentraladministrasjonen med Stenødegård i front. Forslaget gikk ut på at det skulle være et representantskap hvor seksjonsledere og avdelingsledere skulle sitte i et landsstyre hvor de sammen styrte Norsk UFO Center, og her skulle landsmøtet skulle være den høyeste autoritet. Sentraladministrasjonen argumenterte mot forslaget, de mente at måten Norsk UFO Center var oppbygget på fungerte utmerket og en endring ville gjøre arbeidet vanskeligere og saker ville ta unødvendig mye lengre tid. Thomassen argumenterte for at avdelingsledere kunne bli en del av det allerede sittende styret, men igjen mente sentraladministrasjonen at det ville medføre til unødvendige problemer. Sentralstyret kom da frem til det burde være en overordnet instans som kunne ved spesielle saker råde over sentralstyret som eksempel ved

¹¹⁰ Stenødegård. Side 8

bortfall av sentralstyremedlemmer og grunnlovsendringer.¹¹¹ I 1976 var det også et ønske om å skaffe en seksjon som skulle omhandle interninformasjon og opprette et internt medlemsforum slik at det ble lettere for alle seksjonene og avdelingene i Norsk UFO Center å holde seg oppdatert på det som skjedde innad i organisasjonen.¹¹²

På slutten av 1976 ble det endringer i seksjonene på Østlandet. Forskningsseksjonen som var i Kongsvinger ble erstattet med en ny seksjon i Drammen. Drammenseksjonen hadde inngått avtaler med spesialister på ulike områder slik at de hadde mulighet til å motta konsultasjon på forskningen de utførte.¹¹³ Slike avtaler med spesialister var veldig viktig for Norsk UFO Center ettersom de fleste medlemmene var amatører og manglet en vitenskapelig kompetanse. Å kunne rådføre seg med spesialister bidro til å bygge opp kredibiliteten til Norsk UFO Center som en vitenskapelig organisasjon. Spesialistene ville også forsterke det vitenskapelige elementet i UFO-rapportene som ble publisert. Forskningsseksjonen i drammen opprettet også en mindre seksjon under forskningsseksjonen som skulle utvikle måleinstrumenter lignende Geiger-apparatet.¹¹⁴

I UFO Forum fortalte ledelsen at de ønsket å starte et internt forum, dette var for å kunne effektivisere informasjonen innad i organisasjonen og få mer plass i UFO Forum til å kunne formidle UFO-relaterte saker og artikler.¹¹⁵ Det nye forumet som ble etablert fikk navnet Intern avis for NUFOC. I UFO Forum ble det brukt en del spalteplass til å skrive rent organisatorisk om Norsk UFO Center og deres utvikling, noe kanskje ikke alle lesere av forumet hadde så stor interesse av. Ved å opprette et internt forum for Norsk UFO Center ga det UFO Forum større plass til å formidle vitenskapelige UFO-artikler. Formålet til Norsk UFO Center var som sagt å formidle UFO-informasjon til innbyggere i Norge og utlandet, og de hadde da et mål om at staten i Norge skulle bidra til UFO-forskningen med en statsstøttet vitenskapelig avdeling eller eventuelt bidra økonomisk til individer eller grupper som forsket på UFO-fenomenet. Terje Hansen som var en del av utrykningsseksjonen i Moss tok ansvaret

¹¹¹ Stenødegård, «NUFOC`s Landsmøte 1976». Side 4

¹¹² Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 13

¹¹³ Kolbjørn Stenødegård, «Ny Forskningsseksjon», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 19

¹¹⁴ Stenødegård. Side 19

¹¹⁵ Kolbjørn Stenødegård, «Redaksjonelt», UFO Forum, 1977, nr. 1 (1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%201.pdf>. Side 1

for å trykke og være redaktør for det interne forumet, han betalte til og med for utstyret fra egen lomme. Det ville koste 20kr for et års abonnement på avisen.¹¹⁶ Denne avisen skulle ta for seg saker som angikk Norsk UFO Center internt, det var også et forum som kunne ta for seg mer sensitive saker innad Norsk UFO Center som de ikke ønsket at skulle bli publisert i UFO Forum. Det var også ofte var mangel på plass i UFO Forum som gjorde at flere artikler ikke fikk spalteplass, derfor ble disse artiklene publisert i den interne avisen.¹¹⁷ Noe som virkelig skiller Intern Avis For NUFOC fra UFO Forum er de kontroversielle emnene innen ufologien som det blir skrevet om, det vi i dag vil kalle konspiratoriske teorier. Årsaken til at ledelsen i Norsk UFO Center følte at denne avisen kunne være en plattform for slike kontroversielle temaer var fordi medlemmene hadde en god forståelse av hvordan en skulle forholde seg til UFO-fenomenet og ved å legge diskusjonen internt ville det i liten grad påvirke arbeidet og hva Norsk UFO Center prøver å formidle utad.¹¹⁸ Slike temaer var med på å skape grenser i UFO-forskningen, på den ene siden var det medlemmer som kun ønsket å lese vitenskapelige innlegg, mens andre medlemmer ønsket å lære om teorier som kunne bryte med vitenskapen. I den første internavisen ble det publisert to artikler som varen en stor kontrast til det en fant i UFO-forumet til Norsk UFO Center ettersom disse artiklene var bygget på rykter som var konspiratorisk, og ikke på anerkjent vitenskap. Den første artikkelen omhandlet Men in Black eller MIB. Ryktet gitt ut på at det fantes en hemmelig statsstøttet organisasjon I USA hvor de som jobbet der var menn kledd i svart. Oppgaven til denne organisasjonen var å holde UFO-hendelser hemmelig, de prøvde også å skremme eller overtale vitner til å ikke fortelle om hendelsene de hadde opplevd. Konspirasjonen rundt Men in Black ble senere en del av popkulturen, først som en tegneserie i 1990, og i 1997 videre adaptert til en film kalt Men in Black med Will Smith i hovedrollen. Den andre artikkelen omhandlet at jorden er hul.¹¹⁹ Den hule jord teorien eller The Hollow Earth som den er kalt på engelsk er teorier om at det finnes tunneller og store rom under jordens overflate som er bebodd av uoppdagete skapninger. Disse to artiklene ble ikke like godt mottatt av alle medlemmene i Norsk UFO Center. Kåre Elvik fra Norsk UFO Center Østlandet startet debatten i Intern Avis. Han brukte formålsparagrafer fra Norsk UFO Center til å begrunne sin

¹¹⁶ Stenødegård. Side 24

¹¹⁷ Terje Hansen, «Intern avis for NUFOC - et nytt fremskritt?», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 1 (23. mars 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2001.pdf>. Side 1

¹¹⁸ Hansen. Side 1

¹¹⁹ Hansen. Side 1

kritikk om at dette gikk i mot det organisasjonen var bygget på og skrev videre "Så Spar oss for slike artikler i fremtiden. Vi er jo en seriøs organisasjon er vi ikke?".¹²⁰

Innlegget som Kåre Elvik skrev oppfylte ønsket ledelsen hadde om at Intern Avis skulle være en sted som medlemmer av Norsk UFO Center fritt kunne diskutere UFO-fenomenet og innlegg som var publisert, uansett om de var enige eller uenige. Reaksjonen til Kåre Elvik viser at det fantes personer i Norsk UFO Center som var medlemmer på grunn av at organisasjonen hadde et vitenskapelig fokus. Redaksjonen svarte på brevet til Kåre Elvik hvor de forklarte at de hadde et ønske om at medlemmene skulle kunne ha kjennskap til ulike fenomener og teorier som ikke alltid hadde en like vitenskapelig karakter og som i noen tilfeller også var skadelig for det vitenskapelige synet på UFO-fenomenet. Målet var at medlemmene best mulig kunne forklare hvor feilen lå i teorier som Men in Black og slik være rustet til å gi en bedre forklaring på hva Norsk UFO Center faktisk drev på med.¹²¹

Diskusjonen ovenfor forsterker bildet av en uenighet som fantes innad i den etablerte organisasjonen med tanke på hva som skulle bli publisert. Siden medlemstallet til Norsk UFO Center hadde vokst betraktelig den siste tiden så var det naturlig at flere mennesker med ulikt syn på UFO-fenomenet ble en del av gruppen. Da Kåre Elvik kommenterte på innlegget om Men in Black uttrykte han viktigheten av å fremstå vitenskapelig, mens andre medlemmer slik som Finn W. Kalvik og Hans Kr. Moe var mer åpen for teorier som var bygget på tro og muligheten for besøk av utenomjordiske. Det er dermed en splittelse i gruppen. En kan forstå frustrasjonen Kåre Elvik opplever når det blir publisert konspiratoriske artikler i den interne UFO-avisen. Til tross for at avisen kun var ment for medlemmene så var det umulig å kontrollere hvem som kunne få tilgang på innholdet. Eksempelvis var det mulig for journalister å ta det som stod i artikler ut av kontekst, publisere det i en lokal eller nasjonal avis og dermed gjøre stor skade på det vitenskapelig ryktet som Norsk UFO Center forsøkte å opprettholde. Noe jeg synes er verdt å legge merke til med denne debatten som oppstår i den interne UFO avisen er at det var Stenødegård som var forfatteren av innlegget om den hule jord, dette bryter med hvordan Stenødegård har fremstilt seg, spesielt med tanke på innlegget ved navnet *Brudd på NUFOC's grunnlovsparagraf 14 er livsfarlig* hvor han viser til faren som kan oppstå ved å vike fra vitenskapen og hvordan det kan gjøre stor skade på Norsk UFO Center sitt rykte. Det er også Stenødegård som prøver å rettferdiggjøre MIB artikkelen og den

¹²⁰ Kåre Elvik, «Brev til redaksjonen», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 2 (25. april 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2002.pdf>. Side 1

¹²¹ Terje Hansen, «Brev til Redaksjonen», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 2 (25. april 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2002.pdf>. Side 1 og 2

hule jord artikkelen som svar til kritikken gitt av Kåre Elvik i den tredje utgaven av Intern Avis. Stenødegård har alltid fremstått i de ulike forumene til Norsk UFO Center som en mann opptatt av vitenskap. Selv om Stenødegård mente at det var til hjelp for medlemmene å kunne lettere håndtere diskusjoner rundt slike rykter og teorier, så strider det i mot grunnlaget Kolbjørn Stenødegård har bygget opp Norsk UFO Center på.

Seksjonen i Sørlandet hadde en veldig stor utvikling på slutten av år 1976 og starten av 1977. De har tok da over mye av trykkerioppgavene og fikk en trykkeriseksjon, samt tatt over ansvaret med Globalseksjonen som tidligere tilhørte Vestlandsregionen. Årsaken til at Globalseksjonen ble flyttet var at Vestlandsregionen var at medlemmene Anton Linstrøm og Astrid Svelmoe var overbelastet ettersom Norsk UFO Center hadde startet å samarbeide med andre internasjonale UFO-grupper. Det nye samarbeidet førte til at mengden på UFO-materiale fra andre land som ble sendt til Norge økte kraftig. Det er viktig å huske på at de som jobbet med UFO-fenomenet i Norge på denne tiden var privatpersoner som brukte fritiden sin etter jobb og i helger på oppgavene de fikk tildelt av Norsk UFO Center. Da Norsk UFO Center innså at Globalseksjonen trengte hjelp, hadde de allerede mistet publiseringer i andre internasjonale tidsskrifter som gjorde at det tok lengre tid å bygge opp det internasjonale ryktet til gruppen.

At Globalseksjonen var overbelastet påvirket også fremgangen i Norge. Norsk UFO Center ønsket at det norske samfunnet og spesielt politikerne skulle ta en del i UFO-forskningen. De internasjonale kildene skulle være med på å vise at UFO-fenomenet fantes i hele verden og overbevise om at staten burde være delaktig i forskningen. Norsk UFO Center hadde også håp om at dersom det ble opprettet et Skandinavisk UFO Center ville det kunne avlaste alle de skandinaviske landene med tanke på de enorme mengdene UFO-materiale som blir publisert i løpet av et år.¹²² At gruppen var overbelastet av UFO-materiell kan virke som en god ting på overflaten, nesten som et luksusproblem. Det kan være positivt å kunne vise til at det finnes et stort antall kilder som omtaler UFO-fenomenet, men det likevel lite til hjelp hvis den store mengden UFO-materiale ikke blir gjennomgått, eller at avdelingene mister medlemmer eller arbeidsvilje som følge av overbelastning.

¹²² Kolbjørn Stenødegård, «Globalseksjonen, noe må gjøres, raskt.», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 3 (3. mai 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2003.pdf>. Side 3 og 4

7.mai 1977 hold Norsk UFO Center avdeling Østlandet et møte i Lillestrøm.

Her ble det tatt forskjellige tema som påvirket Norsk UFO Center på et mer lokalt plan. Ett av problemene som ble tatt opp var det var for dårlig kontakt mellom ledelsen og representantene som skapte et problem når ledelsen ikke visste hvem som ønsket å være passive og hvem som ønsket å være aktive medlemmer. Det ble også planlagt en øvelse til høsten for å trene observatørene, samt å se på observasjon og rapporteringsrutinene. På møtet ble i tillegg tatt opp flere punkter som de ønsket skulle bli tatt opp på landsmøtet senere på året. Punktene omhandlet økonomi, spesielt knyttet til de forskjellige UFO-forumene som Norsk UFO Center ga ut. Det kom forslag om å slå sammen Rapportnytt og UFO-Forum igjen. Her skulle personer kun ha tillatelse til å bruke to sider per sak og innsenderen holdes ansvarlig for eget innlegg i avisen. Ved å holdes ansvarlig menes det at det var tydelig forfatterens egne mening som stod i avisen, og ikke reflekterte Norsk UFO Center sitt synspunkt. Dermed ville ikke Norsk UFO Center stå ansvarlig for alt som ble publisert i Intern UFO Avis som var viktig i tilfelle noen utenfor organisasjonen fikk tak i avisen og ønsket å sverte ryktet til gruppen.¹²³

2.5 Året 1977

2.5.1 Landsmøtet i 1977

Landsmøtet var åpent for alle medlemmer av Norsk UFO Center. Avdelingsledere og seksjonsledere hadde obligatorisk oppmøte så lenge det ikke var sykdom eller andre viktige ting som stod i veien. Møtet i 1977 fant sted i Lillestrøm på Mosesvingen fritidssenter den 24. og 25. september. Medlemmene stod selv ansvarlig for overnatting og mat, mens det var enkel servering på stedet. På første møtedag ble det tatt opp flere tema. Møtet startet med en innledning av Kolbjørn Stenødegård, etter innledningen var teamet globaleksjonen og rapporteringsrutiner. Mot slutten av den første dagen fikk avdelings- og seksjonsledere mulighet for å ta opp temaer de mente var viktige å få diskutert i plenum.¹²⁴ Til sist kom utviklingen av Norsk UFO Center og hovedkassen. På dag to ble det Nordiske møtet tatt opp samt andre emner etter ønske fra deltakerne. Det var også satt av tid til å se en 45 minutter lang film fra dansk TV.¹²⁵

¹²³ Terje Hansen, «Referat fra møte NUFOC Øst», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 4 (30. juni 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2004.pdf>. Side 6

¹²⁴ Terje Hansen, «NUFOC's Landsmøte 1977», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 6 (15. september 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2006.pdf>. Side 4

¹²⁵ Hansen, 19. Side 3-4

Et av de store teamene på landsmøtet var Norsk UFO Center sin relasjon til det internasjonale UFO-miljøet, både i Skandinavia med også videre ut i verden. Det var i hovedsak to saker som var oppe til diskusjon når det gjaldt Globalseksjonen. Det første teamet var mengden med arbeid Globalseksjonen hadde, på grunn av at det fantes store mengder internasjonale rapportene ble det en for stor arbeidsmengde for seksjonen med å bearbeide rapportene alene. Det var også vanskelig for Globalseksjonen å skaffe seg alle UFO-rapportene ettersom det kostet penger å abonnere på forskjellige UFO-forum. Det andre teamet var hvordan Norsk UFO Center best kunne endre på Globalseksjonen frem til det nordiske UFO- møtet i 1978.

Det var flere av medlemmer som hadde innspill til Globalseksjon-temaet. Ett av innspillene var at Norsk UFO Center ikke burde endre eller fastlåse rutineene til arbeidet med den globale UFO-litteraturen før etter møtet med de nordiske UFO-gruppene på grunn av faren med å måtte gjøre store endringer etter møtet. Det kom også innspill om hvordan UFO-informasjon, og informasjonsflyten til og fra Norge burde forbedres. Det kom et forslag som mente at Norsk UFO Center burde skaffe avtaler med organisasjoner i ulike land. Slik kunne Norsk UFO Center få tilsendt internasjonale forum og sende norske og skandinaviske forum tilbake. Alf Thommassen avdelingsleder Sørlandet poengterte at Norsk UFO Center burde være frempå på den globale seksjonen slik at de kunne sikre seg litt av kontrollen over den globale informasjonen uansett hva som kom ut av det nordiske UFO-møtet. Til slutt kom Hans Aass fra avdelingen på Sørlandet med et forslag om å bruke pensjonister til å ta hånd om Globalseksjonen. Dette kunne være en arbeidskilde med motiverte mennesker som hadde tid og mulig kompetanse til å jobbe med oversetting og loggføring av global data. Alt om ble tatt opp på møtet skulle bli videre drøftet og gått gjennom i etterkant slik at Norsk UFO Center kunne stille sterkt til et nordisk møte og vise potensialet ved et samarbeid.¹²⁶ Etter at diskusjonen rundt Globalseksjonen var ferdig ble rapporteringsrutinene tatt opp. Finn Kalvik som var avdelingsleder på Vestlandet la frem forklarte at arbeidet med norsk rapportmateriale var tidkrevende og kostbar for rapportavdelingen. Arne Smevik som var seksjonsleder i Moss stilte et spørsmålet "Hva skal Rappportsentralen ha og ikke ha – og – hva skal avdelingsledelsen vite og ikke vite ?"¹²⁷ som førte til en liten endring i hvordan rapportene skulle bli håndtert. Endringen gikk ut på at feltforskere skulle sende inn rapportene til

¹²⁶ Terje Hansen, «Referat fra NUFOC's Landsmøte 1977», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 8 (31. oktober 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2008.pdf>. Side 2-3

¹²⁷ Hansen. Side 6

avdelingslederne i stedet for å sende de til rapportsentralen noe som ville føre til at avdelingslederen var bedre informert om hva som foregikk i området. Svein Anthun fra Bergen hevdet at dersom det ikke kom klare linjer for hvor mye avdelingene selv skulle jobbe med UFO-rapportene ville det være fare for at avdelingene brukte for mye tid på rapportene til å få gjennomført sin hovedoppgave.¹²⁸ Videre i møtet kom diskusjonen over på Norsk UFO Center sin økonomi, mer presist en diskusjon rundt alle innbetalinger som skulle til ulike steder. I Norsk UFO Center var noen medlemmer forvirret, noe som skapte ekstra arbeid for Erik Fjeldberg som var kasserer for hovedkassen. Grunnen til forvirring var at hovedkassen ikke skulle motta alle innbetalingene men kun motta medlemskontingent og startkontingenten. Dersom medlemmene ønsket å motta Rapportnytt eller UFO Forum var de nødt til å sende penger til Finn Kalvik i Rapportnytt eller Sentraladministrasjonen for UFO Forum. Det kom to forslag som omhandlet UFO-forumene til Norsk UFO Center, det første forslaget handlet om å slå sammen UFO-Forum og Rapportnytt igjen slik det var i starten. Det andre forslaget var at alt av innsendte penger skulle gå først til Erik Fjeldberg og hovedkassen, og fra hovedkassen bli sendt videre til den rette avdelingen. Det ble imidlertid ikke tatt en beslutning om hvordan de skulle løse dette, det skulle heller bli tatt videre opp i det nye landsstyret.¹²⁹

På den andre dagen av landsmøtet ble pressens mangel på interesse for UFO-fenomenet tatt opp som tema. Hans Kr. Moe mente at 80% av UFO-materiellet som ble sendt inn til pressen gikk rett i søppelet. De resterende 20% av UFO-materiellet ble publisert, men det var bare halvparten av dette som pressen tok seg tid til å redigere. Moe mente at Norsk UFO Center burde sende inn ferdigskrevne pressemeldinger til avisene og media slik at UFO-fenomenet ble mer dagsaktuelt og gruppen ville få en større promotering. Det ble i møtet også nevnt en mulighet for at et nordisk samarbeid kunne styrke økonomien og informasjonen i en så stor grad at det kunne bli mulig å opprette et eget pressebyrå, som igjen kunne gjør det lettere å informere mest mulig mennesker.¹³⁰ På slutten av året kom det økonomiske reguleringer som resultat av diskusjonene som hadde vært på landsmøtet. Disse reguleringene omhandlet Norsk UFO Center sitt UFO Forum som gikk fra å koste 20 kroner til å koste 30 kroner, og i tillegg handlet de om at innmeldingsgebyret og abonnementsprisen på det interne forumet ble slått sammen og prisen kom da på 45kr. Disse utgiftene gikk hovedsakelig med til å dekke

¹²⁸ Hansen. Side 3

¹²⁹ Hansen. Side 4

¹³⁰ Hansen. Side 6

kostnadene til de ulike UFO-forumene. Innmeldingsgebyret gikk også inn til hovedkassen slik at den kunne sponse fremtidige UFO-etterforskninger.¹³¹

2.5.2 Granskning av rapportrutiner

Arbeid med presseklipp har vært den mest sentrale arbeidsoppgaven gjennom Norsk UFO Center sin tid. Rapportørene samlet inn presseklipp fra norske aviser, mens globalseksjonen samlet internasjonale presseklipp. Å samle inn presseklipp hadde flere viktige funksjoner det var derfor viktig at denne avdelingen arbeidet effektivt. Globalseksjonens hadde en viktig rolle i det at de bidro til å gjøre Norsk UFO Center kjent i det internasjonale UFO-miljøet. Dette gjorde de ved å oversette norske rapporter og presseklipp til engelsk, for å så videresende disse til UFO-grupper som Norsk UFO Center hadde samarbeid med. I tillegg mottok Globalseksjonen store mengder internasjonale rapporter som tydelig viste at UFO-fenomenet ikke var særnorsk, men derimot et fenomen som dukket opp over hele verden uten at de ulike landene hadde klart å forklare hvorfor. Slik informasjon ble brukt som argument for å overbevise norske myndigheter om å ta del i UFO-forskningen. I 1977 startet Norsk UFO Center en granskning av sine interne rutiner og fant et stort forbedringsgrunnlag. En slik intern granskning er noe en også kan se i dagens næringsliv hvor organisasjoner leter etter rutiner som skaper problemer. I Norsk UFO Center sin granskning kom det frem at det i hovedsak var problemer med rapportørene. Arbeidsoppgaven til en rapportør var å samle inn alle typer presseklipp som omhandlet UFO-fenomenet fra den norske pressen for så å sende dette videre til Norsk UFO Center. I Norsk UFO Center sin granskning av Rapportsentralen og dens rapportører sammenlignet de antall presseklipp med innsendte rapportskjema som omhandlet UFO-observasjoner. Resultatene av den interne granskningen viste at rapportørene kun hadde klart å samle inn cirka 50% av alle presseomtaler som omhandlet UFO-er i 1976.¹³²

Sentraladministrasjonen utførte en internkontroll for å undersøke om de hadde fulgt opp de nevnte rutinene. Konklusjonen ble at arbeidet Sentralorganisasjonen hadde utført var tilfredsstillende. Sentraladministrasjonen hadde forståelse for at arbeidet i Norsk UFO Center

¹³¹ Terje Hansen, «Prisendring», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 10 (22. desember 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2002.pdf>. Side 1

¹³² Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC fungerer godt, men ikke godt nok», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 1 (23. mars 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2001.pdf>. Side 2

ble utført på deltakernes fritid og at arbeidsmengden per avdeling og person ofte var veldig høy, og at det da var naturlig med en viss feilmargin i arbeidet. Norsk UFO Center mente imidlertid at hovedproblemet lå hos rapportørene som i følge dem ikke engang hadde forsøkt å opprettholde en god standard på arbeidet de utførte og dermed hadde skylden i at de manglet en stor mengde informasjon.¹³³ Sentraladministrasjonen utredet en plan for å holde orden på rapportene, og i 1978 startet de et nytt system hvor alle presseklippene fikk nummer og ble lagt inn i en journal. Alle typer presseklipp som omhandlet samme UFO-hendelse ville da bli samlet i én journal.¹³⁴ Til tross for de store problemene Norsk UFO Center hadde hatt med presseklipp var det i 1977 to positive hendelser på presseklippfronten. Den første hendelsen var på høsten i 1977 da Norsk UFO Center fikk brev fra Dr. Sanarov, en vitenskapsmann i Novosibirsk i USSR. Han jobbet med UFO-fenomenet på fritiden, stort sett alene da det ikke fantes noe privat organisasjon i Sovjetunionen som jobbet med UFO-fenomenet på denne tiden. Som konsekvens av dette kunne han ikke bidra med presseklipp på fast basis, men ønsket gjerne å få tilsendt forumene til Norsk UFO Center, samt presseklippene de satt på.¹³⁵ At Norsk UFO Center fikk en kontakt i Sovjetunionen bekreftet at arbeidet til Globalseksjonen fungerte som slik det var ønsket. Den andre gode nyheten var at Globalseksjonen klarte å skaffe seg en svært god avtale med et amerikansk presseklippbyrå som startet å sende dem utklipp om UFO-er fra 2800 forskjellige aviser i Amerika, Canada og flere andre land.¹³⁶

2.5.3 Alf Thommassen presenterer Norsk UFO Center Sørlandet

I det fjerde utgaven av Norsk UFO Center av Intern Avis fra 1977 kom det en forespørsel fra Stenødegård som ønsket at de ulike avdelingen eller seksjonen i Norsk UFO Center skulle sende inn et skriv til avisen som fortalte litt om historien til seksjonen, hva seksjonen jobbet med og hvordan de jobbet. Norsk UFO Center Sørlandet var den første avdelingen som ble publisert i Intern Avis, da i utgave 1977-5. Innlegget ble sendt inn av avdelingsleder Alf Thommassen og derfor ville noe av innlegget handle om han personlig, men det handlet også

¹³³ Kolbjørn Stenødegård, «Omfattende granskning av NUFOC's rutiner», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 10 (22. desember 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2002.pdf>. Side 3 og 4

¹³⁴ Stenødegård. Side 4

¹³⁵ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC's kontakt i Sovjet», UFO Forum, 1978, nr. 1 (1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%201.pdf>. Side 12

¹³⁶ Kolbjørn Stenødegård, «Organisasjons-nytt», UFO Forum, 1977, nr. 5 (1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%205.pdf>. Side 4

om gruppens utvikling. I august 1977 var arbeidsoppgavene til avdelingen på Sørlandet å trykke UFO Forum, drive registrering, dokumentering og offentliggjørelse. Med andre ord publiserte de informasjon om UFO-fenomenet. Avdelingen på Sørlandet startet som en gruppe UFO-interesserte mennesker som i 1973 opprettet en kontakt med Norsk UFO Center. Det var ikke før 24. oktober i 1975 at gruppen tok navnet Norsk UFO Center Sørlandet. Avdelingen startet med 10 medlemmer som ønsket å være en del av organisasjonen. Norsk UFO Center Sørlandet hadde i august 1977 15 aktive medlemmer, og var aktive med forsamlinger, 24 sammenkomster fra 1975 til 1977. Alf Thommassen så på disse sammenkomstene som en av de viktigere årsakene til å være en del av Norsk UFO Center av flere grunner. Den ene grunnen var at medlemmene hadde en arena hvor de kunne komme sammen og diskutere hverandres arbeid med fenomenet og samtidig motivere hverandre. Den andre grunnen var at det var sosialt og en fikk mulighet til å prate om UFO-er i et trygt miljø uten fordommer. Det er ikke umulig å tenke seg at menneskene som drev med forskning på UFO-fenomenet til tider fikk dømmende blikk fra medmennesker. Derfor var slike møter viktige arenaer, slik at mennesker kunne dele sine tanker, ideer og observasjoner uten å være redd for å bli gjort til latter og derfor tørre å delta i videre forskning. Amatørene som jaktet på UFO-er stod i samme fare som amatørerne som jaktet Sashquatch, å bli sosialt og akademisk merket.¹³⁷ Thommassen mente også at UFO-arbeidet er ikke var for den vanlige mannen i gaten, men heller for de som stod litt utenfor det alminnelige politiske, religiøse aspektet i samfunnet. Han mente det også var viktig at personen som drev med UFO arbeidet kunne stå for det han mente.¹³⁸ Thommassen hadde et ønske om å starte et eget forum. Han hadde også en idé om å kunne bruke pressen som arena hvor UFO-interesserte å kunne luften sine tanker og ideer om fenomenet uten å bli møtt med dømmende blikk. Faren med å bruke pressen som et forum var at mye av tiden kunne gå til å måtte forsvare seg selv, sine tanker og meninger og folk var gjerne mer fokusert på å vinne hele "diskusjonen" en det å diskutere UFO-fenomenet.¹³⁹ Thommassen var også Norsk UFO Center sin bibelspesialist. Bibelspesialisten setter seg inn i bibelen sine fortellinger på en nøytral måte, ser på bibelfortellinger og knytter dem opp imot ufologi. Thommassen skrev i forumet at det var viktig at medlemmene holdt hodet over vannet og ikke dykket ned i en form for religiøs UFO- jakt hvor Norsk UFO Center ble en gud for medlemmene og Stenødegård ble presten som forkynte UFO. "Men

¹³⁷ Regal, *Searching for Sasquatch*. Side 2

¹³⁸ Alf Thommassen, «Kort og generelt om NUFOC sør», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 5 (30. juli 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2005.pdf>. Side 7-9

¹³⁹ Thommassen. Side 8

erklæres vi religiøse fordi vi jakter etter sannheten om UFO-ene, da får vi heller ta den belastningen. Ufologien har dessverre fra tid til annen blitt erklært for en ny religion."¹⁴⁰

2.5.4 Administrativt 1977

I løpet av 1977 var det en utvikling i organisasjonsstrukturen i Norsk UFO Center. Forskningsseksjonen i Drammen sendte inn et brev til Sentraladministrasjonen som forklarte Drammens status. På denne tiden slet de med et lavt medlemstall, de hadde kun to medlemmer noe som påvirket mengden av arbeid de klarte å gjennomføre og post de klarte å svare på. Med bare to medlemmer ble det valgt å ha klassifisering og statistikk som fokus. Til tross for at avdelingen var i mangel på bemanning, gikk de gjennom alt av observasjoner fra 1975 og avdelingsleder Tom R. Lemb hevdet i brevet at det ikke ville ta mer en to måneder å gjøre ferdig klassifiseringen og statistikk fra dette årstallet. I brevet forteller Lemb også at de har investert 6000 kroner på nytt kamerautstyr som de har montert på et utkikksted i Drammen. Her ville de også bruke tid på å ta bilder av fly og andre gjenstander slik at de hadde et sammenligningsgrunnlag til senere bruk.¹⁴¹ På samme tid som forskningsseksjonen i Drammen slet med medlemstallet var Norsk UFO Center Sørlandet i gang med å etablere to nye seksjoner. Den ene seksjonen skulle være en seksjon for utrykning og feltforskning mens den andre seksjonen skulle utvikle instrumenter og utstyr for Norsk UFO Center.¹⁴² I årsskiftet mellom 1977 og 1978 kom det en ny utrykningsseksjon i Hønefoss som ble den tredje utrykningsseksjonen på Østlandet. Norsk UFO Center utviklet da et bokstavsystem for å kunne lettere holde styr på avdelingene som tilhørte samme geografiske område. Avdelingen i Moss fikk bokstaven A, Tønsberg fikk B og siden Hønefoss var sist opprettet fikk den bokstaven C.¹⁴³

2.6 Året 1978

Norsk UFO Centers avdeling på Sørlandet avsluttet året 1977 med å få på plass et radiosamband i Arendalsområdet, dette var på eget initiativ. Det ble søkt om konsesjon, altså tillatelse fra Teledirektoratet til å drive med sending av radio. Tillatelsen ville være knyttet til

¹⁴⁰ Thommassen. Side 9

¹⁴¹ Tom H. Lemb, «Orientering fra Forskningsseksjonen, Drammen.», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 6 (15. september 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2006.pdf>. Side 2

¹⁴² Stenødegård «Organisasjons-nytt» Side 29

¹⁴³ Terje Hansen, «Ny Utrykningsseksjon opprettet», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 1 (31. januar 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2001.pdf>. Side 3

Norsk UFO Centers arbeid stod det i søknaden. Norsk UFO Center ville da bli oppkallingssignalet. Da Intern Avis for NUFOC kom ut 31. januar var det 4 personer som hadde tillatelse til å bruke radionettverket, og de ville være tilgjengelig på radio fra klokken 21.00 til 21.30 og etter Kveldsnytt. Denne formen for kommunikasjon ble brukt til å spre informasjon rundt UFO-fenomenet og de oppfordret de UFO-interesserte lytterne til å delta på møter.¹⁴⁴ Etter det ble kjent at avdelingen på Sørlandet hadde startet med å sette opp et radionettverk kom det spørsmål fra andre avdelinger, spesielt fra avdelingen på Østlandet. Det første spørsmålet var hvor og hvordan en skulle gå frem med å sette opp et eget radionettverk. Avdelingen på Sørlandet anbefalte medlemmer av Norsk UFO Center som ønsket å kjøpe inn radioer til å ha to radioer, en som kunne være montert hjemme som hovedbase og en som en kunne ha med seg i bil under utrykning. Avdelingen på Sørlandet forklarte også at det fantes en mulighet til radiolink. Radiolink er når noen sender en melding via andre stasjoner for å ha muligheten til å sende radiosignal over et større geografisk område. Avdelingen på Sørlandet informerer også om kostnader rundt det forskjellige utstyret, hvordan en kaller opp andre avdelinger og om generell oppførsel på radionettet.¹⁴⁵

2.6.1 Det nordiske Møtet

I den 4. utgaven av Intern Avis til Norsk UFO Center ble det publisert et innlegg som tok for seg praktisk informasjon om et kommende nordisk møte. Det nordiske møtet ble avholdt den 13. til 15. mai og fant sted i Tønsberg. Det kostet 75, 120 eller 150kr, avhengig av om en ville delta 1, 2 eller 3 dager. Innlegget i internavisen viste ikke til en detaljert møteplan, men møtet ville hovedsakelig bestå a møter, måltider og sosiale aktiviteter. Tema for møtet var delt inn i tre hovedpunkter. Første punkt var innhenting av materiale, andre var fordeling av materialet innenfor de samarbeidende nordiske organisasjonene og tredje punktet omhandlet pressemeldinger.¹⁴⁶ Etter en velkomsttale og orientering om programmet presentert av Røed som var seksjonsleder i Tønsberg, tok Stenødegård ordet og begynte å prate om hva mennesker tror på og hvordan en skal forklare eller definere UFO-begrepet. Kalvik var ordstyrer på møtet og satt etter Stenødegård sitt innlegg i gang den planlagte diskusjonen.

¹⁴⁴Terje Hansen, «Melding til samtlige avsnitt innen NUFOC», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 1 (31. januar 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2001.pdf>. Side 4

¹⁴⁵Terje Hansen, «Gode råd ved oppstartning med kommunikasjonsradio på MHz», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 1 (31. januar 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2001.pdf>. Side 5

¹⁴⁶Terje Hansen, «Nordisk UFO møte», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 4 (30. april 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2004.pdf>. Side 6

Selv om det var Norsk UFO Center som stilte med ordstyrer og arrangerte møtet, var det ikke mangel på initiativ og innspill fra de nordiske kollegaene. Svenske Thorvald Berthelsen som var leder for Riksorganisasjonen UFO-Sverige hadde i løpet av møtet en tale om hvordan en kunne gå frem med det nordiske UFO-samarbeidet og mente en burde være forsiktige og ikke legge for mye vekt på det Nordiske samarbeidet i startfasen. Bjarne Håkansson som var viseordfører i Project URD, en gruppe som laget et dataprogram som skulle arkivere UFO-rapporter mente det var viktig å få en god UFO-definisjon på plass og mente i likhet med Stenødegård at det trengtes en klar definisjon slik at alle kunne jobbe ut fra et felles utgangspunkt.¹⁴⁷ Gruppen Project URD syntes det var viktig at ordet "intelligent" ble brukt i UFO-definisjonen. Project URD og Norsk UFO Center hadde en relativt lik forståelse av UFO-fenomenet. Måten Norsk UFO Center jobbet med UFO-fenomenet på var i tråd med Håkanssons egen tilnærming til UFO-fenomenet. Tilnærmingen var å bruke en metode som var vitenskapelig akseptert slik de sakene som var uopklart kunne få definisjonen UFO, mens resten av rapportene kunne bli til referansemateriell. Håkansson mente i likhet med Norsk UFO Center at rapporter og UFO-materiell ikke skulle kastes uten at det var blitt gjennomgått.

Danske John la Fontaine fra Fritt UFO Studium (FUFOS) hadde på det nordiske møtet et innlegg som omhandlet hvordan en skulle sette opp et system for UFO-forskning som alle de nordiske landene kunne bruke og hvilke kriterier som skulle gjelde. Steen Landsy som var leder av FUFOS mente at alle rapporter burde sendes inn med en gang til en nordisk sentral hvor de på et senere tidspunkt kunne bli gjennomgått.¹⁴⁸ Definisjonen av UFO-begrepet har vært et gjentakende tema i ufologiens historie. Dersom det skulle opprettes et større nordisk samarbeidsorgan så var det viktig at alle landene og de nasjonale gruppene hadde en lik definisjon. UFO-gruppene ønsket å fremstå vitenskapelige og i vitenskapen er det viktig å ha klart definerte begreper slik at leseren kan følge forskningen og gjenskape den basert på teori, metode og forskningsmaterialet. Dersom alle land sender inn forskning uten å ha klart definert teorien de bruker så mister leseren poenget og anvender sin egen teori, noe som kan endre hele resultatet.¹⁴⁹

¹⁴⁷ Terje Hansen, «Nordisk UFO møte - 78», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 5 (3. juni 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2005.pdf>. Side 2

¹⁴⁸ Hansen, 78. Side 3

¹⁴⁹ Hansen, 78. Side 2

Stenødegård fra Norsk UFO Center og Landsy fra FUFOS mente at det burde eksistere en nordisk datasentral som fikk tilsendt alt av UFO-materiale fra alle organisasjonene. Thorvald Berthelsen som var leder av Riksorganisasjonen UFO-Sverige mente derimot at dette kunne bli for tungvint i starten, og mente derfor at hovedfokuset burde være et felles organ som fokusere på å kun dele materiell som hadde en viss interesse og betydning for de nordiske gruppene.¹⁵⁰ Som resultat av debattene som foregikk de to første dagene av det nordiske møtet ble det opprettet en gruppe med representanter fra de ulike UFO-gruppene som skulle ta for seg de tekniske spørsmålene som hadde blitt tatt opp og legge frem et forslag for veien videre i et nordisk samarbeid, som alle kunne være enig i.¹⁵¹ Gruppen utviklet 9 punkter som ble lagt frem for møtedeltagerne. Blant de viktigste punktene finner vi at det skulle bli opprettet et Nordisk utvekslingsblad som ville bli utgitt en gang i kvartalet, altså 4 utgaver i året. Willy Wegner fra Dansk UFO Center skulle redigere dette bladet samt en opprette en felles inntektskasse og føre regnskap. Et annet viktig punkt var at Norsk UFO Center, i likhet med de andre nordiske landene, skulle oversette sitt materiale og sende det til Wegner. Samtidig fikk Norsk UFO Center ansvaret for å utarbeidede lov- og regelverket for sammenslutningen.¹⁵² Et tredje punkt var at alle de som ledet en organisasjon i sitt hjemland skulle være en del av styret til det nordiske samarbeidet. Navnet på det nordiske samarbeidet ble Nordic UFO Groups og nyhetsbladet ble Nordic Newsletter. Thomassen hadde et viktig innspill til opprettelsen av Nordic UFO Groups. Innspillet handlet om at det nye organet innen UFO-etterforskning i Norden måtte ta vare på vitnene sine, ettersom flere av dem kunne føle seg latterliggjort.¹⁵³ Dersom mennesker vet at de som vitner til fenomener blir tatt på alvor og beskyttet fra offentlig hets vil det kanskje gjøre det lettere å fortelle om observasjonen. Vitner spiller en viktige og sentral rolle i UFO-observasjoner, eksempelvis vitnet to ungdommer ved Hønefoss en UFO-landing ved skolen, etter de varslet myndighetene ble landingen en av de mer omtalte UFO-observasjonene på 1970-tallet som da var med på å skape en større interesse for UFO-miljøet. Vitner spiller også en rolle i Regal sin bok hvor han tar for seg hvordan Bigfoot-fenomenet vokste etter vitner hadde observert fotspor i 1958 i Nord-California.¹⁵⁴ Disse to eksemplene viser den viktige rollen vitner spiller på kulturfenomenene. Vitner er med på å holde liv i kulturfenomenet, derfor blir det viktig for større organisasjoner å beskytte de mot offentlig hets.

¹⁵⁰ Hansen, «Nordisk UFO møte - 78». Side 3

¹⁵¹ Hansen. Side 4

¹⁵² Hansen. Side 5

¹⁵³ Hansen. Side 6

¹⁵⁴ Regal, *Searching for Sasquatch*. Side 58 og 59

Norsk UFO Center sendte ut invitasjon til flere aviser og NRK i forkant av det Nordiske møtet. Det var likevel bare tre aviser som stilte opp, Tønsberg blad, Drammens tidende og Buskerud blad. I sin internavis beskriver Norsk UFO Center journalistene som litt overrasket over at det som virket som et norsk fenomen også fantes andre steder i Skandinavia.¹⁵⁵ Å bruke pressen var et viktig verktøy for Norsk UFO Center fordi det var med på å skape en interesse blant innbyggerne i Norge. Pressen var også viktig ut over det å formidle informasjon om selve UFO-fenomenet, de var også en viktig arena for å vise at det fantes mennesker i Norge som jobbet vitenskapelig med UFO-fenomenet. I tillegg til å bruke media til å søke etter nye medlemmer, brukte Norsk UFO Center de også til å søke etter tips og rapporter om UFO-observasjoner.¹⁵⁶ Etter det Nordiske møtet var gjennomført ble den foreløpige progresjonen og arbeidet rundt Nordic UFO Groups publisert i Intern avis for NUFOC utgave 78-7. Samarbeidet mellom de nordiske gruppene var viktig for Norsk UFO Center for de første fordi de kunne hjelpe med arbeidsmengden de internasjonale presseklippene innebar og for det andre fordi det ville være med på å bygge opp kredibiliteten til organisasjonen.¹⁵⁷ Ettersom møtet ble holdt i Tønsberg, var det naturlig at seksjonene på Østlandet påtok seg jobben med å planlegge det praktiske rundt møtet som lokale, mat, transport og overnattingsmuligheter. Sentraladministrasjonen i Norsk UFO Center var svært fornøyd med innsatsen til Norsk UFO Center Østlandet og de anså møtet som en stor suksess. På møtet deltok representanter fra både Norge, Sverige og Danmark, men det manglet representanter fra Finland.¹⁵⁸ Neste møte ville bli avholdt i Stockholm i starten av 1979. I forkant av møtet var det viktig at alle de involverte UFO-gruppene, med spesielt vekt på hovedrepresentantene skulle jobbe med et utvalgte forslag slik at de på møtet kunne videreutvikle forslagene. Ettersom det skulle være et samarbeid var det viktig at hver representant sendte sine forslag og forventninger om samarbeidet i forkant av møtet. Håkansson fra URD sendte ut en liste med spørsmål til representantene. De tre første spørsmålene omhandlet UFO-gruppene sine forventninger og krav som de ulike gruppene stilte

¹⁵⁵ Terje Hansen, «Intern Avis for NUFOC 78-5», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 5 (3. juni 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2005.pdf>. Side 6

¹⁵⁶ Hansen, «Nordisk UFO møte - 78». Side 6

¹⁵⁷ Bjarne Håkansson, «Helhetsløsning», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 7 (31. august 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2007.pdf>. Side 1-2

¹⁵⁸ Hansen, «Nordisk UFO møte - 78». Side 1

til et nordisk samarbeid. Det var også 6 spørsmål som skulle bidra til å samkjøre gruppens tolkning og arbeidsmetode av UFO-fenomenet.¹⁵⁹

2.6.2 UFO-tidsskriftene og SEMIC

Norsk UFO Center sin produksjon av diverse tidsskrifter har vært i en konstant utvikling fra starten av. Da 6. utgave av den Intern Avis ble publisert den 6. juli hadde 1978 Norsk UFO Center tre publiserte tidsskrifter. Avdelingen på Vestlandet utga Rapportnytt, Sørlandet utga UFO Forum og avdelingen på Østlandet hadde Internavisen.¹⁶⁰ I starten var det UFO Forum som hadde flest abonnenter men etter hvert fikk Rapportnytt dobbelt så stort antall abonnenter enn det UFO Forum hadde. Dette var noe sentraladministrasjonen med Stenødegård i front ikke likte.¹⁶¹ Det var Finn Kalvik og avdelingen på Vestlandet som ønsket å fortsette å trykke Rapportnytt, mens Sentraladministrasjonen ønsket å slå sammen forumene igjen.

Årsaken til at Sentraladministrasjonen ønsket en sammenslåing var de to UFO-forumene egentlig skulle komplementere hverandre men at det i stedet vokste det en form for rivalisering mellom UFO Forum og Rapportnytt.¹⁶² Det kostet en del penger å abonnere på begge tidsskriftene som gjorde at flere medlemmer valgte forumet som for dem var mest spennende. Det tidsskriftet som flest hadde abonnenter hadde også størst innflytelse ettersom deres publikasjoner nådde ut til flest mennesker. Sentraladministrasjonen mente at begge UFO-tidsskriftene burde slås sammen spesielt om trenden med rivaliseringen ble større.¹⁶³ Sentraladministrasjonen mente at de ulike tidsskriftene skapte en form for konkurranse innad i Norsk UFO Center og i tillegg var produksjonen både tidskrevende og dyr. Derfor tok Sentraladministrasjonen etter det nordiske møtet, kontakt med SEMIC Press som var et svensk forlag som i en lang periode var Sveriges største tegneserieutgiver og ga ut de offisielle oversatte versjonene av DC Comics og Marvel Comic i flere land, som Norge og Spania.¹⁶⁴ Å opprette et samarbeid med SEMIC ville bety at Norsk UFO Center ville få langt større dekning enn det de kunne klare på egenhånd. I tillegg til muligheten for en større eksponering av UFO-fenomenet ville det også lette arbeidsmengden til Norsk UFO Center slik at flere personer kunne bidra til UFO-forskningen i stedet for UFO-formidling. SEMIC

¹⁵⁹ Håkansson, «Helhetsløsning». Side 2

¹⁶⁰ Kolbjørn Stenødegård, «UFO Forum og Rapportnytt om Tidsskriftene», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 6 (1. juli 1978),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2006.pdf>. Side 2

¹⁶¹ Stenødegård. Side 3

¹⁶² Stenødegård. Side 3

¹⁶³ Stenødegård. Side 3

¹⁶⁴ «Om förlaget», *Semic* (blog), åpnet 8. mai 2022, <https://www.semic.se/om-forlaget/>.

viste stor interesse for UFO-tidsskrifter og ville vite hva Norsk UFO Center ville oppnå med samarbeidet. Forslaget om en avtale mellom de to gikk ut på at SEMIC ville produsere et magasin i samarbeid med Norsk UFO Center. Det ville bli trykket minst 10 000 eksemplarer, med minimum seks utgaver per år som bestod av 35 til 40 sider, det var også mulighet for spesialutgaver. SEMIC kunne gjøre endringer i det innsendte UFO-materiellet, men det var Norsk UFO Center som arbeidet med å innhente informasjon samt skrive og redigere det som ville bli publisert. SEMIC ville ta på seg den økonomiske risikoen og ta ansvaret for publisering og reklamerings. Norsk UFO Center ville fortsette å gi ut den Intern Avis for NUFOC da ikke alt av UFO-informasjon passet å ha med i et slikt stort magasin.¹⁶⁵ SEMIC tok på seg den økonomiske risikoen og de var også villige til å betale for innsendte artikler og gi støtte ved større UFO-undersøkelser.¹⁶⁶ Et slikt samarbeid viser at Norsk UFO Center sitt arbeid var av en slik kvalitet at arbeidet ble anerkjent av andre organisasjoner som stod utenfor UFO-miljøet. Det viser også at Norsk UFO Center var på vei til å bli mer profesjonelle ettersom de fikk mulighet til å betalt for UFO-arbeidet.

2.6.3 Landsmøtet i 1978

I 1978 ble det avholdt et nytt landsmøte i Norsk UFO Center. Møtestedet var satt til Valstadbråten Fritidssenter i Lillestrøm helgen 16. og 17. september. Det var flere tema på agendaen. Første tema omhandlet ID-kort. På møtet ble det bestemt at alle nye medlemmer som ble en del av Norsk UFO Center ville få tilsendt aspirantkort slik at de kunne identifisere seg som medlem under opplæring på stedene hvor UFO-observasjoner ble etterforsket. Som tidligere nevnt var dette også en forsikring for Norsk UFO Center i det tilfellet et medlem under opplæring ville uttale seg feilaktig under intervju med for eksempel en avis.¹⁶⁷ Neste tema på møtet var rutineene innad i organisasjonen. Diskusjonen omhandlet problemet Norsk UFO Center hadde hatt med organisasjonens rapportører. Rapportørene var frivillige og hadde gått gjennom søknadsprosess for å få jobben. Til tross for dette gjennomførte de ikke arbeidet som de selv påtok seg med å samle inn presseklipp. Som nevnt tidligere har Norsk UFO Center fått tak i disse klippene på andre måter. Det ble likevel ansett som på tide at det ble tatt

¹⁶⁵ Kolbjørn Stenødegård, «Samarbeide med SEMIC?», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 6 (1. juli 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2006.pdf>. 3-6

¹⁶⁶ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC - SEMIC», UFO Forum, 1978, nr. 5 (1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%205.pdf>. Side 18-19

¹⁶⁷ Kolbjørn Stenødegård, «Referat fra Landsmøtet i Lillestrøm 1978», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 8 (30. september 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2008.pdf>. Side 3

et oppgjør og at det ble orden i sakene. Under diskusjonen ble en av møtedeltakerne provosert og la ut om ulike feil han mente Norsk UFO Center hadde. Kildene jeg har innhentet sier ikke noe om hva uttalelsene til denne mannen gikk ut på, men etter han var ferdig med sin kritikk av gruppen ble det bestemt at rollen som rapportør ville bli avvirket og at deres arbeid ville bli lagt til feltforskerne og de ansvarlige i organisasjonen.¹⁶⁸ Et tredje tema på møtet omhandlet fremgangen i opprettelsen av Nordic UFO Groups. Det var ikke den fremgangen som ønsket. Prosessen hadde hatt lengre tid enn forventet og Sentraladministrasjonen hadde fått beskjed om at SUFOI hadde trukket seg fra samarbeidet og at Willy Wegner ikke ønsket ansvaret med å være redaktør for et nordisk utvekslingsblad slik FUFOS foreslo på det nordiske møtet.¹⁶⁹ Til sist på møtet var det åpent for medlemmer til å komme med egne innslag.

Avdelingslederne Elbjørg Fjeldberg og Morten Harry Olsen la frem hvert sitt forslag. Fjeldberg sitt forslag var at det burde opprettes fylkesledere ettersom en avdelingsleder hadde et utrolig stort område å håndtere. Olsen foreslo at det skulle bli opprettet administrative seksjoner på linje med de operative.¹⁷⁰ Som det fremkommer i denne oppgaven hadde Norsk UFO Center blitt en stor gruppe og det ble stadig lagt til flere arbeidsoppgaver. Samtidig har ikke medlemstallet vært høyt nok til å dekke alle de ulike rollene og det resulterte i at flere av medlemmene har vært overarbeidet. Videre i møtet ble det bestemt at Erik Fjeldberg ville fortsette som kasserer og regnskapsfører for hovedkassen mot at han alene satt med ansvaret for purringer, innbetalingskort og lignende. Landsstyret var det øverste bestemmelsesorganet i 1978, forslaget som omhandlet å flytte makten fra Landsstyret til Landsmøtet slik at flere medlemmer kunne ta del i avgjørelsen av viktige saker. Det var hovedsakelig nye medlemmer i Norsk UFO Center som ønsket en slik ordning. Sentraladministrasjonen påpekte at avdelingslederne som satt i landsstyret burde ta, eller tok en avstemning blant sin region før de la ned sin stemme i Landsstyret. Da hadde de enkelte medlemmene en mulighet å være med på å stemme på forslaget. Sentraladministrasjonen foreslo også at dersom medlemmer hadde noe de ønsket å ta opp så var internavisen riktig plattform.¹⁷¹ På dag to av Landsmøtet var tema i stor grad avtalen mellom forlaget SEMIC Press og Norsk UFO Center. SEMIC stilte med to representanter som tok del på søndagsmøtet, produksjef Bjørn Mikalsen og en av redaktørene. Mikalsen deltakelse i møtet viste engasjementet fra SEMIC sin side til samarbeidet. Mikalsen skulle i løpet av høsten reise til Trondheim hvor Sentraladministrasjonen for å diskutere de siste detaljene i avtalen. Det var viktig for Norsk

¹⁶⁸ Stenødegård. Side 2-3

¹⁶⁹ Stenødegård. Side 5-6

¹⁷⁰ Stenødegård. Side 3

¹⁷¹ Stenødegård. Side 5

UFO Center å sette i gang en redaksjonskomite, som jobber med å innhente stoff nasjonalt og internasjonalt.¹⁷²

2.6.4 ID-kort

Et tegn på at Norsk UFO Center utviklet seg mot å bli en mer profesjonell organisasjon var at de startet å operere med ID-kort. ID-kortet var bevis på at innehaveren var en del av Norsk UFO Center og viste hvilken rolle innehaveren av kortet hadde i organisasjonen.¹⁷³ Dersom en framla et slikt kort ga det en viss autoritet til å UFO-fenomenet. Kortene kunne være spesielt viktig dersom det oppstod en aktiv UFO-hendelse. Det ville da gjerne være hensiktsmessig å kunne legitimere seg for vitner og andre instanser som politi eller forsvaret. Bruken av ID-kort kan også sees på som et tegn på at Norsk UFO Center var på vei til å bli mer profesjonell organisasjon. Omdømmet til Norsk UFO Center var viktig for dem og derfor hadde det stor betydning at medlemmene kunne identifisere seg som en del av Norsk UFO Center og vise at de hadde kjennskap til Norsk UFO Center sin grunnlover og arbeidsmetoder. Falske eller uvitenskapelige uttalelser fra personer som at de var en del av Norsk UFO Center kunne det ødelegge gruppens rykte. Det var derfor svært viktig at ikke ID-kortene kom på avveie og at de ikke ble misbrukt av andre til å for eksempel komme med skadelige uttalelser til pressen.¹⁷⁴ Seksjonsleder for utrykningen i Trondheim, Arne Karlsen kom med et forslag om at nye medlemmer fikk eget kort som viste at de var del av Norsk UFO Center men var under opplæring eller var aspirant innenfor de ulike feltene.¹⁷⁵ Det var viktig at de som drev aktivt i Norsk UFO Center hadde på plass grunnlovsparagrafer, formålsparagrafer, stillingsinstruksjoner, veiledning for feltforskere og ID-kort. ID-kortene ga en viss autoritet ved å vise at medlemmene var en del av en større organisasjon som verdsatt vitenskap og utdanning av sine medlemmer. Aspirantkort ga dermed Norsk UFO Center en forsikring dersom et nytt medlem uttalte seg og ga feilinformasjon til media ettersom det viste at de ikke enda hadde den nødvendige opplæringen.¹⁷⁶

¹⁷² Stenødegård. Side 4

¹⁷³ Kolbjørn Stenødegård, «Ny ordning med tilknytning til NUFOC», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 6 (1. juli 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2006.pdf>. Side 7

¹⁷⁴ Stenødegård. Side 7

¹⁷⁵ Stenødegård. Side 6-7

¹⁷⁶ Stenødegård. Side 8

2.6.5 Administrativt 1978

Etter diskusjonene rundt ID-kort på Landsmøtet i 1978 ble det bestemt å endre innmeldingsskjemaet til Norsk UFO Center. Som nytt medlem i organisasjonen måtte en være aspirant i et år eller til en avdelingsleder var sikker på at personen var tilstrekkelig kjent med grunnlovs- for formålsparagrafene. Som aspirant hadde en et eget ID-kort som viste at en var under opplæring og på det nye innmeldingsskjemaet var det ment at nye aspiranter skulle ha mulighet til å velge hvilke arbeidsoppgaver de ønsket. Det var også mulighet for aspiranter å være en del av Norsk UFO Center uten å ha en spesiell rolle.¹⁷⁷ Som nevnt var det for Norsk UFO Center viktig med et godt rykte. At organisasjonen innførte et system for lærlinger var med på å vise at organisasjonen var i en prosess mot å bli mer profesjonell da de stilte høyere krav til medlemmene sine, og dermed i større grad var beskyttet mot offentlige uvitenskapelige uttalelser som kunne være skadelig for omdømmet. Et annet tegn på profesjonaliseringen var videreutviklingen av feltforskningsmanualen som foregikk på denne tiden. Medlemmer ønsket en oppdatert manual som tok for seg flere metoder for å samle inn informasjon. Den første nye utgivelsen var en veiledning til hvordan en tar gipsavstøpninger og hvordan en håndterer et kamera med ulike fototeknikker. Det var ønskelig for sentralstyret at hver avdeling skulle ha en plass hvor feltforskere kunne møtes for å trene på ulike teknikker.¹⁷⁸ En annen prosess som var pågående i denne perioden var utviklingen av nye seksjoner og avdelinger. Det ble opprettet en ny seksjon hos Norsk UFO Center Vestlandet, Stavangerseksjonen. Fred Pallesen ble utnevnt seksjonsleder, han hadde ansvar hele Stavanger, området rundt og i tillegg oljeboringsplattformene i Nordsjøen. 3. juni ble internavis nummer 5 utgitt, da hadde Pallesen allerede etablert en forbindelse med oljeplattformer og sendt ut plakater som inneholdt informasjon om Norsk UFO Center og hvor arbeiderne kunne sende inn observasjoner de eventuelt måtte ha på plattformen.¹⁷⁹ I tillegg til seksjonen i Stavanger ble det også opprettet en utryknings/feltforskningsavdeling i Trondheim. Tidligere leder av Globalseksjonen, Arne Karlsen tok på seg rollen som seksjonsleder her og vektla opplæring av feltforskere.¹⁸⁰ Norsk UFO Center hadde lenge ønsket å opprette en avdeling i Nord-Norge som var det siste geografiske området uten en aktiv avdeling. Det hadde vært et par medlemmer fra Norsk UFO Center som holdt til i

¹⁷⁷ Terje Hansen, «Nye Søknadsskjemaer», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 10 (30. november 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>. Side 8

¹⁷⁸ Terje Hansen, «Opplæring i Feltforskning», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 10 (30. november 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>. Side 8

¹⁷⁹ Hansen, «Intern Avis for NUFOC 78-5». Side 11

¹⁸⁰ Hansen. Side 11

området, men det var først i 1978 at de fikk sin egen avdeling. Morten Harry Olsen fra Narvik var på dette tidspunktet den potensielle avdelingslederen. Han viste stort initiativ og sammen med Sentraladministrasjonen arbeidet han for å få på plass det grunnleggende som krevdes for å starte en egen avdeling.¹⁸¹ Ettersom Sentraladministrasjonen jobbet sammen med de ulike avdelingslederne ønsket de å skille seg fra avdelingen i Trondheim og bli en selvstendig enhet. Da kunne Sentraladministrasjonen fokusere på Norsk UFO Center i et overordnet perspektiv og det åpnet mulighet for stillinger som avdelingsleder og fylkesledere.¹⁸²

Mot slutten av 1978 skjedde det store endringer innad den administrative delen av Norsk UFO Center. Kjell Christiansen og Kåre Elvik forlot sin funksjon i Norsk UFO Center, mens Dag Heim ønsket å bli degradert fra seksjonsleder til ordinært medlem. I tillegg ville ikke Elbjørg Fjeldberg som hadde skaffet Norsk UFO Center avtalen med Forsvarets overkommando, lengre være avdelingsleder for avdelingen på Østlandet. Fjeldberg og Alf Thomassen ga sammen beskjed om at arbeidsmengden ble for mye, spesielt med tanke på de ekstra oppgavene som kom med å sitte i Landsstyret.¹⁸³ Arbeidsmengden var et sentralt problem i Norsk UFO Center gjennom tidene og det startet på denne tiden å påvirke medlemmene til den grad at det var nødvendig å gjøre endringer. Samarbeid med internasjonale UFO-organisasjoner ga økt belastning da en større mengde materiell ble sendt og tilsendt. Som nevnt tidligere vokste ikke det generelle medlemstallet og tallet på aktive medlemmer i takt med økningen av arbeidsmengde. Overbelastningen førte til at det var lite som ble gjort. Problemet var i følge Sentraladministrasjonen at det tok lang tid å legge frem og stemme på ulike forslag, samt at medlemmene må bruke mye tid på å sette seg inn i saken som er oppe for valg. Denne arbeidsmengden gjorde at mye av internavisen ble brukt til å forklare situasjonen og komme med løsninger. På Østlandet var det planlagt å opprette en utviklings- og administrasjonsseksjon som skulle være med på avlaste Sentraladministrasjonen med klart definerte oppgaver og fungere som et råd som var mellom Sentraladministrasjonen og Landsstyret. De ville også jobbe med utvikling av Norsk UFO Center. Denne nye råd-funksjonen skulle kunne avlaste medlemmene i Landsstyret på i form av at rådet mottok

¹⁸¹ Kolbjørn Stenødegård, «Ny Avdeling», UFO Forum, 1978, nr. 2 (1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%202.pdf>. Side 23.

¹⁸² Kolbjørn Stenødegård, «NUFOCs merkesaker i tiden som kommer», UFO Forum, 1978, nr. 5 (1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%205.pdf>. Side 21

¹⁸³ Kolbjørn Stenødegård, «Organisasjonsnytt», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 10 (30. november 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>. Side 1

spørsmål som tidligere gikk rett til Landsstyret. Rådet gjennomgikk da det som ble sendt inn og ga sin tilbakemelding. Dersom en eller begge partene er uenig i valget rådet har kommet med vil det bli tatt opp på neste landsstyremøte, men fram til møtet ble holdt gjaldt rådets mening om saken. En annen mulighet for avlastning av landsstyret var å gi en større mulighet for avdelingslederne til å ta avgjørelser innad i egen avdeling.¹⁸⁴

Ettersom avtalen med SEMIC nesten var helt i mål betydde det endringer i tidsskriftene som Norsk UFO Center utga fra og med 1979. I følge avtalen ville SEMIC ta for seg magasinet med UFO-relatert stoff, som betyr at Norsk UFO Center kunne bruke mer ressurser på sin egen internavis. Internavisen som het Intern Avis skiftet navn til Internt UFO-Forum fra og med 1979. Dette forumet ville ha 6 utgaver i året, ha mellom 15 og 20 sider og være en del av medlemskapet i Norsk UFO Center. Dette forumet vil da ha interne saker som omhandlet gruppen og medlemmene, samt rapporter og annet spesielle ting som ikke hørte hjemme i et nasjonalt blad. Norsk UFO Center understreket at internforumet bare var medlemmer.¹⁸⁵

2.7 Året 1979

2.7.1 Administrativt

Starten av 1979 var preget av enda nye endringer i Norsk UFO Center. Det ble et skifte i ledelsen både i avdelingen i Nord-Norge og i avdelingen på Østlandet. Når det gjaldt Nord-Norge måtte Morten Harry Olsen trekke seg som avdelingsleder etter kort tid i stillingen og Knut Rønning tok over hans rolle.¹⁸⁶ På Østlandet, satt Elbjørg Fjeldberg satt i flere år i stillingen som avdelingsleder, men ettersom arbeidsoppgavene og mengden økte i løpet av årene ble det for mye og for tidskrevende for henne. Fjeldberg ble derfor i 1979 erstattet med Odd Gunnar Røed som tidligere hørte til Tønsberg.¹⁸⁷ Mens noen medlemmer fraskrev seg roller var det andre som påtok seg enda flere slik som Gunnar Bertelsen fra Norsk UFO Center Vestlandet. Han tok på seg rollen som fylkesleder i Hordaland, samt leder for rapportsentralen i Nordic UFO Groups, en stilling som innebar å være redaktør for Nordic

¹⁸⁴ Stenødegård. Side 2-5

¹⁸⁵ Kolbjørn Stenødegård, «UFO Forum og Intern avisen legges ned», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 2

¹⁸⁶ Kolbjørn Stenødegård, «Ny avdelingsleder for Nord Norge», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 3

¹⁸⁷ Terje Hansen, «Ny avdelingsleder for Øst», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 3

UFO Newsletter. I tillegg ble han leder for Globalseksjonen.¹⁸⁸ Konrad Aspen ble ny fylkesleder for Sør-Trøndelag, en stor avdeling som dekket store deler av Midt-Norge og som hadde en egen seksjon som drev med instrumentutvikling og som også drev med foto. Leif Havik tok på sin side på seg rollen som leder for Feltseksjonen i Sentralstyret.¹⁸⁹ Samtidig som disse endringen foregikk ble det opprettet en ny avdeling i Møre og Romsdal som på denne tiden var en feltforskningsseksjon. Per Hatlen avdelingslederen og vil ha fokus på det administrative, mens Vilhelm Børs-Lind vil ha det tekniske og operative funksjonene.¹⁹⁰ En annen endring på dette årstallet var at det ble etablert fylkesledere, samt at Midt-Norge fikk egne fylkesledere og dermed ikke lengre være underlagt Sentraladministrasjonen.¹⁹¹ Som følge av de interne diskusjonene om styreform i Norsk UFO Center som har vært nevnt tidligere i oppgaven, la Arne Smevik frem et forslag som kunne skape en mulig endring i infrastruktur for selve ledelses- og beslutningsorganet. Forslaget hans var at det øverst i organisasjonen skulle være en kongress. Det var ment at denne kongressen skulle møtes hvert fjerde år for å ha avstemning over nye lover, regler og endringer i det allerede etablerte. Deltakerne på kongressen skulle i følge Smevik være alle med lederfunksjon i Norsk UFO Center. Av kongressen skulle det bli valgt ut en håndfull personer til en komité som ville ha to hovedoppgaver, å se til at vedtakene til kongressen ble fulgt og å avlaste Sentraladministrasjonen. Komiteen ville da være andre ledd i organisasjonen mens Landsstyret ville bli det tredje leddet med oppgaven om å planlegge, diskutere og ta avgjørelser på ulike saker.¹⁹²

2.7.2 Interne Intriger

I tiden etter at et medlem på landsmøtet som nevnt i del 2.6.3 av oppgaven, uttrykte sterk misnøye om hvordan Norsk UFO Center ble styrt var det generelt mye misnøye i organisasjonen. Medlemmene var ikke fornøyd med hvordan organisasjonslederen hadde oppført seg i henhold til kritikken mot Sentraladministrasjonen. Som konsekvens av denne

¹⁸⁸ Terje Hansen, «Organisasjonsmessig», Internt UFO Forum, 1979, nr. 5 (1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-5-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 6

¹⁸⁹ Hansen. Side 6

¹⁹⁰ Terje Hansen, «Organisasjonsavsnitt for Møre og Romsdal», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 3

¹⁹¹ Kolbjørn Stenødegård, «Fylkeslederfunksjonen opprettes fra med med 1979», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 4

¹⁹² Kolbjørn Stenødegård, «Kongress, komite og landsstyre», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 5

misnøyen oppstod det et frafall av medlemmer, hovedsakelig fra Lillestrøm. Avtalen mellom Norsk UFO Center og SEMIC var et av konfliktområdene. Medlemmer følte at avtalen ble inngått for Sentraladministrasjonens personlige økonomiske vinning.¹⁹³ Elbjørg Fjeldberg skriver i et brev til sentraladministrasjonen "Jeg beklager så meget, men på grunn av sterke interne stridigheter innen Norsk UFO Center i 1978, finner jeg det riktig, dog med tungt hjerte, å sende min utmelding med virkning fra 1/1 – 1979".¹⁹⁴ Etter at Elbjørg Fjeldberg forlot Norsk UFO Center ble hun en del av den nyopprettede UFO-gruppe kalt Riksorganisasjonen UFO-Norge. Gruppen utga sitt egen tidsskrift ved navnet UFO-Norge-Nytt med Knut Aasheim som redaktør.¹⁹⁵

2.7.3 UFO-Kongress

Forslaget Arne Smevik la frem om å opprette en kongress i Norsk UFO Center som ble nevnt i kapittelnummer 2.7.1, fikk gjennomslag. Den 7. og 8. april 1979 ble det avholdt en UFO-kongress i Trondheim. Hensikten med kongressen var at den administrerende ledelsen skulle komme sammen og gå gjennom rutiner, regelverk og organisasjonens oppbygging.¹⁹⁶ Møtet resulterte i en rekke nye bestemmelser. For det første ble det på møtet bestemt at organisasjonsplanen ville forbli relativt lik. Det ble utredet et forslag for hvordan Norsk UFO Center skulle håndtere saker som var kontroversielle eller hvor det var en stor splittelse. Forslaget var at komiteen da kunne utvides med en representant fra hver avdeling, altså fra Nord-, Sør-, Øst-, Vest- og Midt-Norge, og de kunne da ta del i beslutningen.¹⁹⁷ For de andre ble det gjennomslag for å innføre et nytt og komprimert regelverk, noe sentraladministrasjonen hadde utarbeidet i forkant av kongressmøtet. En tredje bestemmelse var at kun lederen av hver seksjon skulle ha tilgang til stillingsinstruks mens personer med andre arbeidsfelt ville bare få en kort beskrivelse av feltet. Det ble også bestemt at det ville bli utarbeidet et nytt planhefte.¹⁹⁸ Planheftet ville inneholde Grunnlovsparagrafene, veiledning

¹⁹³ Kåre Elvik, «Brev til Sentraladministrasjonen», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Stenødegård, «Kongress, komite og landsstyre». Side 6

¹⁹⁴ Elbjørg Fjeldberg, «Vedrørende Fru Elbjørg Fjeldbergs fratredelse», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 11 (31. desember 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>. Side 7

¹⁹⁵ Knut Aasheim, «Norsk UFO Center & UFO Norge går sammen til en ny større organisasjon i 82!», UFO-Norge-Nytt, 1981, nr. 5–6 (1981), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO-Norge%20Nytt/UFO-Norge%20Nytt%20-%201981%20No%205%20and%206.pdf>. Side 3

¹⁹⁶ Terje Hansen, «UFO-kongress», Internt UFO Forum, 1979, nr. 2 (1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1979-2-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 17

¹⁹⁷ Terje Hansen, «NUFOC's Kongress 1979», Internt UFO Forum, 1979, nr. 3 (1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-3-Internt-UFO-Forum.pdf>.

¹⁹⁸ Hansen. Side 2

for feltforskere og telefonlister.¹⁹⁹ Det ble også enighet om å opprette et nødtelefonnummer som personer kunne ringe til om oppstod en UFO-observasjon. Medlemmer var oppfordret til å liste sitt nummer i telefonkatalogen. En annen bestemmelse var at det kun var ledere som ville få identitetskort og utvalgte medlemmer som hadde gjort en fremragende innsats kunne også motta slike kort av fylkeslederne. De resterende medlemmene ville få kort lignende aspirantkortene.²⁰⁰

2.7.4 UFO-Rama og hovedkassen

Tre medlemmer av kongressen i Norsk UFO Center slo seg sammen for å lage A/L UFO-Rama. Dette var en slags markedsføringsgruppe med mål om å gjøre UFO-forskningen og arbeidet til Norsk UFO Center mer kjent og øke engasjementet til UFO-forskning. Gruppens fremgangsmåte var å annonsere UFO-materiell i UFO-relaterte aviser, blader og tidsskrifter og slik gjøre Norsk UFO Center og hva de driver med mer kjent i Norge. Et av de viktigste målene til Norsk UFO Center var å formidle UFO-fenomenet og slik få involvert myndighetene. For å oppnå et slikt mål ville det være viktig å gjøre flest mulig innbyggere oppmerksom på at det finnes fenomener som en ikke kan forklare uten vitenskapelig forskning.²⁰¹ Per Ottesen, Hans Kr. Moe og Odd-Gunnar Røed tok et lån på 20 000kr for å dekke utgiftene til gruppen i startfasen, målet var å betale gjelden og bruke deler av overskuddet til å supplementere hovedkassen til Norsk UFO Center..²⁰² Det var viktig for Norsk UFO Center å hele tiden å finne nye måter å forbedre økonomien til organisasjonen på slik at det kunne dekke utgifter på større forskningsprosjekter i fremtiden samt å sørge for at det organisatoriske foregikk som det skulle uten penger som hinder.²⁰³ Hovedkassen til Norsk UFO Center tok på seg flere oppgaver for å forenkle arbeidsmengden i organisasjonen. Den tok seg blant annet av nye medlemmer. Det innebar at hovedkassen sendte ut informasjon og spørreskjemaet som en fikk for å bli aktive deltakere i Norsk UFO Center for så å deretter registrere informasjonen som kom i retur og videresende det til avdelingene de nye medlemmene tilhører samt til Sentraladministrasjonen.²⁰⁴

¹⁹⁹ Hansen. Side 2

²⁰⁰ Hansen. Side 2

²⁰¹ M Per Ottesen, Hans Kr Moe, og Odd-Gunnar Røed, «Nydannelse innen NUFOC», Internt UFO Forum, 1979, nr. 6 (1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-6-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 6

²⁰² Ottesen, Moe, og Røed. Side 6

²⁰³ Ottesen, Moe, og Røed. Side 6

²⁰⁴ Terje Hansen, «Organisasjonsmessig», Internt UFO Forum, 1980, nr. 1 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1980-1-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 15

2.8 Året 1980

2.8.1 Medlemstall

I 1980 hadde komitéen til Norsk UFO Center gjort endringer i medlemskapet til organisasjonen, endringer som var ment å skaffe medlemmer, styrke økonomien og spre informasjon om UFO-fenomenet. Det komiteen gjorde var å opprette et eget medlemskap for skoleklasser, hvor klassen fikk rabatt på Intern Forum og Rapportnytt. Det ble også opprettet familierabatt.²⁰⁵ En av arbeidsoppgavene til hovedkassen var å registrere nye medlemmer. Etersom flere av medlemmene i Norsk UFO Center var passive og bare abonnerte på bladene sendte hovedkassen ut nye innmeldingsskjemaer til alle medlemmene slik at de fikk registret personopplysninger eller registrert ønske om å bli aktive medlemmer. Hovedkassen sendte samtidig ut et skjema som tok for seg hvilken kunnskap medlemmene satt på. Det var viktig var å kartlegge kunnskapen som befant seg i Norsk UFO Center, både kunnskapen nye medlemmer hadde, men også eldre medlemmer som i løpet av årene de var del av organisasjonen tilegnet seg ny kunnskap som kunne være nyttig til å utføre arbeid med UFO-forskning. Det var tre hovedkategorier på kunnskapsskjemaet: realfag, tekniske fag og språkkunnskaper. Realfag og tekniske var knyttet til feltforskningen og laboratoriet mens språkkunnskapene omhandlet behov for til å oversette artikler til og fra norsk. Norsk UFO Center sin grunnstein var feltforskere og arbeidet de la ned i Norsk UFO Center. De som meldte seg inn i organisasjonen sin kunnskap og utstyret de hadde tilgang til var da viktig. Oversikten en fikk ved å ta i bruk innmeldingsskjema ville lette arbeidet i den forstand at feltforskerne visste til hvem og hvor de kunne henvende seg for å få hjelp til arbeidet de drev på med. Videre kunne informasjonen gi mulighet til å sette sammen nye grupper personer med spesifikke kunnskaper til å utvikle teknologi, forskningsmetoder og lignende. Medlemmene som ønsket en mer passiv rolle i Norsk UFO Center kunne i stedet sende inn lapp med grunnleggende informasjon om vedkommende som navn, alder, yrke osv.²⁰⁶ Innmeldingsskjemaet ga medlemmer mulighet fra å gå fra å være passiv til aktiv i organisasjonen. Prosessen med å skaffe flere medlemmer og også aktive medlemmer var viktig for Norsk UFO Center. Årsaken var at medlemstallet på denne tiden lå på rundt 200, noe som i følge Norsk UFO Center var for lite ettersom organisasjonen var bygget opp på slik måte et høyere medlemstall var nødvendig. Behovet for høyere medlemstall bunnet i at arbeidsoppgavene var store og tidskrevende, noe som var en stor belastning for avdelingene.

²⁰⁵ Terje Hansen, «Rabatter på medlemskontingent og rapportnytt», Internt UFO Forum, 1980, nr. 2 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1980-2-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 14

²⁰⁶ Hans Aass, «Hvorfor spørreskjema?», Internt UFO Forum, 1980, nr. 2 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1980-2-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 15-16

Fokuset på høsten 1980 var dermed å skaffe flere medlemmer, og det ville i følge komiteen i Norsk UFO Center være den viktigste oppgaven fremover..²⁰⁷

2.8.2 Administrativt

Til tross for at medlemstallet var lavt ble det i starten av 1980 opprettet to nye feltseksjoner, en i Bergen og en i Midt-Norge i Steinskjær. I tillegg var instrumentutviklingsgruppen opprettet i Trondheim under ledelse av Odd Havik. Andre land hadde i en tid operert med alarmtelefon, en slik ble opprettet i Midt-Norge på denne tiden. Alarmtelefon er et nummer UFO-rapportører kan bruke til å raskest mulig melde fra om UFO-hendelser som det er tidskritisk å undersøke.²⁰⁸ I 1980 kom det i tillegg en ny ordning innen medlemskontingent og en endring i Rapportnytt. Det har vært en lang prosess med å opprette en avdeling i Oslo, som nå var kommet på plass. Hans Kr. Moe var fylkesleder. Det ville i Oslo være 4 seksjoner, en PR og informasjonsseksjon, en instrumentutviklingsseksjon, en forskningsseksjon og en feltforskningsseksjon. I Arendal og Kristiansund ble det opprettet to nye feltseksjoner.²⁰⁹ Det kan se ut til at Norsk UFO Center hadde et så stort fokus på det administrative, på å vokse geografisk og ikke minst å inngå samarbeid med internasjonale UFO-grupper at arbeidet med UFO-problemet ble nedprioritert. Det var lite hjelp i nye medlemmer dersom de ble satt til å fylle roller i nye seksjoner rundt om i landet i stedet for å hjelpe til i avdelinger som nærmest druknet i UFO-materiale. Dermed, til tross for at organisasjonen oppnådde å få nye medlemmer, kom de ikke nærmere å løse UFO-problemet. Det kan tenkes at det ville vært fordelaktig for Norsk UFO Center å ta et skritt tilbake og fokusere på å jobbe med det allerede eksisterende UFO-materiellet og omorganisere slik som at for eksempel alle avdelingene på Vestlandet fikk oppgave med å jobbe med rapportmateriellet for å komme à jour med alt arbeidet som hadde hopet seg opp. I stedet ble det mot på slutten av 1980 opprettet tre nye feltseksjoner: en i Nord, en i Sogn og Fjordane og en i Fredvang. Dette viser tydelig at det å være landsdekkende var et stort mål for Norsk UFO Center, til tross for problemene med arbeidsmengde det medførte. For å hjelpe medlemmene i Norsk UFO Center til å utføre feltforskning ble det i 1980 laget stillbildefilm av feltseksjon D, altså seksjonen til Leif Havik i Trondheim. Denne stillbildefilmen var laget for bruk av opplæring av feltforskere. Filmen har varighet på cirka 20 minutter og har 35 lysbilder som viste hvordan en feltforsker skulle gå

²⁰⁷ Terje Hansen, «Utdrag fra møtereferatet etter komitèmøte 20/06-80», Internt UFO Forum, 1980, nr. 3 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-3-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 13-14

²⁰⁸ Hansen, «Organisasjonsmessig», 1980. Side 15

²⁰⁹ Terje Hansen, «NUFOC Oslo», Internt UFO Forum, 1980, nr. 3 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-3-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 14

frem når han ankom stedet han skulle etterforske. Med filmen fulgte det også en kassett med kommentarer. Prisen på dette film-"kurset" var 186.50kr og det ble anbefalt at feltseksjonslederen handlet inn filmen til sin avdeling.²¹⁰ I tillegg til behov for nye medlemmer var det også et behov for økonomiske midler. Norsk UFO Center var alltid på jakt etter økonomisk støtte som gjennom medlemskap, avtaler med SEMIC eller gjennom støttefond. I 1980 som i tidligere tid kom det i Internt UFO Forum spørsmål om medlemmer ønsket å donere en sum til hovedkassen. Det kostet å drive forskning og med ekstra inntekt kunne Norsk UFO Center investere i flere tidsskrifter og nytt utstyr. Samtidig ville det lette påkjenningen til de få medlemmene som brukte større summer av egne penger på organisasjonens arbeid.²¹¹

2.8.3 Polarnytt

I 1980 opprettet Norsk UFO Center sin avdeling i Nord-Norge en egen internavis. Den fikk navnet Polarnytt og dekket alle de nordlige fylkene. Det ble understreket at det ikke var et forum ment for å konkurrere med Rapportnytt eller Internt UFO Forum. Det var i stedet ment som et hjelpemiddel slik at den nordlige avdelingen lettere kunne dele informasjon med medlemmene i Nord-Norge ettersom de geografiske avstandene var store.²¹²

2.9 1981

Hans-Kurt Karlsen åpnet Internt UFO Forum i 1981 med en artikkel hvor han tok et oppgjør med Norsk UFO Center. Problemet han pekte på var at Norsk UFO Center ikke gjorde en tilstrekkelig jobb når det gjaldt å sile ut innlegg som skadet organisasjonens rykte, og at de da ikke ville bli sett på som en seriøs organisasjon. Det som av Karlsen ble ansett som skadelig var artikler som fremmet tanker og teorier slik som at jorden har vært besøkt av såkalte flyvende tallerkener. Karlsen mente at de som var mest kritiske til UFO-fenomenet ikke ønsket å bli en del av Norsk UFO Center ettersom organisasjonen ofte fremmet teorier som at jorden hadde vært besøkt av flyvende tallerkener. Måten Norsk UFO Center formidlet UFO-fenomenet på ble ofte brukt i mot organisasjonen av pressen. Grunnen til at pressen brukte Norsk UFO Centers egne artikler mot dem var fordi de hadde gått bort fra de vitenskapelige

²¹⁰ Terje Hansen, «Stillbildefilm for opplæring av feltforskere!», Internt UFO Forum, 1980, nr. 6 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-6-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 16

²¹¹ Terje Hansen, «Støttefond», Internt UFO Forum, 1980, nr. 5 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-5-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 2

²¹² J.H Sedeniussen, «Polarnytt», NUFOC's POLARNYTT, 1980, nr. 1 (1980), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Polarnytt/Polarnytt%20-%201980%20No%201.pdf>. Side 2

prinsippene gruppen var ment å følge. Selv om det ble en mer spennende lesning å inkludere utenomjordiske og romskip ville det i følge Karlsen være mer skadelig for gruppen.²¹³

Artikkelen til Karlsen førte til at flere sendte inn leserinnlegg. Blant innleggene var det et medlem som var enig med Karlsen og videre mente at Internt UFO Forum måtte slutte å fortelle om humanoider fordi det ikke er noe bevis og at hensikten er å tjene penger i Amerika. En annen fremmet i motsetning et ønske om at Norsk UFO Center skulle bli mer lik Riksorganisasjonen UFO-Norge som var mer åpen for teorier som fravirket vitenskapen.²¹⁴ På denne tiden mottok Internt UFO Forum en mengde leserinnlegg hvor det ble fortalt om personlige meninger på både godt og vondt. Den interne avisen hadde siden start ønsket en slik ordning og det ble dermed opprettet en spalte kalt leserens mening. Også denne gang var Karlsen først ute. Han fortsatte å kritisere Internt UFO Forum og uttrykte videre bekymring for at useriøse artikler ødelagte ryktet til Norsk UFO Center. Han hevder at de fremlegger tema med en tilnærmet religiøs overbevisning og fremmer artikler som har utsagn og konklusjoner som ikke er bygget på forskning og bevis. Karlsen ønsket alt av overtroiske artikler og kvasivitenskap fjernet og i stedet kun fokus på ekte vitenskap.²¹⁵ Et annet medlem, Bjarno Finderup slo hardt tilbake og listet opp en lang liste med bøker og forskere for å motbevise Karlsens uttalelse. Han mente på sin side at selv om ikke Karlsen kunne akseptere tanken på at jorden hadde blitt besøkt av utenomjordiske så kunne ikke hundrevis av religioner som refererte til slike hendelser ta feil. Finderup avsluttet med å skrive: "skal man forkaste alle disse skrifter, og kalle det oppdiktete skrøner, så er vi etter min mening, meget lite seriøse."²¹⁶ En kan her se en tydelig splittelse innad i Norsk UFO Center. På den ene siden har en menneskene som er ute etter å se på UFO-fenomenet med en ren vitenskapelig tilnærming hvor det kun er et en kan bevise og ikke bevise som er fokus. På den andre siden har en menneskene med en mer religiøs tilnærming til fenomenet som tror på ulike teorier uten at de kan bevises eller motbevises.

Det ble holdt et landsmøte for Norsk UFO Center kombinert med et UFO-treff for interesserte Torsdag 16. og Fredag 17 juli i Arendal. På møtet ble det vist flere stillfilmer, både

²¹³ Hans-Kurt Karlsen, «NUFOC en forening for tallerken-troende?», Internt UFO Forum, 1981, nr. 1 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-1-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 2

²¹⁴ Jan Sedeniussen, «Vedrørende innlegg - en forening for tallerken-troende?», Internt UFO Forum, 1981, nr. 2 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-2-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 12

²¹⁵ Hans-Kurt Karlsen, «Ikke mer astroarkeologi», Internt UFO Forum, 1981, nr. 3 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-3-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 9

²¹⁶ Bjarno Finderup, «Svar til ikke mer astroarkeologi», Internt UFO Forum, 1981, nr. 4 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 5

egenproduserte og innkjøpte. En av de store hendelsene på møtet var foredraget av den engelske forfatteren Hilary Evans kalt *UFO in the sky or in the mind*. Evans tok for seg UFO-problematikken på en nøytral måte hvor han snakket om parapsykologi, psykose, fysiske hendelser med mer.²¹⁷ Evans har skrevet flere bøker som omhandler ufologi. Fokuset til Evans var ikke å prøve å vitenskapelig forklare UFO-fenomenet, han hadde i stedet fokus på vitner og personer som opplevde overnaturlige hendelser. Det var viktigere for Evans å se på menneskene som hadde opplevelsen en å krangle over fysiske bevis.²¹⁸ Selv om foredraget i hovedsak var sentrert rundt vitnepsykologi og ikke naturvitenskap så ble foredraget godt mottatt av de de som møtte opp på foredraget. På fredagen var det foredrag om UFO-observasjon på hytte-taket i Homborsund hvor Johan Hjelvik fra forskningsseksjonen i Trondheim holdt et foredrag om undersøkelsen Norsk UFO Center utførte i den forbindelse. Det var også et ledermøte på fredagskvelden, her var det mest tanker og ideer som ble luftet frem til neste komitemøtet som skulle være senere det året.

2.9.1 Norsk UFO Center på vei mot oppløsning.

20. januar 1981 holdt komiteen i Norsk UFO Center et møte hvor de valgte og suspendere Kolbjørn Stenødegård fra hans stilling som administrerende leder og legge ned Sentraladministrasjonen. Sentraladministrasjonen ble lagt ned fordi komiteen i Norsk UFO Center mente at de selv kunne påta seg disse oppgavene og slik flytte makten fra Sentraladministrasjonen til komiteen.²¹⁹ Etter at komiteen valgte å suspendere Stenødegård ønsket han seg fritatt fra sine verv innen Sentraladministrasjonen og Norsk UFO Center avdeling Midt-Norge.²²⁰ Da Stenødegård valgte å forlate Norsk UFO Center opprettet han gruppen Norsk Institutt for Vitenskapelig Forskning og Opplysning (NIVFO). Stenødegård sendte flere av medlemmene til Norsk UFO Center brosjyrer som fortalte om NIVFO. Innholdet i brosjyren fremstilte Norsk UFO Center som en organisasjon som hadde endret seg fra å være rent vitenskapelig til å i større grad fokusere på artikler som var konspiratoriske og hadde en religiøs karakter. Hans Kr. Moe hevdet på bakgrunn av dette at NIVFO ga uttrykk for å være den eneste organisasjonen i Norge som faktisk drev med seriøs forskning på UFO-problemet.²²¹ Ikke alle medlemmene i Norsk UFO Center mottok brosjyren og en kan trolig

²¹⁷ Odd-Gunnar Røed, «Vel overstått UFO-treff/landsmøte i Arendal», Internt UFO Forum, 1981, nr. 4 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 21

²¹⁸ Wendy M. Grossman, «Hilary Evans Obituary», *The Guardian*, 16. august 2011, paragr. Books, <https://www.theguardian.com/books/2011/aug/16/hilary-evans-obituary>.

²¹⁹ Hans Kr Moe, «Melding fra komitèen», Internt UFO Forum, 1981, nr. 2 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-2-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 2

²²⁰ Moe, «Melding fra komitèen» Side 2

²²¹ Moe, «NUFOC en papirtiger?» Side 3

da konkludere med at Stenødegård kun ønsket å rekruttere de mest vitenskapelig fokuserte medlemmene i organisasjonen.

I utgave 81-2 av Internt UFO Forum ga Hans Kr. Moe gjennom sin artikkel kalt *NUFOC en papirtiger*, en kort gjennomgang av historien til Norsk UFO Center. Han skrev også om hvordan Norsk UFO Center fremstilte seg selv via de ulike UFO-forumene og satt det opp mot de faktiske forholdene. Moe påpekte at Stenødegård fremstilte situasjonen som om at alle de interne rutinene fungerte utmerket og at det ble gjort stor fremgang, likevel kunne ikke Norsk UFO Center vise til disse påståtte gode resultatene og forsvarte dette ved at det var pågående forskning og dermed ikke enda var publisert. Moe hevdet blant annet at forskningsprosjektet i Djupsjøen og Namsfjorden kun var PR-stunt. Videre legger han frem flere punkter som beskrev en annen virkelighet en den som var fremstilt. For det første viste de ulike UFO-bladene til Norsk UFO Center til UFO-materiell som kun er en norsk utgave av andre internasjonale UFO-magasiner. For det andre ble det gitt et inntrykk av at organisasjonen var større enn i realiteten i følge tidsskriften Polarnytt hadde Norsk UFO Center i 1980 cirka 600 medlemmer som er aktive eller har en form for tilknytning.²²² Moe mente at medlemstallet hadde variert mellom kun 150-220 personer gjennom levetiden til Norsk UFO Center. For det tredje hadde ikke innsamlingen av nasjonale og internasjonale UFO-rapporter fungert i noe stor grad, heller innsamling ikke presseklipp. Og til sist den gode kontakten Norsk UFO Center hadde med det internasjonale UFO-miljøet, vitenskapsmenn og andre noe medlemmene ikke så noe særlig til tross for at Stenødegård påstod at kontakten var opprettet og fungerte.²²³ Medlemmene i Norsk UFO Center startet å få mistanke at Norsk UFO Center var blitt en papirmølle og at arbeidsmengden ble for stor. Dermed sa enekte medlemmer i fra seg verv. Selv om det kom endringer innad i organisasjonens struktur så var sentraladministrasjonen lite villig til å endre hva de mente var utmerkede rutiner som fungerte så godt.²²⁴

November i 1980 var det møte på Vinstra med kongressen og sentraladministrasjonen. Det var planlagt å diskutere hvordan Norsk UFO Center kunne forbedre seg og gjøre arbeidet lettere og få en bedre fremgangsflyt. Det kom et forslag på opprette et Argus-abonnement for presseklipp. Argus var et norsk utklippbyrå som samlet presseklipp. Hans Kr. Moe beskrev

²²² Jan Sedeniussen, «Info», NUFOC's POLARNYTT, 1980, nr. 2 (1980), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Polarnytt/Polarnytt%20-%201980%20No%202.pdf>. Side 3

²²³ Moe, «NUFOC en papirtiger?» Side 3 og 4

²²⁴ Moe. Side 4

oppførselen til Stenødegård på dette tidspunktet slik: "Administrerende leder slo seg midlertidig helt rabiatt og forlot møtet etter ca. én time og viste seg ikke mer."²²⁵ Videre viser Moe til oppførselen til Stenødegård fra starten av. Moe hevdet at Stenødegård hadde et feilaktig syn på Norsk UFO Center, og at dette synet tydelig kom frem i måten Stenødegård fremstilte Norsk UFO Center på i pressen da han la det frem som en organisasjon som hadde stor kunnskap og kapasitet til å jobbe med UFO-fenomenet. Moe mente også at Stenødegård diskuterte med medlemmer i pressen med hensikt å vinne frem med sitt synspunkt.²²⁶ Det har siden starten vært en ønske blant medlemmene om at Norsk UFO Center skulle bli mer demokratisk. Sentraladministrasjonen skrøt av Norsk UFO Center og løftet frem organisasjonen som feilfri. Dette førte til frustrasjon blant medlemmene og som konsekvens brøt mange med organisasjonen. Medlemmene som brøyt ut med Norsk UFO Center i 1978 opprettet Riksorganisasjonen UFU-Norge. Grunnen at medlemmene brøyd med Norsk UFO Center var for de var misfornøyd med hvordan Norsk UFO Center ble styrt og hadde personlige problemer med Stenødegård. Dette skal være på måten han oppførte seg på interne møter. Etter ubrydde på Vinstra så forstod komiteen og ledelsen av Norsk UFO Center at det stod mellom Stenødegård eller Norsk UFO Center. Stenødegård fikk to alternativer som han kunne velge mellom, gå av frivillig eller være suspendert frem til en kongress i Mai som bestemme resultatet for han. Resultatet ble Kolbjørn forlot Norsk UFO Center og tok med seg et fåtall medlemmer og opprettet NIVFO.²²⁷

UFO-forumene til Norsk UFO Center informerte om de interne stridighetene i organisasjonen, men forumene utga ikke særlig med detaljer om hva disse stridigheten gikk ut på. En har sett at Stenødegård har vært involvert i disse intrigene ettersom han har vært bestemt og ønsket at Norsk UFO Center skulle være følge reglene som var satt, uten at det skulle være noe form for diskusjon. Ved å ta for seg de ulike UFO-tidsskriftene til Norsk UFO Center kan en se at det dukker opp forskjellige meninger på hvordan en skal tolke UFO-fenomenet, som kan ha ført til interne stridigheter. Uenighetene kommer tydelig frem når en ser på de interne diskusjonene som oppstod når det ble publisert artikler som omhandlet Men in Black og Astroarkeologi. For å få en dypere forståelse av de ulike holdningene en finner i UFO-kulturen i Norge kan en se på tidsskriften til Riksorganisasjonen UFO-Norge og sammenligne den med NIVFO Bulletin. Knut Aasheim var en som ikke ønsket å være en del av Norsk UFO

²²⁵ Moe. Side 4

²²⁶ Moe. Side 4

²²⁷ Moe. Side 4 og 5

Center ettersom han ikke kunne godta retningslinjene til organisasjonen som i følge han var for låst til vitenskap. Aasheim var redaktøren for Norsk UFO-Tidsskrift hvor han skriver i introduksjonen til første avisen i 1979 "Jeg vil si realitet at vi – jordboere har besøk, - ja endog blir overvåket av representanter for utenomjordiske sivilisasjoner! Med andre ord: vi er ikke alene"²²⁸

Riksorganisasjonen UFO-Norge hadde et ønske om å formidle informasjon om UFO-fenomenet, men de hadde ikke de samme rigide vitenskapelige retningslinjene som Norsk UFO Center hadde. Noe som skilte UFO-Norge fra Norsk UFO Center var målet om "å kunne ta opp for drøftelse, studium og informasjon, UFO-sakens videre aspekter, hvor spørsmål av parapsykologiske, filosofisk og åndsvitenskaplig art står sentralt"²²⁹. Redaktøren av forumet ønsket at leseren skulle være delaktig i å sende inn innlegg for diskusjon. NIVFO mente at det var to typer UFO-grupper i Norge. I følge NIVFO hadde de andre UFO-grupper i Norge arbeidet med UFO-fenomenet kun som en form for hobby, noen jobbet på en mer vitenskapelig akseptert måte, mens andre hadde en mer fri tilnærming til UFO-fenomenet. Derfor ble denne nye UFO-gruppen NIVFO opprettet i 1981 som skulle ha fokus på forskning, vitenskap og være et sted yrkesforskere kunne samles. NIVFO skulle være en gruppe for de seriøse UFO-forskerne og interesserte, derfor laget NIVFO tre punkter de mente var viktige ved UFO-problemet:

1. "Det finnes en lang rekke eksempler på UFO-fenomener fra hele verden, hor man har å gjøre med tilsynelatende meget godt dokumenterte hendelser, som selv etter grundige undersøkelser utført av fagfolk ikke har latt seg forklare. Disse sakene har ekstremt stor merkverdighetsgrad, og virker vitenskapelig troverdige."²³⁰
2. En generell neglisjering av dette materialet fra vitenskapelige institusjoners side har trolig vært en medvirkende årsak til at mange forsøker til at mange søker forklaringer utenfor den rasjonelle tenkingen. Kvasifilosofi og nye "religioner" sprer seg som ild i tørt gress, faktisk i alle samfunnslag. Kløften mellom publikum og vitenskap vokser, blir det fremholdt fra seriøse hold."²³¹

²²⁸ Aasheim, «Begynnelsen på noe nytt!» Side 1

²²⁹ Knut Aasheim, «Riksorganisasjonen UFO-Norge», UFO-Norge-Nytt, 1981, nr. 5–6 (1981), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO-Norge%20Nytt/UFO-Norge%20Nytt%20-%201981%20No%205%20and%206.pdf>. Side 2

²³⁰ Bertelsen og Stenødegård, «Redaksjonelt». Side 1

²³¹ Bertelsen og Stenødegård. Side 1

3. Etter en rettslig prosess i USA er det fremtvungen hemmeligstemplede CIA-dokumenter av oppsiktsvekkende karakterer.²³²

Med opprettelsen av NIVFO og Riksorganisasjonen UFO-Norge kan en se den klare splittelsen som fantes i Norsk UFO Center. Selv om de fleste i Norsk UFO Center hadde som mål å besvare på UFO-spørsmålet så var ikke alle enige om hvordan en skulle tolke fenomenet eller hvordan gruppen skulle bli administrert. I starten når organisasjonen var ny og det var et fåtall medlemmer var det nok lettere for Stenødegård å styre organisasjonen i den vitenskapelige retningen han ønsket. Når Norsk UFO Center vokste å ble landsdekkende å fikk inn flere medlemmer, gjerne med sterke egne meninger så blir det vanskeligere å holde styr på gruppen. Når det er flere medlemmer er det også flere tanker og ideer om hvordan UFO-fenomenet burde bli tolket. En kan se at disse uenighetene dukket opp på landsmøtet i 1976 mellom Stenødegård som mente at en måte holde seg til rene vitenskapelige prinsipper, mens Kalvik mente at Norsk UFO Center ikke skulle forkaste ideer bare for de hadde en mer overnaturlig teori rundt seg.²³³ Begge de nye gruppene viderefører det Norsk UFO Center startet, undersøkelse av UFO-fenomenet, jobbe med UFO-relatert kilder og formidle informasjon til offentligheten. NIVFO velger å låse seg til vitenskapelige objektive metoder for å avmystifisere UFO-hendelser og gi en fremstilling basert på hva en kan bevise.²³⁴ Riksorganisasjonen Norge ønsket også å fremstille UFO-fenomenet så vitenskapelig som de hadde mulighet til, men de valgte å ikke forkaste UFO-teorier som kan ha nærmere religiøs oppfatning.

I Intern UFO forum 1981-2 kom det et lite innlegg som takket Kolbjørn Stenødegård for innsatsen for Norsk UFO Center gjennom 8 år samt en utredelse av hva som hadde foregått bak kulissene. Siden Stenødegård ikke lengre var en del av Norsk UFO Center, hadde han heller ikke tilgang til Internt UFO Forum. Likevel hadde han fått tilsendt denne spalten via noen andre. Stenødegård valgte å besvare dette innlegget med et eget innlegg da han ønsket å forsvare seg og oppklare det han mener er feil ettersom artikkelen til Moe var ensidig. Stenødegård gir her uttrykk for at artikkelen og saken generelt kom som et bakholdsangrep. Stenødegård påpeker at flere personer ønsket at han skulle fortsette i Norsk UFO Center med andre funksjoner, men grunnet hvordan ledelsen hadde håndtert situasjonen ønsket han ikke lengre å være en del av Norsk UFO Center. Han avslutter innlegget med å ønske Norsk UFO

²³² Bertelsen og Stenødegård. Side 1

²³³ Stenødegård, «NUFOC's Landsmøte 1976».Side 2

²³⁴ Bertelsen og Stenødegård. Side 1

Center og deres medlemmer lykke til videre.²³⁵ Hans Kr. Moe kommenterte innlegget til Kolbjørn og sa seg enige med deler av innlegget som ble sendt inn, men påpekte også deler av handlingsmønsteret var styrt av praktiske gjennomføringer og etter et av medlemmenes ønske.
236

I Intern UFO Forum nummer 1981-5 hadde Johan Hjelvik et innlegg, dette innlegget gikk ut på at Norsk UFO Center og Riksorganisasjonen UFO-Norge burde slå seg sammen til en og samme organisasjon. Han begrunner dette forslaget med å påpeke at Norsk UFO Center mistet medlemmer. Han viser også til at Riksorganisasjonen UFO-Norge oppstod etter misnøye med Stenødegård, men ettersom Stenødegård hadde forlatt Norsk UFO Center så var det heller ikke noe grunn til at en sammenslåing ikke kunne finne sted. Hjelvik mente også at å bruke UFO-Norge sin ideologi som et motargument ikke hadde noe særlig tyngde. En sammenslåing ville i følge han ha flere fordeler enn ulemper, det vil bli en dobling i antall medlemmer og han mente Norge var et for lite land til å ha 3 ulike organisasjoner som jobbet med samme UFO-fenomen. Ressursene ville også bli bedre, og ved flere medlemmer ville kostnadene med forum og utstyr gå ned. Ved å ha én stor UFO-organisasjon kunne de i følge Hjelvik gi det norske UFO-miljøet et bedre rykte for å være seriøse ettersom UFO-fronten er samlet.²³⁷ Denne avtalen om en sammenslåing gikk igjennom i løpet av 1981 og Norsk UFO Center sammen med Riksorganisasjonen UFO Norge ble til UFO Norge og det ble opprettet et nytt forum som fikk navnet UFO. UFO Norge ble da den største UFO-organisasjonen i Norge noen gang. Ikke bare de menneskelige ressursene økt betraktelig, men de økonomiske fordelene med en organisasjon hadde også økt.²³⁸ I starten ville alle som hadde en lederrolle eller en administrativ rolle fortsette i denne, mens Norsk UFO Center sine medlemmer vil i første omgang kalt abonnenter og de som ønsker et aktivt verv kunne henvende seg til nye UFO-Norge. Bladet UFO ville også bli større, fra et A-5 format til A-4 format.²³⁹

UFO-Norge ble offisielt startet fra 1. januar 1982 Det var seks medlemmer som stod for den daglige ledelsen av den nye organisasjonen, fra Norsk UFO Center ville Hans Kr. Moe, Per

²³⁵ Kolbjørn Stenødegård, «Papirtiger med skarpe klør», Internt UFO Forum, 1981, nr. 4 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 23-24

²³⁶ Hans Kr Moe, «Kommentarer til Papirtiger med skarpe klør», Internt UFO Forum, 1981, nr. 4 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 25

²³⁷ Johan Hjelvik, «Sprøtt?», Internt UFO Forum, 1981, nr. 5 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-5-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 6

²³⁸ Finn W. Kalvik, «Redaksjonelt», Internt UFO Forum, 1981, nr. 6 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-6-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 2

²³⁹ Odd-Gunnar Røed, «Organisasjonsnytt», Internt UFO Forum, 1981, nr. 6 (1981), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-6-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 6

Ottesen og Odd-Gunnar Røed være del av ledelsen og fra Riksorganisasjonen UFO Norge ville Kåre Elvik, Eldbjørg Fjeldberg og Knut Aasheim være del av ledelsen.²⁴⁰ UFO Norge delte Norge inn i 5 avdelinger med hver sin avdelingsleder. Elbjørg Fjeldberg hadde ansvaret for rapportavdelingen og ville motta alle rapportene fra Norge. Den nye tidsskriften UFO ville starte det nye året med mellom 700 og 800 abonnenter.²⁴¹

2.9.2 2000-tallet.

UFO Norge slo seg sammen med NETI i 2016 og byttet navn til Norsk Ufosenter.

Norsk Ufosenter beskriver seg som Norges største seriøse UFO-organisasjon. De har et rapportskjema på sin nettside for mennesker som har opplevd UFO-observasjon. I dag driver med formidling av UFO-fenomenet via flere kanaler, de har en Facebook side med 1700 medlemmer, en Youtube kanal og driver å utgir UFO-forumet UFO 4 ganger i året.

Det jeg vil si er en av Norsk UFO Centers viktigste oppgaver er å være et samlingspunkt for mennesker som har en interesse for UFO-fenomenet hvor de kan diskutere eller fortelle om sine tanker og personlige erfaringer om UFO uten at de blir møtt med dømmende kommentarer.

Kapittel 3 UFO forumene og innholdet.

I dette kapittelet skal jeg se nærmere på innholdet i UFO-forumene til Norsk UFO Center. Målet med kapittelet er å skape et bilde av hvordan Norsk UFO Center prøver å fremstille seg for offentligheten og leseren av forumet. Det var UFO-begrepet Norsk UFO Center måtte forholde seg til gjennom tiden gruppen eksisterte og siden UFO-begrepet hadde en stigma rundt seg som samfunnet sammen med pressen delte en lik oppfatning av, var det viktig for Norsk UFO Center å fremstå så vitenskapelig som mulig. Det var viktig for Norsk UFO Center å skape et bilde av seg selv som en gruppe mennesker som jobbet vitenskapelig og objektivt med UFO-fenomenet. I dette kapittelet skal jeg se på generelt om UFO-tidsskrift før jeg går over på leserinnlegg, UFO Forum, rapportnytt og tilslutt om litteratur som finnes i tidsskriftene.

²⁴⁰ Aasheim, «Norsk UFO Center & UFO Norge går sammen til en ny større organisasjon i 82!» Side 3

²⁴¹ Knut Aasheim, «I tillegg kan det på det nåværende tidspunkt opplyses.», UFO-Norge-Nytt, 1981, nr. 5–6 (1981), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO-Norge%20Nytt/UFO-Norge%20Nytt%20-%201981%20No%205%20and%206.pdf>. Side 3

3.1 Generelt om Tidsskriftene

Norsk UFO Center forstod at alle medlemmene hadde en egen oppfatning av fenomenet og egne teorier om ulike hendelser, derfor var det viktig å ha en grunnlov og formålsparagrafer som alle medlemmene skulle forholde seg til slik at personlige meninger og holdninger ikke påvirket organisasjonens fremstilling av fenomenet. Videre var det viktig at dersom en skulle uttale seg i pressen under Norsk UFO Center sitt navn måtte medlemmene holde seg objektive og kun fortelle fakta ettersom Norsk UFO Center ikke ønsket at medlemmer skulle skade omdømme til organisasjonen med konspiratoriske eller subjektive uttalelser. Selv om de fleste av innbyggerne i Norge ikke var særlig opphengt i å forklare UFO-fenomenet på 1970-tallet så var UFO enda et av kulturfenomener som fantes i det norske samfunn gjennom tegneserier, aviser, bøker med mer. Dette gjorde at de fleste innbyggerne i Norge hadde en form for mening, tanker og følelser rundt UFO-Fenomenet. Knut Kjeldstadli skriver at "kultur formidles gjennom kommunikasjon."²⁴² Og gjennom denne kommunikasjonen åpnes det for tolkning og videre forandring av kulturen. Derfor var UFO-forumene viktige for Norsk UFO Center. UFO-forumene sammen med innlegg i aviser var noen av de viktigste formidlingsplattformene for å prøve å skape en holdningsendring rundt UFO-er. Norsk UFO Center ønsket at flere mennesker og spesielt statlige organer skulle ta del i UFO forskningen, i det minste ta UFO-fenomenet seriøst. Den første utgaven av UFO-Forum av Norsk UFO Center ble utgitt i 1973 og i 1974 kom deres andre forum ut med navn Rapportnytt. Ettersom organisasjonen vokste så økte også behovet for å dele informasjon innad i organisasjonen, derfor ble den interne avisen lansert i 1977. Avdelingen i Nord-Norge følte seg geografisk avskilt og ettersom de nordlige seksjonene hadde et behov for å dele informasjon med hverandre ble Polar nytt publisert i 1980.

I UFO Forum var oppsettet relativt likt gjennom levetiden. Forumet bestod av redaksjonelt som var en spalteplass brukt til å intern informasjon om Norsk UFO Center og informasjon om endringer i UFO-forumet som for eksempel prisøkning og spesielle hendelser. I tillegg til det redaksjonelle ble det skrevet om utviklingen til Norsk UFO Center. Da var det ofte andre spalter etter redaksjonelt som fortalte om ny åpninger av seksjoner og avdelinger og disse spaltene gikk ofte i detalj om hvem som skulle lede seksjonen og hvilke arbeidsoppgaver seksjonen fikk. Det som hadde størst plass i forumet var informasjon om UFO-fenomenet. Observasjoner og forskning av UFO-er var det mest sentrale i forumene, hvor det var

²⁴² Kjeldstadli, *Fortiden er ikke hva den en gang var*. Side 86

observasjoner fra både Norge og internasjonalt. Når det gjaldt større hendelser ble de også kommentert av Norsk UFO Center etter redegjørelsen av observasjonen. Norsk UFO Center brukte UFO-forumene til å fremmestille UFO-fenomenet som et reelt problem. Det var ikke særlig interesse i det akademiske miljøet i Norge på å besvare UFO-problematikken noe som var årsaken til at det meste av vitenskapelige artikler og UFO-rapporter var hentet fra internasjonale kilder. Slike UFO-forum spilte en viktig rolle for mennesker som hadde en interesse for fenomenet, det viste menneskene at de ikke var alene og det fantes grupper i Norge samt i verden som drev aktivt med forskning på UFO-fenomenet.

UFO-forumene er Norsk UFO Centers måte å kommunisere med innbyggeren i Norge og dele deres syn på UFO-problemet. Da Norsk UFO Center var kalt Trondheim UFO-forening forsøkte de å utgi en UFO-tidsskrift sammen med UFO-informasjon Norge. Det ble aldri gitt ut mer enn 4 hefter av tidsskriften, hvor den siste kom noen år for sent. Til tross for at det ikke kom mange utgaver ga det trolig god erfaring med å utgi en tidsskrift. Da Norsk UFO Center publiserte sitt første forum ved navn UFO Forum var det viktig for dem å bruke en del spalteplass i de to første heftene på å gi en skikkelig introduksjon om hva Norsk UFO Center var, hva trodde tror på og hvordan de jobbet. Under utredningen av utviklingen av Norsk UFO Center i kapittel 2 har jeg gått gjennom hvordan arbeidsrutinene var, hvordan organisasjonen var bygget opp og spesielt hva grunnverdiene foreningen var. Å bruke en del plass i forumene til fortelle om organisasjonens utvikling kunne være med på å bygge opp omdømmet til Norsk UFO Center ved å vise at de var en seriøs organisasjon og at den vitenskapelige tilnærmingen de hadde til UFO-fenomenet ble gjenspeilet i at flere medlemmer ønsket bli en del av gruppen. På grunn av at UFO-fenomenet sin overnaturlige karakter kan det være lett å sammenligne UFO-fenomenet med kvasivitenskap eller pseudovitenskap. Denne assosiasjonen mellom UFO-er og overtro la et press på Norsk UFO Center om å overbevise mennesker om at fenomenet i bestod av mer enn tro og følelser. Problematikken med oppfatningen om at fenomenet har en overnaturlig karakter er også noe en kan se igjen i Brian Regal sin bok. I *Searching for Sasquatch* møter både de med en akademisk utdanning og de som er amatører motstand ettersom Sasquatch fort blir assosiert med overtro eller folkloristikk.²⁴³

²⁴³ Regal, *Searching for Sasquatch*. Side 5

3.2 UFO-forumene

UFO Forum var det første forumet Norsk UFO Center publiserte. Gjennom tiden forumet eksisterte var det noen store endringer i UFO Forum sin utforming med tanke på innhold. Den første store endringen fant sted i 1974 da en stor andel av de norske rapportene ble flyttet til i det ny opprettede Rapportnytt og i 1977 da Intern UFO Avis ble laget. Da en intern tidsskrift ble opprettet ble det mulighet for å holde interne saker skjult for offentligheten og også mulighet til å fritt kunne diskutere deler av UFO-fenomenet som kunne være skadelig for det arbeidet til Norsk UFO Center med tanke på omdømme. Kvaliteten på selve bladet ble også etter hvert endret, da medlemstallet økte førte det til at Norsk UFO Center kunne investere i bedre trykk. I 1979 ble det omveltning da det ble bestemt at UFO Forum ville bli lagt ned som konsekvens av en samarbeidsavtale mellom Norsk UFO Center og SEMIC Norge. Intern UFO avis og Rapportnytt ville likevel fortsette å eksistere. Som alternativ til UFO Forum ville SEMIC ta kostnaden med produksjon av et nytt UFO-magasin hvor Norsk UFO Center skulle bidra med UFO-materiell. I UFO-forumene stod det ikke særlig mer om denne avtalen etter 1978. Jeg har tatt kontakt med SEMIC Sverige som kunne fortelle at Egmont publishing kjøpte alle magasinrettighetene i 1980. Etter å ha kontaktet Egmont så fikk jeg som svar at det er såpass lenge siden dette foregikk at de trolig ikke hadde noe arkiv med disse avtalene. Kjell Frostrud Johnsen som ble ansatt i SEMIC i 1987 hadde heller ikke hørt om et samarbeid eller UFO-forum som skulle bli publisert i samarbeid med Norsk UFO Center. Det virker som samarbeidet aldri startet når det var planlagt og videre falt helt bort når Norsk UFO Center ble til UFO Norge.

3.3 Leserinnlegg

På førstesiden av UFO Forum sine utgaver står det at forumet er leserens eget blad. Det var et ønske fra ledelsen om at bladet skulle bli fylt opp med leserinnlegg. Ønsket gikk ut på at leseren skulle stille spørsmål, kommentere, komme med egne observasjoner og meninger. Dette er en fin måte å engasjere leseren slik at de tar en del i den norske UFO-kulturen²⁴⁴ og kan være en fin start mot en aktiv deltagelse i Norsk UFO Center. Er det noe Norsk UFO Center trengte gjennom sin levetid så var det aktive medlemmer. Spesielt i startfasen var organisasjonen relativt liten og arbeidsmengden var spredd ut over et fåtall av medlemmer. Å få tilsendt flere leserinnlegg ville da hjelpe på arbeidsmengden i den forstand at de ansvarlige ikke måtte skrive hele forumet alene eller lete etter store mengder artikler. Dessverre for UFO

²⁴⁴ Stenødegård, «Redaksjonelt», 1973. Side 1

Forum var det i løpet av første året bare ett leserinnlegg. Leserinnlegget tok for seg UFO-problemet og problemet med mangel på interesse hos vitenskapsmenn og mangelen på en samlet definisjon.²⁴⁵ Resten av året var det ikke noen leserinnlegg å se. Det Norsk UFO Center da gjorde var å bruke innlegg som var sendt inn til ulike aviser. En av oppgavene til Norsk UFO Center var å klippe og samle alle typer presseklipp som omhandlet UFO-fenomenet. Selv om det var mangel på innsendte spørsmål og innlegg kunne Norsk UFO Center dermed ta i bruk avisartikler slik som for eksempel Peter et innlegg E. Hammer sendte til Adresseavisen 25 juli 1973 og spurte "hvorfør ingen UFO'er til sjøs?"²⁴⁶ Å besvare slike spørsmål hentet fra avisen var en god måte å skape en interesse for UFO Forum ettersom interessen og spørsmålene rundt UFO-fenomenet allerede fantes ellers i Norge. At medlemmer sendte inn leserinnlegg og personlige meninger kunne gjennom forumene være med på å endre UFO-kulturen ettersom nye tanker og ideer blir fremstilt.

3.4 UFO Forum

UFO Forum kan sies å være en refleksjon av Norsk UFO Center og medlemmene i organisasjonen. Etersom endringer innen en kultur foregår gjennom kommunikasjon var det viktig at Stenødegård som redaktør i UFO Forum bruke forumet bevisst til å lede kulturendringen i en mer UFO-positiv retning hvor flere mennesker i Norge ser på UFO-fenomenet med interesse om å finne svar på fenomenet. Spesielt var det ønskelig at politikere og personer med en form for innflytelse skulle støtte UFO-forskningen slik at muligheten for statlig støtte til et UFO-program kunne bli en aktualitet. Stenødegård hadde ansvar for at innholdet i Norsk UFO Forum viste UFO-problemet på en mest mulig vitenskapelig måte, derfor er forumene en blanding av UFO-rapporter, vitenskapelige artikler og interne nyheter om Norsk UFO Center. De første årene UFO Forum ble publisert var mye av innholdet basert på UFO-rapporter og Norsk UFO Center sine egne undersøkelser i Namsfjorden og Dyspsjøen samt svar på avisinnlegg. Fra 1975 av ble det mer vitenskapelige artikler publisert i forumet. Det er tenkelig at samarbeidene med MUFON og Center for UFO Studies kan ha spilt en rolle i denne utviklingen ettersom Norsk UFO Center fikk større tilgang på UFO-relatert litteratur fra de store amerikanske organisasjonene som hadde en rekke vitenskapsmenn involvert i

²⁴⁵ Einar A. Terjesen, «Noen teoretiske aspekter angående UFO-arbeidet», UFO Forum, 1973, nr. 2 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%202.pdf>. Side 27.

²⁴⁶ Peter E. Hammer, «Hvorfor ingen UFO'er til sjøs?», UFO Forum, 1973, nr. 4 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%204.pdf>. Side 21 og 22.

UFO-problemet. En annen årsak kan være at rapportene i 1974 ble adskilt fra UFO Forum og flyttet til et nyopprettet forum kalt Rapportnytt, fordi det da ble mer plass i bladene til å ha et fokus på vitenskapelige artikler. De vitenskapelige artiklene i UFO Forum hadde som formål å forklare ulike teorier og vitenskap som hadde med ufologien å gjøre. Dette kan være artiklene som for eksempel forklarer vitenskapen bak at UFO-er kan fly eller utvikling om vitnepsykologi som spiller en rolle for feltforskere. For spesielt interesserte kan slike artikler virke spennende og skape et ønske om å fortsette å abonnere på forumet. Å inkludere godt skrevne akademiske artikler hentet fra USA kan være med på å knytte UFO-fenomenet sammen med vitenskapelig forskning. En kan stille spørsmål ved om disse vitenskapelige artiklene kan bli for tunge for en vanligleser som er interessert i UFO-fenomenet uten spesiell erfaring. En kan også finne artikler i UFO Forum som er store og som strekker seg over flere utgaver av bladet. Et eksempel på et større bidrag er en serie som heter Stjerners fødsel, liv og død som startet i UFO Forum 1977-1 og videre i 1977-2, 1977-5 og 1978-1. Øyvind Andreassen som skrev denne artikkelen var konsulent for Norsk UFO Center. Artikkelen tok for seg hvordan astronomene jobbet med astrofysikk eller med andre ord hvordan stjerner utvikler seg. Stjerners fødsel, liv og død er en veldig lett artikkel for de fleste å lese for forfatteren har skrevet den på en god måte for mennesker som kanskje ikke har så mye forkunnskap.²⁴⁷ I motsetningen til den overnevnte artikkelen er "Ny Forskning om alternativ energi"²⁴⁸ et eksempel på en tyngre type vitenskapelig artikkel Norsk UFO Center valgte å publisere i sitt UFO-forum. Artikkelen tar for seg hvordan teknologien kan utvikle seg slik at en kan produsere mer energi med mindre ressurser. Artikler som dette kan knyttes til hvordan UFO-er kan bevege seg over lengre avstander med motorer som har en nesten evigvarende energikilde. Begge disse artiklene forteller om hvordan Norsk UFO Center prøver å nå ut til mennesker med ulike kunnskapsnivåer, videre kan et utvalg av forskjellige artikler hjelpe til å skape en interesse for flere lesere ettersom det artikler som dekker ulike vitenskapelige områder.

3.4 Rapportnytt

Som nevnt over ble rapportene tatt ut av UFO Forum og det ble opprettet et nytt forum som inneholdt rapporter. Dette forumet ble kalt Rapportnytt og ble utgitt fra 1974 til 1981.

²⁴⁷ Øyvind Andreassen, «Stjerners fødsel liv og død», UFO Forum, 1977, nr. 1 (1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%201.pdf>. Side 5

²⁴⁸ Hans Lauritzen, «Ny forskning om alternativ energi», Internt UFO Forum, 1980, nr. 5 (1980), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-5-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 6

Rapportnytt ble gitt ut som avis og ble laget for å handtere de store mengdene rapporter som ble sendt inn til Norsk UFO Center. En andre grunn til å nyopprettelsen var å gi abonnentene mulighet til å velge det som var av størst interesse for dem, enten det var begge eller ett av forumene. Norsk UFO Center ønsket likevel at flest mulig mennesker skulle abonnere på både UFO Forum og Rapportnytt ettersom de komplementerte hverandre. Rapportnytt opererte fra Bergen da Norsk UFO Center Bergen hadde blitt den nye rapportsentralen og alle UFO-observasjonene skulle rapportere direkte dit. Selv om UFO Forum også har en del UFO-rapporter i seg etter adskillelsen av bladene var det bare et utvalg av de Stenødegård mente var de viktigste.²⁴⁹ I Rapportnytt var det hovedfokus på Norske rapporter, men rapporter fra Skandinavia og resten av verden ble også publisert for å fylle forumet. Finn W. Kalvik var sentral i Norsk UFO Center og var både redaktør for Rapportnytt og regionleder Norsk UFO Center Bergen. Rapportnytt ble utgitt fem ganger i året sammen med UFO Forum. Oppbygningen av forumet er likt gjennom årene det blir publisert. Det starter alltid med en skildring av en rekke norske observasjoner ofte med en kort beskrivelse på en 5 til 10 linjer om hendelsen, gjerne klippet fra avisartikler. Det er også en del observasjoner fra andre land med. Med tiden kan en se en økning i utenlandske observasjoner i forumet, spesielt når Norsk UFO Center gikk inn i samarbeid med MUFON og andre større UFO-organisasjoner. Rapportnytt tar også for seg andre UFO-nyheter en bare rene rapporter og observasjoner, de omtaler blant annet UFO-kongresser som ble holdt rundt om i verden.²⁵⁰

3.5 Litteratur

De ulike forumene var virkemidler Norsk UFO Center brukte til å påvirke den norske UFO-kulturen. Å publisere ulike artikler i forumene var ment å være med på skape en interesse hos leseren i håp om å få flere mennesker interessert til å løse UFO-gåten. Derfor består forumene av mer en bare UFO-rapporter, vitenskapelige artikler og organisasjonsnytt. En annen viktig oppgave UFO-forumene hadde var å fortelle om andre kilder til informasjon om UFO-fenomenet. I UFO-forumene kan en finne informasjon om andre UFO-grupper og deres arbeid, samt informasjon om ulike bøker som omhandler fenomenet. I flere av utgavene finner en lister over bøker og informasjon om hvor en kan få tak i bøkene. Siden UFO-kulturen i Norge er langt ifra på størrelse med den amerikanske, kan det være vanskelig for

²⁴⁹ Egon Nielsen, «Rapportnytt», Rapportnytt, 1974, nr. 1 (1974),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Rapportnytt/Rapportnytt%20-%201974%20no%201.pdf>. Side 0

²⁵⁰ Finn W. Kalvik, «Kongress for ufologi og parapsykologi i Firenze», Rapportnytt, 1979, nr. 1 (1979),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Rapportnytt/Rapportnytt%20-%201979%20no%201.pdf>. Side 12 og 13

UFO-interesserte i Norge å skaffe litteratur på tema.²⁵¹ Derfor så Norsk UFO Center på det å utgi litteraturlister som en viktig oppgave UFO-forumene hadde.²⁵² Organisasjonen gjorde det enda lettere for leseren å anskaffe seg bøker da de inngikk et samarbeid med MANUM U, et bokimportfirma. En del av sortimentet til MANUM MU bestod av fremmedvitenskapelige bøker, som gjorde samarbeidet ideelt. Samarbeidsavtalen gikk ut på at Norsk UFO Center ville få tilsendt litteraturlister som de videresendte til sine medlemmer og medlemmene fikk rabatt ved bestilling av bøker.²⁵³ Norsk UFO Center skrev også bokanmeldelser og kommentarer på bøker som ble utgitt. Bokanmeldelsene tok for seg de ulike kapitlene med en kort oversikt over innholdet, et eksempel er Stenødegård bokanmeldelse på *UFO's from behind the iron curtain* hvor han stiller seg positivt til innholdet og mener det kan være et godt bidrag til UFO-fenomenet.²⁵⁴ At Stenødegård ga god omtale til en bok kunne skape interesse for å lese boken blant andre UFO-interesserte. Litteraturlistene som ble publisert inneholdt bøker som hadde UFO som hovedtema, men ikke alle bøkene på listen var basert på vitenskap. Litteraturlistene inneholdt også bøker som handlet om psykologi eller konspiratoriske temaer som den hule jord eller Atlantis. Slike temaer var med på å skape interne debatter og uenigheter i Norsk UFO Center sin levetid og at Norsk UFO Center promoterte slike bøker bryter med ønsket de hadde om å fremstå vitenskapelig. Det kan tenkes at Norsk UFO Center valgte å promotere slike bøker på tross av de kontroversielle teamene for å kunne styrke økonomien til organisasjonen slik at pengene kunne bli brukt på UFO-forskning.

Kapittel 4 Norsk UFO Centers UFO-forskning og utviklingen innen teknologien.

Fra 1970 til 1982 så var det en som sagt en utvikling i det norske UFO-miljøet. Utviklingen handlet i hovedsak om at Norsk UFO Center bygget opp en organisasjon som etter hvert dekket store deler av Norge, samt et medlemstall som økt gjennom årene organisasjonen var

²⁵¹ Kolbjørn Stenødegård, «UFO-litteratur & astroarkæologi», UFO Forum, 1977, nr. 1 (1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%201.pdf>. Side 25

²⁵² Kolbjørn Stenødegård, «Nye Bøker», UFO Forum, 1975, nr. 3 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%203.pdf>. Side 17

²⁵³ Terje Hansen, «Samarbeidsavtaler mellom bokimportfirmaet MANI MU og Norsk UFO Center», Internt UFO Forum, 1979, nr. 6 (1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-6-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 14 og 15

²⁵⁴ Kolbjørn Stenødegård, «UFO's from behind the Iron curtain», UFO Forum, 1974, nr. 3 (1974), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%203.pdf>. Side 18 og 19

aktiv. At Norsk UFO Center ekspanderte var en viktig faktor for utviklingen av teknologi knyttet til UFO-fenomenet i Norge. Medlemsøkningen gjorde at det ble tilsig av medlemmer med spesialkompetanse slik som elektroingeniører eller dykkere. I tillegg til kompetansen de nye medlemmene tilførte Norsk UFO Center, investerte de også egne penger i organisasjonen der deler ble brukt til utvikling av nytt teknologisk utstyr. I dette kapitlet skal jeg se på utstyret Norsk UFO Center bruker og utviklingen av dette samt hvilken rolle teknologi spiller for organisasjonen. Jeg skal så ta for meg utviklingen innen forskningsmetoder og ta for meg et par eksempler som hendelsene i Hønefoss og Namsfjorden samt en undersøkelse av en åker som ble utført.

4.1 Teknologien Norsk UFO Center tar i bruk

Da Norsk UFO Center startet opp hadde de allerede tre etablerte seksjoner som var ment å ta for seg den mer vitenskapelige delen av arbeidet med UFO-fenomenet. Første seksjonen var den realvitenskapelige seksjonen som skulle utføre enhver undersøkelse og analyse av materiale knyttet til UFO-er. Andre seksjonen var teknologisk seksjon som skulle utvikle utstyr til bruk for å besvare UFO-spørsmålet og den tredje seksjonen var en fototeknisk seksjon som hadde fototekniske oppgaver og skulle fremkalle og analysere bilder.²⁵⁵ Globalseksjonen var lagt til avdelingen på Sørlandet, mens de teknologiske avdelingene som drev med feltforskning og utvikling av teknologi var spredd ut over landet. Globalseksjonen tok i all hovedsak seg av håndtering av internasjonale kilder og samarbeid. Dermed ble det naturlig at Globalseksjonen var sentrert på ett sted slik at alt av materiale kunne bli samlet før videresending innad i Norsk UFO Center. Det er store geografiske avstander i Norge og det var mangel på personlig transport blant innbyggerne, på 1970 så var det kun rundt 750 000 biler i Norge²⁵⁶ med en befolkning på i underkant fire millioner.²⁵⁷ Ettersom det var mangel på biler og et stort behov om å raskt kunne rykke ut til UFO-relaterte hendelser var det å ha tilgang til bil en god nok kvalifikasjon til å søke når Norsk UFO Center ønsket nye medlemmer til utrykningsavdelingene.²⁵⁸ Interesse for fotografi og besittelse av fotoutstyr var også ønskelige kvalifikasjoner. Etter hvert som Norsk UFO Center vokste geografisk og i medlemstall, kom det inn stadig nye mennesker med kunnskap og ressurser. Derfor ble det

²⁵⁵ Stenødegård, «Om Norsk UFO Center», 1973. Side 2 og 3

²⁵⁶ Yngve Jarslett, «personbiler i Norge», i *Store norske leksikon*, 5. april 2022, http://snl.no/personbiler_i_Norge.

²⁵⁷ «Fakta om befolkningen», SSB, åpnet 5. mai 2022, <https://www.ssb.no/befolkning/faktaside/befolkningen>.

²⁵⁸ Kolbjørn Stenødegård, «Enda en ny seksjon opprettet innen NUFOC østlandet», UFO Forum, 1975, nr. 5 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>. Side 28

mulig for Norsk UFO Center å opprette flere avdelinger med lik funksjon rundt om i Norge. Veksten medførte også en økning i kontakter slik at medlemmene kunne opprette lokale avtaler om å få låne utstyr og eventuelt laboratorier til å utføre vitenskapelige forsøk på materiale funnet på UFO-steder.

Østlandet kan sees på å ha vært den uoffisielle forskningsavdelingen. Det dukket stadig opp nye seksjoner med et større fokus på feltforskning og utrykning til UFO-observasjoner. Blant annet ble det i Lillestrøm opprettet en laboratorieseksjon og i Kongsvinger en forskningsseksjon. I 1975 startet Moss sin utrykningsseksjon, en gruppe med et større sortiment av utstyr. Selv om seksjonen hadde mer utstyr enn andre seksjoner var den ikke svært velutstyrt. Utstyret bestod av et par kameraer med tilbehør, tre kikkerter med ulik forstørrelse, lydband opptaker, kart, kompass, metall søker og dobbelt sett med feltforskerutstyr, samt tilgang på tre biler.²⁵⁹ Årsaken til at mengden av utstyr ikke var særlig stor var at Norsk UFO Center var avhengig av medlemmenes innsats og det meste av utstyret var fra private hjem kjøpt med medlemmenes egne penger. At medlemmene var villig til å bruke egne ressurser på denne måten viste at de tok oppgaven seriøst og at de til tross for at de var amatører og drev med dette som hobby hadde et enormt engasjement når det gjaldt å forklare UFO-fenomenet på en så vitenskapelig måte som en ufaglært evner. I 1976 var instrumentutviklingsgruppen i Drammen i ferd med å utvikle en UFO-detektor. Denne detektoren kom i to utgaver, en bærbar versjon som var drevet av batteri og en større versjon drevet av 220 volt.²⁶⁰ Detektoren virker slik at den fanger opp elektroniske eller magnetiske felt og/eller statiske energi kilder.²⁶¹ Denne nye UFO-detektoren var ment å bidra til varsle medlemmer av Norsk UFO Center om at det var eller hadde vært en UFO i nærheten. Teknologien Norsk UFO Center tok i bruk var viktige i UFO-etterforskningene som på Hønefoss, Fetsund og Namsfjorden.

4.2 UFO-landing i Hønefoss

Tirsdag 25. oktober i 1977 fant av de større UFO-observasjonene i Norge sted. Noen kilometer fra Hønefoss skal et lysegrønt objekt med det som lignet en mann fly lavt over en åker før den landet i 10 sekunder og etterlot et merke. Etter 10 sekunder tok objektet av og

²⁵⁹ Stenødegård. Side 28

²⁶⁰ Stenødegård, «UFO-detektorer». Side 20

²⁶¹ Stenødegård. Side 20

fløy videre.²⁶² Den 26. oktober ble også en UFO observert av en skoleelev og en anonym lærer i samme retning som UFO-en dagen før hadde flydd og det var et sterkt lys der i rundt 30 sekunder. Neste dag den 27. oktober meldte forsvarets overkommando at det var en observasjon på Gardemoen omtrent på samme tidspunkt som UFO-en ble observert på den 25. Feltforsker Dag Heim ankom den 26. på kvelden for å starte etterforskningen, men måtte gjøre det meste neste dag grunnet mangel på dagslys. Heim tok bilder, målinger og jordprøver, og forsvaret var på stedet og tok målinger med en geigerteller uten noe utslag.²⁶³ Dette var en såpass stor hendelse at politiet var tilstede og undersøkte hendelsen og avhørte vitner. Forsvaret stilte også opp sammen med flere aviser som skrev om hendelsen med en mer seriøs fremstilling enn det som var blitt gjort ved tidligere UFO-observasjoner. Hverken politiet og forsvaret var særlig forberedt på å håndtere slike fenomener, redningen var Norsk UFO Center. Heim sammen med Tom Runar Lemb som var leder for forskningsseksjonen i Drammen ga en skriftlig rapport om deres funn til politiet. Forsvaret kunne ikke starte en egen etterforskning før den offisielle politirapporten ble sendt inn, en prosess som tok lang tid.²⁶⁴ Det første medlemmene fra Norsk UFO Center som ankom stedet hvor UFO-observasjonen var gjort var Dag Heim som hadde valgt å ta seg fri fra jobb for å etterforske hendelsen med så ferske spor som mulig. I tillegg kom også Lemb som hadde med seg utstyr slik at de kunne ta avstøpning av hullet i bakken noe hverken forsvaret eller politiet hadde utstyret til.²⁶⁵ Feltforsker Kjell Christiansen hadde tatt måling av jorden på landingsområdet og funnet likheter med andre UFO-observasjoner på Østlandet. Utfra avstøpningen og målinger ble UFO-en anslått til å en 12 meter i diameter med en kabinhøyde på 6.5 meter.²⁶⁶ Saken ble så stor at til og med Norge Rundt reiste til Hønefoss med et filmteam og intervjuet både Dag Heim og lensmannsbetjent Øystein Foss.²⁶⁷ Det ble også observert nye UFO-observasjoner den 5. november i området rundt Hønefoss. Det jeg syntes var interessant med denne nye observasjonen er at Norsk UFO Center skrev at det var flere vitner tilstede men det var bare to vitner nevnt ved navn og i tillegg jobbtittel. Det ene vitnet jobbet som advokatfullmektig mens det andre vitnet som ble nevnt var ingeniør. I tidligere forum har det også blitt nevnt jobbtittel ved UFO-observasjoner. Det virker som disse titlene blir nevnt fordi det bygger en

²⁶² Kolbjørn Stenødegård, «UFO-landingen ved Hønefoss», UFO Forum, 1977, nr. 5 (1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%205.pdf>. Side 3

²⁶³ Finn W. Kalvik, «Fremmed luftfartøy på 'fransk visitt' i Åsbygda», Rapportnytt, 1977, nr. 5 (1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Rapportnytt/Rapportnytt%20-%201977%20no%205.pdf>. Side 9-10

²⁶⁴ Kalvik. Side 9-10

²⁶⁵ Kalvik. Side 9-10

²⁶⁶ Kalvik. Side 10

²⁶⁷ Kalvik. Side 10-11

viss kredibilitet rundt personene som forteller om hva de så ettersom de hadde høy utdanning og en jobb med høy anerkjennelse i samfunnet.²⁶⁸ Hendelsene var god publisitet for UFO-miljøet. Norsk UFO Center sitt mål var ikke å forklare UFO-problemet, det anså de nok som en jobb for utdannede vitenskapsmenn med økonomisk støtte. Det som derimot var målet deres var at UFO-problemet skulle bli tatt på alvor i Norge, og at både forsvaret og politikerne skulle se at UFO-problemet var et reelt problem. Dermed ble oppgaven til Norsk UFO Center å drive med vitenskapelig arbeid og fremstille hendelser på best mulig måte slik at aviser omtaler fenomenet på et slikt vis at leserne innser at det trengs større grad av forskning på området.

En viktig lærdom av landingen i Hønefoss var hvordan de sivile og militære instansene reagerte på hendelsen. Her kunne Norsk UFO Center se at det dukket opp flere problemer, for eksempel at politiet ikke hadde kunnskap om hvordan de skulle jobbe med fenomenet. Mangel på kunnskap blant politiet påvirket igjen Forsvaret sin involvering da de trengte politiets formelle rapport til å kunne utføre sitt arbeid. Heller ikke media og pressen, spesielt NRK hadde noe anelse om hvordan de skulle behandle og formidle hendelsen. Når det skulle bli gjort en vitenskapelig gjennomgang av materielle og rapportene så var det lite hjelp å få hos laboratorier som hadde en "ikke-mitt-bord-holdning."²⁶⁹ Norsk UFO Center fikk da høy publisitet ettersom Forsvaret og andre instanser ventet på at Norsk UFO Center skulle legge frem sin rapport. At de offentlige instansene ikke kunne håndtere hendelsen på Hønefoss som følge av mangel på rutiner og utstyr ga Norsk UFO Center en viktig erfaring da det viste at arbeidet om å få norske myndighetene involvert var særdeles viktig.

4.3 Korn sirkel

Sommeren 1975 var Arbeiderbladet var på en gård i Fetsund som produserte korn. På denne gården skulle det være tegn til uforklarlig aktivitet. Det var funnet blå-grå stener som hadde en lukt av svovel og det var også brennmerker på kornet som så ut til å være formet som en sirkel. Journalisten i Arbeiderbladet trodde i første omgang at steinen kunne være en meteoritt, men etter steinen ble undersøkt på Geologisk Museum ble den teorien avvist. I en senere utgave av Arbeiderbladet ble skrevet at steinen var bestående av kalkstein og kvarts.²⁷⁰

²⁶⁸ Stenødegård, «UFO-landingen ved Hønefoss». Side 3

²⁶⁹ Stenødegård, «Omfattende gransking av NUFOC's rutiner». Side 2

²⁷⁰ Kolbjørn Stenødegård, «Merkelig avtrykk i åker på fetsund», UFO Forum, 1975, nr. 4 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%204.pdf>. Side 23

Erik og Elbjørg Fjeldberg sammen med Kåre Elvik tok på seg oppdraget med å reise til åkeren og sammen med bonden gjorde de sine egne undersøkelser. Undersøkelsene viste at avtrykket var en avlang firkant og ikke en sirkel. Representantene fra Norsk UFO Center tok også jordprøver som de sendte til både statens plantevern og landbrukshøgskolen på Ås, for å bekrefte at det ikke var noe giftstoffer som befant seg i jorden. Jordprøvene viste seg å være negative og det ble da konkludert med at avtrykket ikke var laget med vilje.²⁷¹

Etterforskningen fortsatte og Lab-seksjonen i Porsgrunn tok imot prøver fra trioene som var i feltet. Det var da i hovedsak steinene som var funnet i område som ble undersøkt. Det ble gjort ulike tester med saltsyre, oppvarming og det ble sjekket etter nikkel for å se om det kunne gi utslag og dermed ha tilknytning til meteoritter. Kolbjørn Nilsen som var seksjonsleder i lab-seksjonen konkluderte med at var kunstgjødsel som hadde blitt glemt ute på jordet og senere blitt pløyd ned i bakken, som igjen gjorde at jorden i området ble ødelagt av for sterkt konsentrat av gjødsel.²⁷² Her viser Norsk UFO Center seg på en særdeles god side, målet er ikke å bekrefte at UFO-er finnes, målet er å jobbe vitenskapelig hendelser som kan ligne på UFO-hendelser, slik at de blir tatt som en seriøs organisasjon hvor arbeidet de legger ned er betydningsfullt og er basert på fakta, i en slik situasjon kan det være lett å tenke på at det er UFO-er å formidle feil informasjon med tanke på hvordan UFO-er ofte blir fremstilt i forbindelse med sirkler og andre mønstre på åkere. Selv om bruken av laboratoriet aviset tilstedeværelsen av UFO-er så er det med på å bygge ryktet at Norsk UFO Center er kritiske og setter vitenskapen først. Om Norsk UFO Center klarer å bygge opp et rykte at de avkrefter de fleste fenomenene kan det være med på å gi kredibilitet når organisasjonen først sier at et fenomen må undersøkes nærmere for de ikke klarer å gi en forklaring. Å bruke moderne vitenskap til å forklare et overnaturlig fenomen er ikke bare forbehold til ufologi, i boken til Regal brukes et laboratorium til å undersøke hårstrå hentet fra et kloster i Nepal som hevdet at de hadde en skalp som tilhørte Yetien.²⁷³

4.4 Namsfjorden

Undersøkelsene i Namsfjorden kan sies og være en av de største UFO-undersøkelsene i Norge gjennom tidene. Norsk UFO Center var en ung organisasjon med få medlemmer, lite utstyr og svak økonomi da de tok på seg den store oppgaven om å undersøke Namsfjorden.

²⁷¹ Stenødegård. Side 24

²⁷² Kolbjørn Stenødegård, «Mer organisasjonsnytt - lab-seksjon», UFO Forum, 1976, nr. 1 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>. Side 11

²⁷³ Regal, *Searching for Sasquatch*. Side 42

Namsfjorden er fjorden som strekker seg innover til Namsos. En mann med navnet Ola Dahl fant de første sporene på Kjøløy den 11. juni i kort avstand fra Namsos. Hendelsen var ikke den første knyttet UFO-aktivitet i Namsfjorden. I 1959 blir det hevdet at det var en UFO som styrtet ned i fjorden. Trondheim UFO Forening fikk kjennskap til denne historien i 1968 og det påfølgende året var de sammen med Nautilus som var en dykkerklubb i gang med å jakte etter spor fra UFO-krasjet. Da ble det også brukt en tråler med ekkolodd.²⁷⁴ Etter det ble publisert avtrykk i Namdal Arbeiderblad så tok Norsk UFO Center kort tid etter å reiste opp for å undersøke avtrykkene på Kjøløy. Synet som møtte de var en likesidet trekant som hadde 160 cm lange sider og gikk mellom 30 og 35 cm ned i bakken noe som tydet på at gjenstanden som hadde stått oppå var relativt tung. Avtrykke viser også at vekten hadde blitt plassert ovenfra og direkte ned på bakken, det er ikke noe tegn til andre merker. Hvordan merkene oppstod var vanskelig og konstatere i starten av undersøkelsene.²⁷⁵ Norsk UFO Center tok med seg en Geigerteller som ville slått ut dersom det fantes radioaktivitet på stedet, men tiden som gikk fra avtrykkene ble laget til målingene gjennomført kunne føre til at resultatet ble negativt. Rundt to uker etter denne hendelsen ble det funnet tilsvarende spor på Sundsøya som var en øy lengre ut i fjorden, ca. 300 meter fra stedet UFO-en var hevdet at krasjet i 1959. På denne øya slo Geigertelleren ut på radioaktivitet rundt avtrykkene, men det var ikke radioaktivitet i selve leiren. På øya fant de cirka 20 avtrykk av liggende form og størrelse som sist. Det ble også brukt kameraanalyse over flere døgn, men antatt slik som på anslo de at sporene var for gamle. Det Norsk UFO Center kunne konstatere var at radioaktiviteten hadde en rask halveringstid.²⁷⁶ At det var en så rask halveringstid viste Norsk UFO Center at strålingen kom fra noe som hadde vært der, og ikke fantes naturlig i området. Lignende avtrykk har også vært funnet i Vanga i Sverige. At det har blitt funnet tilsvarende avtrykk i Sverige bygger opp på poenget at det ikke at en ikke finner noe særnorske UFO-fenomen i forumene til Norsk UFO Center. De fleste observasjonene gjort av UFO-er ligner på observasjoner gjort i resten av verden. Norsk UFO Center anser dette som positivt fordi det er en gjentagende hendelse og da blir viktigheten av undersøkelsene enda større.²⁷⁷ Norsk UFO Center startet i Juni 1974 med en større undersøkelse av Namsfjorden. I forkant undersøkelsen ble det i UFO-forum 74-1 sendt ut en liten artikkel som oppfordret leserne som

²⁷⁴ Kolbjørn Stenødegård, «UFO-et som angivelig styrtet i Namsenfjorden i 1959», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Side 8

²⁷⁵ Kolbjørn Stenødegård, «De mystiske avtrykk ved Namsenfjorden», UFO Forum, 1973, nr. 1 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>. Side 6

²⁷⁶ Stenødegård. Side 7

²⁷⁷ Stenødegård. Side 11

ønsket å være tilstede og bidra med arbeid eller utstyr sende inn et brev slik at Norsk UFO Center kunne planlegge undersøkelsen. Leseren fikk også mulighet til å bidra til undersøkelsen ved å donere et bidrag til Norsk UFO Centers støttefond.²⁷⁸ 1 juni 1974 startet Norsk UFO Center sin to ukers lange undersøkelsen i Namsfjorden. Undersøkelsen hadde tre punkter:

1. Kaptein Erling Bakkes rapport om nærobservasjon av en uidentifiserbar gjenstand sett fra flatholmen i fjor sommer, 2. De merkverdige trekantede avtrykkene på Kjøløy og Lerviksholmen og sist men ikke minst – skogsmester Lorentz Johnsens rapport om en tilsynelatende ukonvensjonell flygende gjenstand som etter å ha gått i stykker i luften falt i Sundsråsa like før jul i 1958.²⁷⁹

Arbeidet som var mest tidkrevende var å undersøke bunnen av fjorden for spor etter gjenstanden som falt ned i 1958. Bunnen ble undersøkt av dykkere med spesialutstyr. I tillegg ble det også brukt tre typer båter til undersøkelsene av bunnen, dykkerbåt, dekkbåt og noen mindre båter. Det ble også brukt ulikt avansert teknologisk utstyr og fototeknisk utstyr.²⁸⁰ Menneskene som var bosatt i området ble intervjuet for å hente inn mest mulig informasjon om hendelsene og kunne bygge en best mulig tidslinje. I tillegg ble det brukt en del geografiske beregninger til å finne ut hvor objektet kan ha landet, de var basert på samtaler med innbyggere.²⁸¹ Et prosjekt av denne størrelsen la et press på Norsk UFO Center om at de måtte prestere, spesielt siden Namdal Arbeiderblad hadde satt inn ressurser i form av en journalist som skrev om arbeidet og på grunn av de økonomiske bidrag organisasjonen mottok. Dersom prosjektet ikke var vellykket ville Norsk UFO Center trolig miste mye kredibilitet, en kredibilitet som kunne være vanskelig å oppnå ettersom UFO-fenomenet var et relativt kontroversielt tema som ofte ble assosiert med overtro eller religiøsitet. Om det var vellykket derimot ville det å gjennomføre store undersøkelser som de i Namsfjorden være positivt for ryktet til Norsk UFO Center da de ville få vist frem evnen de hadde til å jobbe vitenskapelig og bruke ulike vitenskapelige metoder for å undersøke hendelsene. Det oppstod imidlertid et problem da de fleste fra organisasjonen som hadde meldt sin interesse for å delta i undersøkelsen ikke av ulike grunner ikke møtte opp. Dette kunne skape et bilde av at Norsk UFO Center manglet vilje til å gjennomføre større prosjekter som ikke innebar å klippe

²⁷⁸ Kolbjørn Stenødegård, «Undersøkelsen i Namsenfjorden», UFO Forum, 1974, nr. 1 (1974), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>. Side 17

²⁷⁹ Stenødegård. Side 1

²⁸⁰ Stenødegård. Side 1

²⁸¹ Stenødegård. Side 1

avisartikler og svare på leserinnlegg. Norsk UFO Center satt igjen med en viktig lærdom fra hendelsen, de måtte etablere en stab de kunne stole på at møtte opp.²⁸² I tillegg til at mangel på oppmøte svertet omdømmet til organisasjonen, skapte det også problemer for etterforskningen på stedet. De manglet da arbeidskraft, utstyr som de ulike personene hadde lovet å ta med samt tilgang på biler. Det var det kun 5 av 20 oppmeldte fra norske UFO-grupper. Fra Norsk UFO Center var det kun Stenødegård og en som het Kirkness som var fra avdelingen i Trondheim som deltok. De møtte Jan-Ove Sundberg som kom fra Riksorganisasjonen UFO Sverige. Det var ment at et par til fra UFO Sverige skulle delta men de ble ikke noe av som følge av sykdom. Det var også en journalist fra Namdal Arbeiderblad tilstede. Ekteparet Erik og Elbjørg Fjeldberg sammen med Kåre Elvik fra Lillesand deltok også. Journalisten fra Namdal Arbeiderblad fikk rollen som koordinator. Dykkerne var ikke klar til avtalt tid så da fikk gruppen fra Norsk UFO Center en tur rundt område i båt samt snakket med Erling Bakke som kunne fortelle om observasjonene.²⁸³ Dykkerne startet nærme land og i området hvor vitne Lorentz Johnson så objektet treffe vannet. Det eneste som var å se var spor etter et ras ut i vannet fra en tid tilbake. Uke nummer to kom Adolf Refvik fra Hønefoss med bil og tilhenger fra Hønefoss med utstyr som skulle brukes i undersøkelsen slik at de dagen etter kunne kjøre ut med båter å undersøke bakken med ekkolodd. Selv om Fjeldberg -ekteparet og Kåre Elvik hadde reiste før uke to startet så kom det flere personer for å være med på undersøkelsen, Knut Aasheim fra UFO- Informasjon, Anton Lindstrøm og et par representanter fra Gøteborg.²⁸⁴ Etter en ny tilføring av arbeidskraft og utstyr startet arbeidet for fullt. Ved hjelp av kart tok de en posisjonsberging og fant ut at et sted utenfor Sundsråsa var det det mest sannsynlig at de kunne finne gjenstanden. Det ble satt opp et lag på 3 personer i robåter, hvor en hadde ansvar for ekkoloddet, en skulle makere med boier om det fant noe som var verdt å inspisere nærmere og siste rodde båten. Ekkoloddet kom over noe som virket som en stor gjenstand som stakk en 3-4 meter opp fra bunnen, lå på 80 meters dyp og befant seg ikke langt fra Sundsøya. Selv om det ble brukt dykker og ekkolodd dagen etter klarte de ikke å finne igjen posisjonen. Grunnet dybden gjenstanden lå på var det ikke mulig for dykkerne å svømme ned for å så lete på bunnen etter gjenstanden, dermed ble resten av dykkene gjort der de hadde funnet ras tidligere i uken. Lørdagen den 13.juli ble det igjen funnet gjenstander på bunnen av vannet, men ettersom dykkere ikke var tilgjengelig fikk de ikke sjekket hva som var der nede.

²⁸² Stenødegård. Side 1 og 2

²⁸³ Stenødegård. Side 3

²⁸⁴ Stenødegård. Side 4

ettersom tiden av etterforskningen i namsfjorden nærmet seg slutten fikk de bare tid til å sende ned et undervannskamera til å ta bilder av objektet før ting ble avsluttet klokken 10 på kvelden den 14 juli.²⁸⁵ Norsk UFO Center var fornøyd med innsatsen og resultatene selv om de hadde problemer i starten med oppmøtet. Bildene som ble tatt viste kun svart men de satt igjen med notater og posisjoner til neste gang. Selv om det kanskje ikke kom så velig mye resultater fra undersøkelsene i Namsfjorden i 1974 så var det likevel stor presseomtale for Norsk UFO Center, de hadde som nevnt med seg journalisten fra Namdal Arbeiderblad men det var også andre aviser som besøkte Norsk UFO Center på stedet gruppen hadde leir som fikk navnet Norsk UFO Center City. Adresseavisen var på besøk og NRK og Adresseavisen tok også et telefo intervju med Stenødegård i etterkant. Bladet Saga kom med et innlegg i deres avis samt en reportasje i Sverige.²⁸⁶ Etter ekspedisjonen i Namsfjorden kom andre vitner frem og fortalte om deres funn. En person som hadde hytte ved Hoddøya som ligger i nærheten av Sundsråsa, i en bukt som kan minne om den på Kjøløy som fant han avtrykk i leiren. Avtrykkene ble funnet i 1972 og var en nærmest perfekt trekant med dype spor som om noe skulle landet på leiren. Avtrykket var helt og viste derfor at det var 3 like former som kunne vise til at det som landet på leiren hadde tre bein.²⁸⁷ Det ble også ringt inn et tips av et anonymt vitne som hadde funnet spor ved Sundsvannet som ligger 1.5km sør fra Sundsråsa. Sporene lå 15 meter fra hytten og hadde samme trekantede form som de sist nevnte sporene, avtrykkene var bare rundt 15 centimeter ned i bakken, men fordi jorden var såpass kompakt i område mente vitne at det som laget sporene måtte veie flere tonn. Hytten var malt bare 3 år tidligere, men når eieren av hytten fant merkene ble det også lagt merke til at malingen på hytten som vendte mot sporene hadde startet å flasse.²⁸⁸ Dersom gjenstanden som har laget sporene på bakken også ødela malingen på veggen, var dette en helt nye spor som kunne kreve videre forskning.

I 1975 ønsker Norsk UFO Center å gjenoppta undersøkelsene i Namsfjorden.

Etter undersøkelsen i 1974 satt Norsk UFO Center allerede igjen med en del informasjon hvor de burde starte å lete etter spor og hvor de kunne gjenoppta søket på havbunnen. De satt også igjen med en del lærdom fra fjoråret som de kunne bruke til å øke sannsynligheten for en

²⁸⁵ Stenødegård. Side 6

²⁸⁶ Stenødegård. Side 7

²⁸⁷ Kolbjørn Stenødegård, «Namsenfjorden igjen!», UFO Forum, 1974, nr. 5 (1974),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%205.pdf>. Side 23

²⁸⁸ Kolbjørn Stenødegård, «Avtrykkene ved Sundsvannet», UFO Forum, 1975, nr. 1 (1975),

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%201.pdf>. Side 23 og 24

bedre gjennomføring denne gang. Det var spesielt tre punkter Norsk UFO Center mente måtte forbedres dersom en undersøkelse skulle være mulig. Det første punktet omhandlet aktive deltakere. Under de forrige undersøkelsene var det et stort frafall av deltakere og det var denne gang viktig å finne mennesker som de kunne stole på at faktisk møtte opp. Det neste punktet omhandlet å skaffe rett utstyr til å gjennomføre søkene. De trengte også denne gang hjelp av mennesker med dykkerutdanning, erfaring og utstyret som hører til det å dykke på en trygg måte. Videre trengte de også søkeutstyr slik som ekkolodd som ble brukt året før, kamera og lignende.²⁸⁹ Slik som de fleste andre aktiviteter innenfor Norsk UFO Center så kostet slike ekspedisjoner penger. Det var derfor viktig å få på plass økonomisk støtte til å kunne gjennomføre undersøkelsene i Namsfjorden på ny. Sett ut fra at medlemmene på tidligere tidspunkt har dekket ulike utgifter fra egen lomme var det ikke utenkelig at medlemmene som deltok ga en sum til å betale for ekspedisjonen. Det ble ekspedisjon og den startet mandag 7.juli i 1975. De første dagene bestod av en gjennomgang av fjorårets undersøkelse og fataene de hadde derfra. Etter hvert ble det gjort målinger på land detektorsonden ble slept langs bunnen av fjorden for å finne spor.²⁹⁰ De fant det samme objektet som tidligere, det befant seg cirka 20 meter opp fra bunnen som var full av leire. Det ble likevel ikke noe utslag på om det var metall. Det ble antatt at årsaken var at gjenstanden var gjengrodd slik at sensoren ikke traff metallet. Det var ikke noe særlig mer skrevet om ekspedisjonen en dette. Det var senere ønsket å gjennomføre en tredje ekspedisjon sommeren 1976 men da var det flere faktorer som skulle, blant annet at Norsk UFO Center skulle ha et godt økonomisk grunnlag. Om de skulle klare å svare på spørsmålet om hva som fantes i Namsfjorden en gang for alle trengte de dykkere og muligens dypvanndykkere. Det var også behov for dyrere utstyr og alt måtte leies inn. Norsk UFO Center hadde heller ikke tiltro at de kunne regne med at leserne av UFO Forum stilte opp og ville gjøre en særlig innsats basert på erfaringene ved de to første undersøkelsene. Selv om det ikke ble gjort en tredje undersøkelse i Namsfjorden de to første undersøkelsene en suksess med tanke på at Norsk UFO Center fikk stor mediedekning i Norge også i utenlandske blader og magasiner. Det var altså med på å sette Norsk UFO Center på det internasjonale UFO-kartet.²⁹¹

²⁸⁹ Kolbjørn Stenødegård, «Fornytt undersøkelse i namsenfjorden til sommeren?», UFO Forum, 1975, nr. 2 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>. Side 2 og 3

²⁹⁰ Kolbjørn Stenødegård, «Namsenfjorden», UFO Forum, 1975, nr. 4 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%204.pdf>. Side 1

²⁹¹ Stenødegård. Side 22

Kapittel 5 Norsk UFO Centers samarbeid og det internasjonale UFO-samfunnet

Norsk UFO Center hadde gjennom sin levetid både et samarbeid med Forsvaret, UFO-organisasjoner i andre land og var blant forkjemperne for en Nordisk UFO gruppe. I starten av sin levetid jobbet Norsk UFO Center med andre norske grupper som etter hvert ble innrullert organisasjonen når de oppfylte en viss standard og medlemstall. En av årsakene til at Norsk UFO Center ble den ledende gruppen i Norge var at de hadde aktive ledere med stort initiativ, og arbeidet organisasjonen utførte og i tillegg deres publikasjoner trakk til seg andre UFO-interesserte grupper. På et tidspunkt var Norsk UFO Center den eneste aktive UFO-gruppen i Norge frem til slutten av 1970-tallet hvor Riksorganisasjonen UFO-Norge og Fremmedvitenskaplig informasjon ble opprettet. Det er viktig for oppgaven å ta for seg samarbeidene Norsk UFO Center var del av gjennom tiden den eksisterte fordi samarbeid var en viktig del av utviklingen med tanke på å bygge en form for kredibilitet men også å tilegne seg større kunnskap om UFO-forskning. Det var lettere for Norsk UFO Center å drive sin virksomhet vitende om at de hadde et større nettverk av UFO-grupper og forskere de kunne lene seg på. At Norsk UFO Center inkluderte en rekke internasjonale innlegg i sine publikasjoner kunne bidra til å forme den norske UFO-kulturen, spesielt ettersom det eksisterte langt mer informasjon rundt tema utenfor Norge. I dette kapittelet skal jeg først se på Norsk UFO Center og samarbeidet med forsvaret, før jeg videre ser på samarbeidet i Skandinavia og avslutter kapittelet med samarbeid i USA.

5.1 Norsk UFO Center og Forsvaret

I tillegg til at Norsk UFO Center hadde samarbeid med diverse UFO-grupper opprettet de også et samarbeid med det norske forsvaret. Det var Elbjørg Fjeldberg som hadde klart å forhandle en samtale med forsvarets overkommando i 1976. Samarbeidsavtalen gikk ut på at Norsk UFO Center sendte inn rapportene som overkommandoen hadde mulighet til å klassifisere og hemlighetsstemple ved behov. Starten på samarbeidet går tilbake til en UFO-observasjon som fant sted ved Nesbyen i Hallingsdalen i 1974. Forsvarets overkommando skrev da i et brev at de var veldig fornøyd med en god og grundig undersøkelse samt rapport av hendelsen. Det var Erik og Elbjørg Fjeldberg som gjennomførte og sendte inn rapporten på eget initiativ. Forsvaret kunne meddele at de ikke registrerte noe observasjon på radaren etter

spørsmål fra Elbjørg.²⁹² Det var ikke kun Norsk UFO Center som hadde utbytte av et samarbeid, det var også til Forsvaret sin fordel. På 1970-tallet var det uro i verden som følge av den kalde krigen mellom Sovjetunionen og USA, sammen med deres allierte. Det var en tid preget av spionasje, våpenutvikling og utvikling i militære fartøy. Selv om USA vant romkappløpet mot Sovjetunionen med å sende en mann til månen, stoppet ikke det utviklingen av satellitter og romfartøy. Forsvaret uttrykte i et brev til Elbjørg at Forsvaret ikke hadde mulighet til å holde hele det norske luftterritorium under kontroll.²⁹³ Da fikk Norsk UFO Center en utrolig mulighet til å bidra til det norske samfunnet da de var et støtteapparat for Forsvaret ved å undersøke observasjoner og sende inn rapporter om de mest aktuelle hendelsene. En kan se at forsvar og etterretningstjenester i andre land også bruker amatørgrupper til å samle inn informasjon. I *Searching for Sasquatch* så poengterer Brian Regal at etterretningstjenester i USA, England og Sovjetunionen inngikk hemmelige avtaler med medlemmene av ekspedisjonen i Nepal. Fokuset til medlemmene var å jakte etter bevis på Yetien men også å samle informasjon, spesielt informasjon om grensen til Kina.²⁹⁴ Det var ikke bare forsvar som tjente på avtalen som ble inngått i 1976. Norsk UFO Center hadde fortjeneste i at de kunne sende inn rapporter og i retur få informasjon fra radere og andre typer utstyr Forsvaret var i besittelse av for å observere det norske luftrommet.²⁹⁵ At Norsk UFO Center fikk muligheten til å få tilsendt forsvarets egne rapporter eller radar observasjoner gjorde at organisasjonen fikk mulighet til å gjøre en enda grundigere vitenskapelig forskning på UFO-observasjonene. Slik jeg ser det var den aller viktigste fordelen som kom ut av samarbeidet med Forsvaret den sterke legitimiteten Norsk UFO Center oppnådde. De kunne i stor grad bruke samarbeidet som et overbevisningsmoment om at det arbeidet de gjør er både bygget på et solid vitenskapelig grunnlag. Arbeidet var av såpass høy kvalitet at Norsk UFO Center mottok skryt fra Forsvaret og de valgte å bruke tid og ressurser på å grundig undersøke de innsendte rapportene.²⁹⁶ Samarbeidet med forsvar skapte på den andre siden diskusjon innad i Norsk UFO Center, der flere ga uttrykk for bekymring over at Forsvaret hadde myndighet til å hemlighetsstemple visse dokumenter og hendelser. I et innlegg innsendt av en fast leser til UFO Forum stiller personen spørsmål ved hvorfor det norske Forsvaret så sent

²⁹² Kolbjørn Stenødegård, «Et brev fra forsvarets overkommando», UFO Forum, 1975, nr. 2 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>. Side 21-22

²⁹³ Johan Ryg, «Brevet fra Forsvarets Overkommando», UFO Forum, 1975, nr. 2 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>. Side 22

²⁹⁴ Regal, *Searching for Sasquatch*. Side 51 og 52

²⁹⁵ Ryg, «Brevet fra Forsvarets Overkommando». Side 21

²⁹⁶ Ryg. Side 22

som i 1976 valgte å ta interesse i UFO-fenomenet. Personens personlige erfaring var at Forsvaret tidligere så på UFO-fenomenet som en overtro. Han er også kritisk forsvarets rett til å klassifisere UFO-rapporter etter eget ønske.²⁹⁷ "La Norsk UFO Center være et fritt organ, fritt til å publisere rapporter, til å skrive hva en selv ønsker å ha med i UFO Forum"²⁹⁸ skriver han mot slutten av leserinnlegget sitt. Norsk UFO Center på sin side poengterer at organisasjonen som alle andre er underlagt norsk lov, og at Norsk UFO Center ikke kan publisere informasjon som kan ha en militær betydning eller bryte med den nasjonale sikkerheten og organisasjonen da innforstått med at forsvarets overkommando kan sette restriksjoner på informasjonen som blir publisert. Norsk UFO Center forklarer at det organisasjonen sitter igjen med ved et slikt samarbeid er informasjon og data de selv ikke ville klart å skaffe ettersom de manglet teknologien og ressursene. De minner videre på at dette bare var starten av samarbeidet.²⁹⁹ Bekymringen kan stamme fra at Norsk UFO Center hentet mye av sin vitenskap og artikler fra den amerikanske UFO-scenen og at det da kunne være sannsynlighet for at leseren sammenlignet den norske situasjonen med hvordan det amerikanske forsvaret har hatt hemmelige UFO-grupper som har forsket på UFO-hendelser skjult for det amerikanske folket. Så selv om forsvaret har retten til å holde tilbake informasjon i spesielle hendelser så vil nok de positive fordelene overveie de negative, spesielt når Norsk UFO Center kan slå i bordet med det kraftfulle argumentet at det norske forsvaret tror på og støtter Norsk UFO Center.

5.2 Skandinavia

Norsk UFO Center har hatt en sterk tilknytning til de skandinaviske landene og det har vært et godt samarbeid gjennom årene. At det var representanter fra Sverige under undersøkelsene i Namsfjorden er et godt eksempel. Før Finn W. Kalvik ble en del av Norsk UFO Center var han leder i UFO Bergen, men enda viktigere for denne delen var han den norske representanten i Skandinavisk UFO informasjon eller SUFOI. Skandinavisk UFO Informasjon var en dansk gruppe som jobbet med å formidle UFO-problemet gjennom deres tidsskrift som het UFO-nyt. Forumet ble utgitt i 52 år fra 1958 til 2010.³⁰⁰ Slike samarbeid gikk ut på å

²⁹⁷ Anonym, «NUFOCs Samarbeide med forsvaret - et leserinnlegg». Side 16

²⁹⁸ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC`s samarbeide med forsvaret - et leserinnlegg», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 16

²⁹⁹ Kolbjørn Stenødegård, «Svar til leserinnlegg om NUFOC`s samarbeide med forsvaret.», UFO Forum, 1976, nr. 5 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>. Side 17

³⁰⁰ Skandinavisk UFO Information «Om SUFOI». Åpnet 4. mai 2022. <http://www.sufoi.dk/info/om-sufoi.php>

utveksle rapporter, informasjon og sende de ulike tidsskriftene fra landet. Med tanke på at Norsk UFO Center ønsket å få en endring i samfunnet hvor UFO-kulturen ble en større del av hverdagen hvor mennesker og politikere i Norge tok fenomenet på alvor var det viktig at de ikke bare kunne vise til at det fantes en rekke grupper som drever vitenskapelig etterforskning på samme fenomen som dem selv, men også at det var lignende hendelser i hele verden som gjorde det enda viktigere at UFO-problemet ble tatt på alvor.

5.3 URD

I 1966 kom Jacques Vallee som var en av de mest anerkjente UFO-forskerne gjennom tidene med et forslag til ti enkle punkter som skulle være med på å utvikle vitenskapen og arbeidet med UFO-fenomenet videre. Det var spesielt to punkter som et prosjekt som ble kalt URD prosjektet var med på å oppfylle. Punkt 1: "Det må utvikles et informasjons-etterforskningssystem vedr. UFO-Observasjoner. Det vil si et system som muliggjør en hurtig og presis registrering av omstendighetene ved enhver observasjon,"³⁰¹ og punkt 2: "Man må diskutere og forbedre de eksisterende arkiver og klassifikasjonssystemer med henblikk på hurtig bearbeiding av et stort antall observasjoner."³⁰² I 1975 startet URD-prosjektet som var et samarbeidsprosjekt mellom flere svenske UFO-grupper. Prosjektet gikk ut på å lage et dataprogram som kunne samle inn alle UFO-rapporter. Programmet ville ikke bare være en database for rapporter, men det ville også gjøre det lettere å sammenligne og tolke rapportene objektivt. Å jobbe objektivt med UFO-fenomenet betyr at forskeren kun ser på fakta og det som kan forklares ut i fra kildene og redskapet de har til rådighet. Det er vanskelig å være vitenskapelig eller å bli oppfattet vitenskapelig om forskningen er basert på personlig oppfatning av hendelsen eller om forskeren bruker kildene på en slik måte at det fremmer en bestemt agenda som ikke alltid stemmer med virkeligheten. De Svenske UFO-gruppene håpet at et slikt program ville øke interessen rundt UFO-fenomenet blant politikere og myndighetene som følge av programmets vitenskapelige karakter.³⁰³ Å ta i bruk et slik dataprogram ville ha flere fordeler for UFO-gruppene som var involvert. I likhet med Norsk UFO Center hadde URD et ønske om at myndighetene skulle bli involvert i UFO-forskningen. Ved opprettelsen av et større dataarkiv kunne det være med på å skape en interesse hos politikerne. Det å ha et stort dataarkiv som samlet inn nasjonale og

³⁰¹ Stig Holst Christiansen, «Åpent brev til UFO-forskere», Internt UFO Forum, 1979, nr. 1 (1979), <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1979-1-Internt-UFO-Forum.pdf>. Side 8

³⁰² Christiansen. Side 8

³⁰³ Kolbjørn Stenødegård, «Det svenske prosjekt URD er nå i gang», UFO Forum, 1975, nr. 2 (1975), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>. Side 12

internasjonale UFO-observasjoner kunne være med på å skape en nysgjerrighet i samfunnet. Datasystemet gjorde det mulig å gi en sammenstilling av UFO-hendelser slik at det ble lettere å holde orden på antall observasjoner i løpet av en periode eller per år.³⁰⁴ Videre var fordelene med et slikt dataprogram at det ville være lettere og kategorisere og sammenligne UFO-observasjoner. Datasystemet bidro til å utvikle den vitenskapelige delen av UFO-forskningen. I starten av året 1975 var prosjektet godt i gang hvor selve datasystemet var utviklet sammen med rapporteringsskjemaet. Det neste steget var utdanning og videreutdanning av rapportørene slik at de på en mest mulig nøyaktig måte hadde evnen til å skrive rapporten som da vil sikre kvaliteten på sammenligningen dataprogrammet kunne utføre. Videre ble det også utviklet en håndbok som fortalte om rapportteknikker, intervjuetknikker, informasjon om datasystemet og lignende.³⁰⁵ Den skandinaviske seksjonen i Norsk UFO Center tok kontakt med URD om et mulig samarbeid. Et av målene til URD var å opprette et samlet nordisk forskningsprogram hvor de ulike landene ville følge standardiserte retningslinjer for feltforskning og håndtering av UFO-fenomenet. URD stilte krav til organisasjonene i Norden som ønsket å bli en del av prosjektet. URD hadde utviklet et system som krevde rapporter av en lik karakter at systemet klarte å gjøre jobben det var designet for. Norsk UFO Center sine arbeidsmetoder tilfredsstilte URD sine ønsker av de ulike gruppene og da kunne Bjarne Håkansson i URD bekrefte at Norsk UFO Center fikk være en del av URD.³⁰⁶ Medlemmene i Norsk UFO Center fikk dermed tilbud om å gjennomføre URD sitt utdanningskurs til en pris av 115kr. Et slikt tilbud ville være en god metode for å øke feltforskerne i Norge sin kunnskap om UFO-fenomenet og hvordan de burde jobbe med feltforskningen. Kurset ville også ha viktighet ettersom URD stilte krav til at rapportene som blir sendt inn til databasen fulgte retningslinjene til URD selv om det var et allerede ferdiglaget skjema.³⁰⁷ At det ble stilt krav om at UFO-grupper som ønsket å være en del av URDs dataprojekt fulgte URD sine retningslinjer og hvordan de skulle gå frem med rapporteringssystemet viser at en standardisering innen UFO-observasjoner trolig var viktig for å skape et bedre internasjonalt samarbeid mellom gruppene. En slik standardisering var ikke bare viktig for å kunne ha et internasjonalt datasystem som flere land kunne delta i utviklingen av, men det ville også gi mulighet til å bygge en kredibilitet hos UFO-miljøet ved at de fleste UFO-gruppene var enige om måten en skal forstå UFO-definisjonen. Videre viser disse kravene URD har satt til samarbeidsgruppene at UFO-

³⁰⁴ Stenødegård. Side 12

³⁰⁵ Stenødegård. Side 12

³⁰⁶ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC innleder samarbeide med prosjekt URD», UFO Forum, 1976, nr. 3 (1976), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%203.pdf>. Side 19

³⁰⁷ Stenødegård. Side 19

forskningen var ønsket å bli mer profesjonalisert og at de som aktivt jobbet med UFO-observasjoner skulle gå gjennom en form for intern utdanning. Denne formen for utdanning kunne muligens være med på å fremme en objektivitet blant feltforskerne ettersom de lærte hvordan måten å gå frem på med forskningen. I 1978 kom UFO rapporterings og datasystemet med en statusoppdatering. Det var lagt ned 1200 timer på systematisering og utviklingsarbeid og 500 timer med programmering og mot slutten av 1978 var URD på et operativt nivå. Det ble laget en rapport på hele 115 sider som var forbeholdt forskere og vitenskapsmenn skrevet på engelsk slik at flest mulig mennesker i verden hadde mulighet til å lese rapporten.³⁰⁸ Det var i Sverige URD-prosjektet ble opprettet og URD satt med ansvaret for driften av det daglige arbeidet med databasen. Rapportene datasystemet til URD laget var komplekse og laget hovedsakelig for den akademiske verden. Det var et viktig steg for Norsk UFO Center å være en del av databasen fordi det reflekterte kvaliteten på Norsk UFO Center sitt arbeid, da spesielt på rapportene og deres vitenskapelige fremgangsmåte.

Norsk UFO Center har også hatt samarbeid med Sverige, Riksorganisasjonen UFO-Sverige laget en stillfilm som er med på å forklare UFO-fenomenet, den viser hvordan en jobber og håndterer bevis. Den svenske filmen ble tilpasset norske forhold og den svenske teksten ble oversatt til norsk. Flere stillbilder ble også byttet ut slik at det passet bedre inn i det norske samfunnet.³⁰⁹ Disse stillfilmene var gull verdt for Norsk UFO Center fordi de ville være et hjelpemiddel til å formidle informasjon om UFO-problemet på UFO-treff. Filmen være til nytte for å innføre nye medlemmer på interne møter i hva Norsk UFO Center ønsket og oppnå og hvordan de tenker og jobber med UFO-fenomenet. Den kunne også bli brukt til å vises på større UFO-messer. En slik film kan muligens fange oppmerksomheten til deltakerne i større grad enn et langt foredrag ville gjort, og slik skape en større interesse blant deltakerne. UFO-film som viser hvordan Norsk UFO Center jobber med UFO-fenomenet kan være med på å fjerne en stigma rundt UFO-fenomenet som enkelte mennesker har om de ser hvordan organisasjonen jobbet med UFO-fenomenet.

³⁰⁸ Sten Lindgren, «Rapport fra URD», Intern Avis for NUFOC, 1978, nr. 10 (30. november 1978), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>. Side 10

³⁰⁹ Terje Hansen, «UFO-Sveriges stillfilm tilrettelagt for norske forhold», Intern Avis for NUFOC, 1977, nr. 5 (30. juli 1977), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2005.pdf>. Side 29

5.4 USA

Norsk UFO Center har også hatt kontakt med UFO-forskere og UFO-grupper i USA. På 1970-tallet var USA et av landene i verden som brukte mest tid og penger på å forske for fenomenet. I motsetning til i Norge hadde også de amerikanske myndighetene vært involvert i UFO-forskningen. Det eksisterte flere statsstøttede grupper slik som Project Blue Book, Grudge og Sign. I tillegg var det i USA en rekke vitenskapsmenn som tok UFO-fenomenet seriøst. I 1969 Midwest UFO Network (MUFON) opprettet, og etter en enorm vekst i USA endte de opp med å endre navnet til Mutual UFO Network som fortsatt eksisterer i dag. Den første lederen av MUFON var Dr Allen Utke som hadde doktorgrad i kjemi. Det var to viktige grunner til at Mutual UFO Network ble grunnlagt på 1969. Den første grunnen var en stor mengde UFO-rapporter i USA på mellom 1968 og 1969. Den andre grunnen var kanskje en av de viktigste hendelsene i UFO-historien i Amerika. Den berømte Condon rapporten avviste UFO-fenomenet etter en årrekke med forskning støttet av det amerikanske forsvaret. Denne rapporten ble også plukket opp av media, hvor media stilte fenomenet i et dårlige lys.³¹⁰ Etter hendelsen oppstod det et ønske blant privatpersoner og akademikere om å motbevise rapporten. Fire år etter grunnleggelsen av Mutual UFO Network arbeidet en god del vitenskapsmenn med å besvare UFO-spørsmålet og organisasjonen hadde Dr. J Allen Hynek som konsulent. At MUFON skaffet konsulenter som Dr. Hynek viste at de ønsket å fremstå som en seriøs UFO-organisasjon som strakk seg over hele USA og videre ut i verden. I 1973 ble Norsk UFO Center representant for den Norske UFO-forskningen i MUFON. Samarbeidet med MUFON var viktig for Norsk UFO Center av to grunner. For det første styrket det Norsk UFO Center sin tilgang på amerikansk UFO-informasjon som omhandlet vitenskapen som ble utviklet og UFO-relaterte hendelser. Det var også positivt for Norsk UFO Center at de kunne vise til at det som ble tilsendt kom fra en relativt pålitelig kilde. MUFON hadde også kontakter i andre deler av verden som førte til at Norsk UFO Center fikk tilsendt mer en bare amerikansk data.³¹¹ Den andre viktige årsaken omhandler tyngden i argumentasjonen et slikt samarbeid potensielt ville bringe. MUFON samarbeidet ga Norsk UFO Center en økt troverdighet når det gjaldt UFO-arbeidet de utførte da det utad var tydelig at MUFON ikke ville valgt å samarbeide med organisasjonen dersom de ikke utførte solid forskning bygget på vitenskap. Det kunne dermed argumenteres for at ettersom Norsk UFO Center viste seg å gjøre en så god jobb at de ble en del av et internasjonalt UFO-nettverk med

³¹⁰ Schuessler, John F. «A BRIEF HISTORY OF MUFON – MUFON». Åpnet 5. mai 2022. <https://mufon.com/history/>.

³¹¹ Kolbjørn Stenødegård, «NUFOC, representanter for MUFON UFO NETWORK», UFO Forum, 1973, nr. 5 (1973), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%205.pdf>. Side 36

en rekke utdannede vitenskapsmenn, så burde også det resten av det norske folk engasjere seg.

Norsk UFO Center startet også et samarbeid med den amerikanske gruppen Center for UFO studies. Center for UFO Studies er en organisasjon startet av J. Allen Hynek i 1973, som fortsatt eksisterer den dag i dag. Organisasjonen har to hovedoppgaver. Den første oppgaven til Center for UFO Studies er å opprettholde et arkiv med UFO-materielle og et bibliotek med bøker, dokumenter og lignende. Arkivet kan sammenlignes med arkivet som Archives for the unexplained (AFU) driver i Sverige. Den andre oppgaven senteret har i dag er tilføre UFO-etterforskere materielle.³¹² På nettsiden i dag kan en finne en link til det norske prosjektet i Hessdalen. Da Senteret i USA startet i 1973 var det en organisasjon for mennesker med utdanning eller som var spesialister på sitt felt. Vitenskapsmenn og ingeniører var ønsket ettersom utdanningen både kunne bli brukt til å besvare UFO-problemet, men også gi gruppen kredibilitet. Center for UFO Studies har også en lik rolle som MUFON da det er en organisasjon som de UFO-interesserte gruppene i verden kan henvende seg til for å få hjelp til å besvare spørsmål eller diskutere teorier.³¹³ Norsk UFO Center promoterte Center for UFO Studies med å publisere postadressen til organisasjonen. De som ønsket kunne sende et økonomisk bidrag eller sende inn en uoppklart UFO-rapport slik at organisasjonen til Dr. Hynek kunne være med på å forklare observasjonen. Dette var til hjelp for Norsk UFO Center da de selv manglet medlemmer med et vitenskapelig bakgrunn eller stor erfaring innenfor UFO-forskning. Norsk UFO Center utførte likevel et så grundig vitenskapelig arbeid som var mulig med organisasjonens forutsetninger. Det ble ikke lagt skjul på at Norsk UFO Center manglet medlemmer med akademisk kompetanse som gjorde at forskningen som ble publisert i forumene ikke hadde den samme kredibiliteten som forskningen som kom fra MUFON eller Center for UFO Studies. Derfor var et slikt samarbeid med de større UFO-gruppene viktige for Norsk UFO Center. Norsk UFO Center sendte eksempelvis informasjonen om Namsfjorden i et personlig brev til Dr. Hynek.

Innledningsvis i kapittelet ble det nevnt at samarbeid var en viktig del av Norsk UFO Centers utvikling gjennom 1970-tallet. Selv om flere av samarbeidene var av relativt lik karakter, ble resultatet enda ulikt. Samarbeidet det norske forsvaret ga både kredibilitet men også tilgang til

³¹² Center for UFO Studies. «About CUFOS.» Åpnet 5. mai 2022. <http://www.cufos.org/org.html>.

³¹³ Kolbjørn Stenødegård, «Public Education Group (PEG) Center for UFO studies», UFO Forum, 1974, nr. 1 (1974), <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>. Side 6

informasjon som Norsk UFO Center kunne bruke til videre forskning. Det skandinaviske samarbeidet var et mer aktivt samarbeid, hvor medlemmer fra organisasjoner i Sverige var med på UFO-ekspedisjonen i Namsfjorden eller var med på å utvikle stillfilm og trene feltforskere. Selv om Norsk UFO Center mottok informasjon og kunne sende UFO-observasjoner til UFO-gruppene i USA, virker det som at det viktigste utfallet av dette samarbeidet med USA var kredibiliteten som fulgte med å være assosiert med de største UFO-gruppene og forskerne i verden.

Kapittel 6 Avslutning

I det avsluttende kapittelet vil jeg først ta for meg de 4 forskningsspørsmålene jeg har valgt for å besvare problemstillingen min, i kronologisk rekkefølge. Videre vil jeg ta for meg oppgaven i sin helhet.

Hovedproblemstillingen i oppgaven var:

Hvordan og hvorfor har den norske UFO-kulturen utviklet seg mellom 1970 og 1982 med et fokus på Norsk UFO Center og deres UFO-forum?

1. forskningsspørsmål

Hvordan har kulturen og organisasjonene utviklet seg mellom 1970 og 1982?

I begynnelsen av tiden Norsk UFO Center opererte var det hovedsakelig organisasjonen som ekspanderte. Det var flere årsaker til at Norsk UFO Center ble det største UFO-gruppen i Norge, men jeg vil ta for meg det som jeg anser som to av hovedårsakene. Den første årsaken var at kjernen i Norsk UFO Center bestod av mennesker som brant for å finne svare på spørsmålene rundt UFO-fenomenet. Stenødegård, ekteparet Fjeldberg og Kalvik var sentrale ledere som gjennom stor innsats var med på å rekruttere, informere og utvikle organisasjonen. Den andre årsaken var Norsk UFO Center sine prinsipper om å være vitenskapelige og fremstille UFO-fenomenet på en objektiv måte som gjorde at mennesker fikk se at det var mer til UFO-fenomenet enn bare overtro. Etter hvert som Norsk UFO Center startet å bli en landsdekkende organisasjon var det mulig å se en kulturendring i forumene. I de første årene til Norsk UFO Center var kulturen sterkt knyttet til de vitenskapelige ukontroversielle prinsippene. Etter hvert som det kom tilsig av nye medlemmer la det press på den allerede etablerte kulturen innad i Norsk UFO Center og et større mangfold av nye synspunkter og

holdninger til UFO-fenomenet var med på å skape en endring. Holdningene og synspunktene medlemmene var ikke alltid på lik linje med Norsk UFO Center sine vitenskapelige prinsipper og uenigheten rundt tolkningen av UFO-fenomenet ble stadig tydeligere i UFO-tidsskriftene. Utviklingen Norsk UFO Center gjennomgikk hvor de ble en landsdekkende organisasjon spilte også en viktig rolle på det sosiale aspektet ettersom det skapte et sosialt arena for mennesker som var interessert i fenomenet hvor de kunne prate fritt uten å være redd for å bli dømt for deres interesse.

2. Forskningsspørsmål:

Hvilken rolle har teknologien hatt innen UFO-fenomenet i Norge, og hvordan har teknologien blitt brukt i UFO-forskning?

Bruk av teknologi har vært sentralt i arbeidet til Norsk UFO Center. Selv om organisasjonen var liten de første årene la de enda mye vekt på å bruke teknologi til etterforskningen av UFO-hendelser. Ved hendelsen i Namsfjorden i 1974 lette de etter spor av UFO-er som var hevdet å ha krasjet i sjøen. Teknologien ble da en sentral del av etterforskningen da ekkolodd ble tatt i bruk i forbindelsene med undersøkelser i vannet sammen med dykkerutstyr og kamera. Etter hvert som Norsk UFO Center vokste til å bli en landsdekkende organisasjon og fikk medlemmer med ulik kompetanse ble det mulig å lage teknologiske hjelpemidler som ble brukt i UFO-forskningen. Eksempler er Geigertelleren som målte radioaktivitet, og bruken av laboratorium til å undersøke biologiske prøver tatt fra hendelsesstedene. Teknologien har ikke bare vært med på de fysiske undersøkelsene. Teknologien har også blitt brukt innen opplæring av nye UFO-forskere og det ble en mulighet for nye medlemmer i Norsk UFO Center å delta på kurs som de lærte ulike vitenskapelige arbeidsmetoder på hvordan de kan samle inn bevis eller om vitnepsykologi. At teknologien blir en større del av UFO-forskningen i Norge viser at UFO-kulturen i Norge er på vei til å bli mer standardisert og profesjonalisert. Videre spilte bruken av teknologi en viktig rolle i å forsvare tiden som ble lagt ned i forskningen av UFO-fenomenet ettersom det er vanskelig å argumentere mot utslag på instrument målinger som poengtert i Albert Helden artikkel.

3. Forskningsspørsmål:

Hvorfor var det viktig for det norske UFO-miljøet å koble seg til det internasjonale UFO-forskningsmiljøet, og hvordan gjorde de det?

Etter gjennomgang av en rekke UFO-tidsskrifter fra Norsk UFO Center fant jeg ikke spor etter et særnorsk UFO-fenomen. Norsk UFO Center bygget mye av sitt forskningsgrunnlag på

arbeid gjort av andre UFO-organisasjoner eller på arbeidet til akademikere som forsket på fenomenet slik som for eksempel Dr. Hynek eller Dr. Valleé. Årsaken til dette var at det ikke eksisterte et akademisk miljø i Norge som drev med UFO-forskning. Det var i stedet i hovedsak amatører som drev med slik forskning, og Norsk UFO Center måtte derfor bruke internasjonal UFO-forskning som grunnlag for egen forskning. De norske UFO-tidsskriftene brukte mye plass i forumene til å skrive om internasjonale UFO-forskning fordi det viste en tilhørighet til det internasjonale UFO-miljøet. Det virket som Norsk UFO Center anstrengte seg til å leve opp til det internasjonale miljøet til å være del av en større nettverk som hadde felles forventinger til arbeidet med UFO-fenomenet. UFO-observasjonene i Norge hadde også likhetstrekk med UFO-observasjoner gjort rundt om i verden, det var ikke noe særegne Norske UFO-hendelser. UFO-en som var hevdet å ha landet i Hønefoss hadde samme beskrivelse som UFO-observasjoner i Sør-Amerika, sporene som hadde blitt funnet ved Namsfjorden var også funnet i Sverige og også ellers var UFO-beskrivelsene å finne igjen i resten av verden.

4. forskningsspørsmål

I hvilken grad har oppbygging av nettverk vært viktig for Norsk UFO Center?

UFO-tidsskriftene har lagt vekt på UFO-samarbeid. Helt fra Norsk UFO Center ble opprettet frem til organisasjonen ble en del av Riksorganisasjon UFO Norge har samarbeid vært viktig. I starten samarbeidet Norsk UFO Center med lokale UFO-grupper rundt om i Norge som UFO-Bergen og UFO-Arendal som etterhvert ble en del av Norsk UFO Center. Gjennom disse samarbeidene dekket Norsk UFO Center et større geografiske område og fikk et større medlemstall som var med på å dekke kritiske roller som feltforskning, håndtering av nasjonale og internasjonale presseklipp og publisering av UFO-informasjon. Norsk UFO Center sine nasjonale og internasjonale samarbeid spilte også en viktig rolle i å bygge opp omdømmet til organisasjonen. Samarbeidet med Forsvaret bekreftet rollen Norsk UFO Center hadde som en vitenskapelig organisasjon som leverte et såpass grundig arbeid at Forsvarets Overkommando kunne bruke det som et grunnlag til egen etterforskning. Forsvaret fikk også en landsdekkende organisasjon med ivrige observatører som var med på å holde det norske luftrom under oppsyn. Om det oppstod UFO-hendelser i Norge kunne forsvaret være til hjelp ved å for eksempel bidra med radarobservasjoner. Jeg tror det viktigste Norsk UFO Center fikk i retur var kredibiliteten et slik samarbeid ga. Det var ikke bare samarbeidet med Forsvaret som viste at Norsk UFO Center var på vei til å bli en mer anerkjent gruppe. Også forhandlingene om et samarbeid mellom Norsk UFO Center og SEMIC press viste at UFO-

forskningen de gjorde var interessant i den grad at det var mulighet for at den ble en del av pop-kulturen i Norge. De internasjonale samarbeidene til Norsk UFO Center var med på å forsterke omdømmet til organisasjonen ettersom de var en del av et større UFO-nettverk som hadde vitenskap i fokus. I tillegg har de internasjonale samarbeidene vært med på å forme UFO-kulturen i Norge da mye av informasjonen Norsk UFO Center tar i bruk er basert på artikler fra USA. Organisasjonen hadde behov for å bygge sin vitenskapelige forskning på allerede etablerte forskningsprinsipper fra USA fordi USA hadde et eldre vitenskapelig UFO-miljø med anerkjente UFO-forskere i motsetning til hva Norge hadde. Både det internasjonale samarbeidet med andre organisasjoner UFO-organisasjoner og samarbeidet med Forsvaret var argumenter Norsk UFO Center kunne bruke til å forsvare deres UFO-engasjement.

Disse fire forskningsspørsmålene jeg har valgt til å belyse problemstillingen er alle med på å peke i en og samme retning som er ønsket om å bygge opp en organisasjon som samfunnet rundt dem hadde tillit til. UFO-kulturen var i en endring mellom 1970 til 1982 og Norsk UFO Center spilte en viktig rolle i endringene. En av de viktigste rollene Norsk UFO Center hadde gjennom sin tid var å samle de UFO-interesserte å laget en større arena som tok vare på medlemmene sine. Norsk UFO Center var også med på å endre oppfatningen av UFO-fenomenet til flere av innbyggerne i Norge. Flere turte å stå frem med sine opplevelser med UFO-er fordi de viste at det fantes mennesker i Norge som ville ta historien på alvor og forsøke å beskytte dem for offentlig hets. I tillegg til UFO-tidsskriftene brukte Norsk UFO Center pressen til å informere flest mulig mennesker om UFO-fenomenet. Selv om det var viktig for Norsk UFO Center å skape en interesse i det norske samfunnet så befant organisasjonen seg i en intern stridighet som preget publikasjonene. Spørsmålet lå i om Norsk UFO Center bare skulle fokusere på vitenskapelige artikler eller om det var rom for å informere om kontroversielle aspekter av UFO-fenomenet slik som Men in Black.

Det er verdt å se på det Norske UFO-miljøet fordi publikasjoner, den administrative utviklingen, samarbeid med andre grupper og hvordan ledelsen former gruppen belyser en debatt som omhandler hvordan en skaper en troverdig og relevant kultur og organisasjon. Skapelsen av troverdighet er ikke noe vi bare finne i kontroversielle temaer, det er også en viktig del av dagens samfunn, enten det er akademikere som ønsker å legge frem nye teorier eller politikere som ønsker at samfunnet skal ha tiltro til deres politikk så står troverdighet sentralt.

Kapittel 7 Litteraturliste

- Aasheim, Knut. «Begynnelsen på noe nytt!», *UFO-Norge-Nytt*, 1979, nr. 1 (mars 1979).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/05/1979-1-UFO-Norge-Nytt.pdf>.
- . «En generell orientering», *UFO-Norge-Nytt*, 1979, nr. 1 (mars 1979).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/05/1979-1-UFO-Norge-Nytt.pdf>.
- . «I tillegg kan det på det nåværende tidspunkt opplyses.», *UFO-Norge-Nytt*, 1981, nr. 5–6 (1981). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO-Norge%20Nytt/UFO-Norge%20Nytt%20-%201981%20No%205%20and%206.pdf>.
- . «Norsk UFO Center & UFO Norge går sammen til en ny større organisasjon i 82!», *UFO-Norge-Nytt*, 1981, nr. 5–6 (1981). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO-Norge%20Nytt/UFO-Norge%20Nytt%20-%201981%20No%205%20and%206.pdf>.
- . «Riksorganisasjonen UFO-Norge», *UFO-Norge-Nytt*, 1981, nr. 5–6 (1981).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO-Norge%20Nytt/UFO-Norge%20Nytt%20-%201981%20No%205%20and%206.pdf>.
- Aass, Hans. «Hvorfor spørreskjema?», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 2 (1980).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1980-2-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- AFU «About AFU : Archives For the Unexplained». Åpnet 14. mars 2022.
http://www.afu.se/afu2/?page_id=98.
- Admin. «UFO Nytt NETI». *Norsk Ufosenter* (blog). Åpnet 3. mai 2022.
<https://norskufosenter.no/ufo-nytt-neti/>.
- Andreassen, Øyvind. «Stjerners fødsel liv og død», *UFO Forum*, 1977, nr. 1 (1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%201.pdf>.
- Anonym. «NUFOCs Samarbeide med forsvaret - et leserinnlegg», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- archive.ph. «Official Site of the U.S. Air Force - Fact Sheet (Printable) : UNIDEN...», 19. juli 2012.
<https://archive.ph/jHrb>.
- Bertelsen, Gunnar, og Kolbjørn Stenødegård. «Redaksjonelt», *NIVFO-Bulletin*, 1981, nr. 1 (1981).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/NIVFO-Bulletin/NIVFO-Bulletin%20-%201981%20No%201.pdf>.
- Børcke, Arne, og Kolbjørn Stenødegård. «Intet redaksjonelt mønster», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 2 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/?dir=Magazines%2FNorway%2FNorsk%20UFO-Tidsskrift>.
- . «Men hva gjør myndighetene.», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 3 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO->

[Tidsskrift%20-%201970%20No%203.pdf](#).

- . «Norsk UFO-Tidsskrift 1970-3», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 3 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%203.pdf>.
- . «Norske UFO Foreninger», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 3 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%203.pdf>.
- . «Norske UFO-foreninger», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 1 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 4 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%204.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 4 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%204.pdf>.
- . «Redaksjonens motto», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 1 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>.
- Center for UFO Studies. «About CUFOS.» Åpnet 5. mai 2022. <http://www.cufos.org/org.html>.
- Christiansen, Stig Holst. «Åpent brev til UFO-forskere», *Internt UFO Forum*, 1979, nr. 1 (1979).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1979-1-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Dean, Jodi. *Aliens in America: Conspiracy Cultures from Outerspace to Cyberspace*. New York: Cornell University press, 1998.
- Denzler, Brenda. *Lure of the Edge: Scientigic prassions, religious beliefs and the Pursuit of UFOs*. California: University of California press, 2003.
- Dorsch, Kate. «Reliable Witnesses, Crackpot Science: Ufo Investigations In Cold War America, 1947-1977». Doktorgrad. University of Pennsylvania. 2019.
- Elvik, Kåre. «Brev til redaksjonen», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 2 (25. april 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2002.pdf>.
- . «Brev til Sentraladministrasjonen», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.

- Finderup, Bjarno. «Svar til ikke mer astroarkeologi», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 4 (1981).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Fjeldberg, Elbjørg. «Vedrørende Fru Elbjørg Fjeldbergs fratredelse», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.
- Generalforsamling, NETI. «Vedtekter for organisasjonen -NETI-», *UFO-Nytt*, 1988, nr. 1 (1998).
https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/05/UFO-Nytt-1998-1.pdf?fbclid=IwAR2R6uXw8B_fRMDvLsj9NL3gi_pKQbCPr8j7UETu37ym-EQzLTsAqtuRIGU
- Grossman, Wendy M. «Hilary Evans Obituary». *The Guardian*, 16. august 2011.
<https://www.theguardian.com/books/2011/aug/16/hilary-evans-obituary>.
- Hammer, Peter E. «Hvorfor ingen UFO`er til sjøs?», *UFO Forum*, 1973, nr. 4 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%204.pdf>.
- Hansen, Terje. «Brev til Redaksjonen», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 2 (25. april 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2002.pdf>.
- . «Gode råd ved oppstarting med kommunikasjonsradio på MHz», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 1 (31. januar 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2001.pdf>.
- . «Intern avis for NUFOC - et nytt fremskritt?», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 1 (23. mars 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2001.pdf>.
- . «Intern Avis for NUFOC 78-5», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 5 (3. juni 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2005.pdf>.
- . «Melding til samtlige avsnitt innen NUFOC», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 1 (31. januar 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2001.pdf>.
- . «Nordisk UFO møte», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 4 (30. april 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2004.pdf>.
- . «Nordisk UFO møte - 78», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 5 (3. juni 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2005.pdf>.

- . «NUFOC`s Kongress 1979», *Internt UFO Forum*, 1979, nr. 3 (1979).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-3-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «NUFOC`s Landsmøte 1977», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 6 (15. september 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2006.pdf>.
- . «NUFOC Oslo», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 3 (1980). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-3-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Ny avdelingsleder for Øst», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.
- . «Ny Utrykningsseksjon opprettet», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 1 (31. januar 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2001.pdf>.
- . «Nye Søknadsskjemaer», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 10 (30. november 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>.
- . «Opplæring i Feltforskning», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 10 (30. november 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>.
- . «Organisasjonsavsnitt for Møre og Romsdal», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.
- . «Organisasjonsmessig», *Internt UFO Forum*, 1979, nr. 5 (1979).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-5-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Organisasjonsmessig», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 1 (1980).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1980-1-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Prisendring», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 10 (22. desember 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2002.pdf>.
- . «Rabatter på medlemskontingent og rapportnytt», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 2 (1980).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1980-2-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Referat fra møte NUFOC Øst», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 4 (30. juni 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2004.pdf>.
- . «Referat fra NUFOC`s Landsmøte 1977», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 8 (31. oktober

1977).

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2008.pdf>.

- . «Samarbeidsavtaler mellom bokimportfirmaet MANI MU og Norsk UFO Center», *Internt UFO Forum*, 1979, nr. 6 (1979). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-6-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Stillbildefilm for opplæring av feltforskere!», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 6 (1980). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-6-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Støttefond», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 5 (1980). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-5-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Tidsskriftene», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 3 (31. mars 1978). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2003.pdf>.
- . «UFO-kongress», *Internt UFO Forum*, 1979, nr. 2 (1979). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2020/04/1979-2-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «UFO-Sveriges stillfilm tilrettelagt for norske forhold», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 5 (30. juli 1977). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2005.pdf>.
- . «Utdrag fra møtereferatet etter komitè møte 20/06-80», *Internt UFO Forum*, 1980, nr. 3 (1980). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1980-3-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Heilund, Jan Bertil. «Spenninger, syntese og spiritualitet i norsk UFO-bevegelse, særlig eksemplifisert i organisasjonen NETIs forestillingsunivers». Doktorgrad. Universitetet i Bergen. 2005.
- Helden, Albert, og Thomas L. Hankins. «Introduction: Instruments in the History of Science». *Osiris* 1994, nr. 9 (1994). <http://www.jstor.org/stable/301995>.
- Hind, Angela. «Alien thinking». *BBC News*. 8. juni 2005. http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/magazine/4071124.stm.
- Hjelvik, Johan. «Sprøtt?», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 5 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-5-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Hynek, J. Allen. *The Hynek UFO Report: The Authoritative Account of the Project Blue Book Cover-Up*. Massachusetts: Red Wheel, 2020.
- Håkansson, Bjarne. «Helhetsløsning», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 7 (31. august 1978). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2007.pdf>.

- Jarslett, Yngve. «personbiler i Norge». *Store norske leksikon*. 5. april 2022. http://snl.no/personbiler_i_Norge.
- Kalvik, Finn W. «Fremmed luftfartøy på 'fransk visitt' i Åsbygda», *Rapportnytt*, 1977, nr. 5 (1977). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Rapportnytt/Rapportnytt%20-%201977%20no%205.pdf>.
- . «Kongress for ufologi og parapsykologi i Firenze», *Rapportnytt*, 1979, nr. 1 (1979). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Rapportnytt/Rapportnytt%20-%201979%20no%201.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 6 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-6-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Karlsen, Hans-Kurt. «Ikke mer astroarkeologi», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 3 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-3-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «NUFOC en forening for tallerken-troende?», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 1 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-1-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Kjeldstadli, Knut. *Fortiden er ikke hva den en gang var*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget AS. 2016.
- Lemb, Tom H. «Orienterting fra Forskningsseksjonen, Drammen.», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 6 (15. september 1977). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2006.pdf>.
- Lindgren, Sten. «Rapport fra URD», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 10 (30. november 1978). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>.
- Moe, Hans Kr. «Kommentarer til Papirtiger med skarpe klør», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 4 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Melding fra komitèen», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 2 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-2-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «NUFOC en papirtiger?», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 2 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-2-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- National Archives. «Project BLUE BOOK - Unidentified Flying Objects», 15. august 2016. <https://www.archives.gov/research/military/air-force/ufos>.
- Nielsen, Egon. «Rapportnytt», *Rapportnytt*, 1974, nr. 1 (1974). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Rapportnytt/Rapportnytt%20-%201974%20no%201.pdf>.
- Norsk Ufosenter «Norsk Ufosenter». Åpnet 3. mai 2022. <https://norskufosenter.no/>.

- Office of the director of national intelligence. «Preliminary Assessment: Unidentified Aerial Phenomena». Office of the director of national intelligence, 25. juni 2021. <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/Preliminary-Assessment-UAP-20210625.pdf>.
- Ottesen, Per, Hans Kr Moe, og Odd-Gunnar Røed. «Nydannelse innen NUFOC», *Internt UFO Forum*, 1979, nr. 6 (1979). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1979-6-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Regal, Brian. *Searching for Sasquatch*. London: Palgrave Macmillian, 2011.
- Ryg, Johan. «Brevet fra Forsvarets Overkommando», *UFO Forum*, 1975, nr. 2 (1975). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>.
- Røed, Odd-Gunnar. «Organisasjonsnytt», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 6 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-6-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Vel overstått UFO-treff/landsmøte i Arendal», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 4 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Rønnevig, Georg M. «Alien abductions. Historiske og sosiokulturelle tilnæringer til forestillinger om å ha vært bortført av UFO». Masteroppgave. Universitetet i Oslo. 1999.
- Schuessler, John F. «A BRIEF HISTORY OF MUFON – MUFON». Åpnet 5. mai 2022. <https://mufon.com/history/>.
- Sedeniussen, Jan. «Vedrørende innlegg - en forening for tallerken-troende?», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 2 (1981). <https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-2-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- Sedeniussen, J.H. «Info», *NUFOC's POLARNYTT*, 1980, nr. 2 (1980). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Polarnytt/Polarnytt%20-%201980%20No%202.pdf>.
- . «Polarnytt», *NUFOC's POLARNYTT*, 1980, nr. 1 (1980). <https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Polarnytt/Polarnytt%20-%201980%20No%201.pdf>.
- Semic. «Om förlaget». Åpnet 8. mai 2022. <https://www.semic.se/om-forlaget/>.
- Siverts, Henning, Jon Schackt, og Bjørn Enge Bertelsen. «fysisk antropologi». *Store norske leksikon*. 28. desember 2021. http://snl.no/fysisk_antropologi.
- Skandinavisk UFO Information «Om SUFOI». Åpnet 4. mai 2022. <http://www.sufoi.dk/info/om-sufoi.php>
- Statistisk sentralbyrå, «Fakta om befolkningen». Åpnet 5. mai 2022. <https://www.ssb.no/befolkning/faktaside/befolkningen>.

- Steen, Andreas. «Hvorfor og Hvordan?», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 1 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>.
- Stenødegård, Kolbjørn. «Avtrykkene ved Sundsvannet», *UFO Forum*, 1975, nr. 1 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%201.pdf>.
- . «Brudd på NUFOC's grunnlovsparagraf 14 er livsfarlig», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 3 (3. mai 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2003.pdf>.
- . «De mystiske avtrykk ved Namsenfjorden», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.
- . «Det svenske prosjekt URD er nå i gang», *UFO Forum*, 1975, nr. 2 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>.
- . «Enda en ny seksjon opprettet innen NUFOC østlandet», *UFO Forum*, 1975, nr. 5 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>.
- . «Et brev fra forsvarrets overkommando», *UFO Forum*, 1975, nr. 2 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>.
- . «Etterlysing», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.
- . «Fornyet undersøkelse i namsenfjorden til sommeren?», *UFO Forum*, 1975, nr. 2 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%202.pdf>.
- . «Fylkeslederfunksjonen opprettes fra med med 1979», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.
- . «Globalseksjonen, noe må gjøres, raskt.», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 3 (3. mai 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2003.pdf>.
- . «Kongress, komite og landsstyre», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.

- . «Mer om samarbeidet med Forsvarets Overkommando», *UFO Forum*, 1976, nr. 3 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%203.pdf>.
- . «Mer organisasjonsnytt», *UFO Forum*, 1976, nr. 1 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>.
- . «Mer organisasjonsnytt - lab-seksjon», *UFO Forum*, 1976, nr. 1 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>.
- . «Merkelig avtrykk i åker på fetsund», *UFO Forum*, 1975, nr. 4 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%204.pdf>.
- . «Namsenfjorden», *UFO Forum*, 1975, nr. 4 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%204.pdf>.
- . «Namsenfjorden igjen!», *UFO Forum*, 1974, nr. 5 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%205.pdf>.
- . «Norsk UFO Center Bergen er etablert», *UFO Forum*, 1974, nr. 1 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>.
- . «Norsk UFO Center Sørlandet er etablert», *UFO Forum*, 1976, nr. 1 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>.
- . «NUFOC`s kontakt i Sovjet», *UFO Forum*, 1978, nr. 1 (1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%201.pdf>.
- . «NUFOC`s Landsmøte 1976», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- . «NUFOC`s samarbeide med forsvaret - et leserinnlegg», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- . «NUFOC - SEMIC», *UFO Forum*, 1978, nr. 5 (1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%205.pdf>.

- . «NUFOC fungerer godt, men ikke godt nok», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 1 (23. mars 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2001.pdf>.
- . «NUFOC innleder samarbeide med prosjekt URD», *UFO Forum*, 1976, nr. 3 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%203.pdf>.
- . «NUFOC, representanter for MUFON UFO NETWORK», *UFO Forum*, 1973, nr. 5 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%205.pdf>.
- . «NUFOC, Representanter for Mutal UFO Network», *UFO Forum*, 1973, nr. 5 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%205.pdf>.
- . «NUFOCs merkesaker i tiden som kommer», *UFO Forum*, 1978, nr. 5 (1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%205.pdf>.
- . «Ny Avdeling», *UFO Forum*, 1978, nr. 2 (1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201978%20-%20No%202.pdf>.
- . «Ny avdelingsleder for Nord Norge», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.
- . «Ny Forskningsseksjon», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- . «Ny ordning med tilknytning til NUFOC», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 6 (1. juli 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2006.pdf>.
- . «Ny seksjon etablert innen NUFOC Østlandet», *UFO Forum*, 1976, nr. 3 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%203.pdf>.
- . «Nye Bøker», *UFO Forum*, 1975, nr. 3 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%203.pdf>.
- . «Om Norsk UFO Center», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.

[%201973%20-%20No%201.pdf](#).

- . «Om Norsk UFO Center», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.
- . «Omfattende gransking av NUFOC`s rutiner», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 10 (22. desember 1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2002.pdf>.
- . «Organisasjons-nytt», *UFO Forum*, 1977, nr. 5 (1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%205.pdf>.
- . «Organisasjonsnytt», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 10 (30. november 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2010.pdf>.
- . «Papirtiger med skarpe klør», *Internt UFO Forum*, 1981, nr. 4 (1981).
<https://norskufosenter.no/wp-content/uploads/2021/07/1981-4-Internt-UFO-Forum.pdf>.
- . «Psykologiske faktorer», *Norsk UFO-Tidsskrift*, 1970, nr. 1 (1970).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Norsk%20UFO-Tidsskrift/Norsk%20UFO-Tidsskrift%20-%201970%20No%201.pdf>.
- . «Public Education Group (PEG) Center for UFO studies», *UFO Forum*, 1974, nr. 1 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1973, nr. 3 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%203.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1973, nr. 5 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%205.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1975, nr. 3 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%203.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1976, nr. 1 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%201.pdf>.

- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- . «Redaksjonelt», *UFO Forum*, 1977, nr. 1 (1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%201.pdf>.
- . «Redaksjonelt - forts.», *UFO Forum*, 1973, nr. 3 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%203.pdf>.
- . «Redaksjonelt - forts.», *UFO Forum*, 1975, nr. 3 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%203.pdf>.
- . «Redaksjonelt forts.», *UFO Forum*, 1975, nr. 5 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>.
- . «Referat fra Landsmøtet i Lillestrøm 1978», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 8 (30. september 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2008.pdf>.
- . «Regulært samarbeide mellom Forsvarets Overkommando og Norsk UFO Center fra 1976», *UFO Forum*, 1976, nr. 2 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%202.pdf>.
- . «Samarbeide med SEMIC?», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 6 (1. juli 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2006.pdf>.
- . «Sammenkomst av Norsk UFO Center Østlandet», *UFO Forum*, 1975, nr. 5 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>.
- . «Svar til leserinnlegg om NUFOC`s samarbeide med forsvaret.», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- . «UFO`s from behind the Iron curtain», *UFO Forum*, 1974, nr. 3 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%203.pdf>.
- . «UFO Forum 73-1», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.

- . «UFO Forum 75-5», *UFO Forum*, 1975, nr. 5 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%205.pdf>.
- . «UFO Forum og Intern avisen legges ned», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 11 (31. desember 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2011.pdf>.
- . «UFO Forum og Rapportnytt om Tidsskriftene», *Intern Avis for NUFOC*, 1978, nr. 6 (1. juli 1978).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201978%20no%2006.pdf>.
- . «UFO-detektorer», *UFO Forum*, 1976, nr. 5 (1976).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201976%20-%20No%205.pdf>.
- . «UFO-et som angivelig styrtet i Namsenfjorden i 1959», *UFO Forum*, 1973, nr. 1 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%201.pdf>.
- . «UFO-gruppe dannet på Kongsvinger», *UFO Forum*, 1974, nr. 1 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>.
- . «UFO-landingen ved Hønefoss», *UFO Forum*, 1977, nr. 5 (1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%205.pdf>.
- . «UFO-litteratur & astroarkæologi», *UFO Forum*, 1977, nr. 1 (1977).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201977%20-%20No%201.pdf>.
- . «Undersøkelsen i Namsenfjorden», *UFO Forum*, 1974, nr. 1 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%201.pdf>.
- . «Utbygging av Norsk UFO Center Østlandet fortsetter», *UFO Forum*, 1975, nr. 4 (1975).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201975%20-%20No%204.pdf>.
- . «Vi etterlyser oversettere», *UFO Forum*, 1974, nr. 3 (1974).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201974%20-%20No%203.pdf>.
- Terjesen, Einar A. «Noen teoretiske aspekter angående UFO-arbeidet», *UFO Forum*, 1973, nr. 2 (1973).
<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/UFO%20Forum/UFO%20Forum%20-%201973%20-%20No%202.pdf>.

[%201973%20-%20No%202.pdf](#).

Thommassen, Alf. «Kort og generelt om NUFOC sør», *Intern Avis for NUFOC*, 1977, nr. 5 (30. juli 1977).

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2005.pdf>.

Thurs, Daniel Patrick. *Science Talk: changing Notions of Science in American Culture*.

New Jersey: Rutgers University Press, 2007. <https://ebookcentral-proquest-com.ezproxy.uis.no/lib/uisbib/detail.action?docID=328096>.

Toselli, Paolo. «University UFO theses & dissertations, 1948-2016». 2016. Åpnet 4. desember 2021.

http://www.cisu.org/wp-content/uploads/2017/01/UFOTheses_by_Paolo_Toselli_updated_20170101a.pdf

UiB. «Norsk UFO-bevegelse mellom religion og vitenskap.» 2005.

<https://ka.uib.no/doktorgrader/2005/HeilundJonBertil.htm>.

Åndheim, Tomas. «Lysene over Hessdalen». Masteroppgave. Universitetet i Oslo. 2013.

———. «Sammendrag av Lysene over Hessdalen». Masteroppgave. Universitetet i Oslo. 2013.

Forsidebilde hentet fra forsiden til Intern Avis For NUFOC

<https://files.afu.se/Downloads/Magazines/Norway/Intern%20Avis%20For%20NUFOC/Intern%20Avis%20For%20NUFOC%20-%201977%20no%2001.pdf>